

Avtocenter Dodič

Podgrad 3, 6244 Podgrad

Tel.: +386(0)5 705 00 00

Fax: +386(0)5 705 00 18

robert.dodic@porsche.si

AdriaticSlovenica **as**

Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

TISKOVINA • Poština plačana pri pošti 6251 Ilirska Bistrica-Trnovo

Letnik XIX • št.: 252 • september 2011

Ilirska Bistrica • Hrpelje-Kozina • Pivka

SNEŽNIK

ODSLEJ NA OGLED TUDI PODMORNICA

stran 6

Peti Festival vojaške zgodovine v Pivki je svoj vrhunec dosegel v nedeljo, 18.9., ko je bila v Parku vojaške zgodovine slovesnost ob odprtju prenovljene podmornice. Dogodka so se udeležili številni visoki gostje, ki so prenovljeno lepoto pospremili na pot in njeno notranjost postavili na ogled obiskovalcem.

stran 4

STEČAJI V PIVŠKEM JAVORJU

stran 3

Po stečaju podjetja Javor Pohištvo se obeta še stečaj invalidskega podjetja Javor IPP d.o.o. Stečaj še ni razglašen, delavci pa na klavrno usodo čakajo doma. To krat je obljub s strani vodstva bolj malo.

Gradnja kanalizacije na Kozini se nadaljuje

stran 3

OBVOZNICA ZAMUJA

Prva faza gradnje obvoznice bi se morala pričeti že v letu 2010. Vlada že tako skromna sredstva za gradnjo novih odsekov cest, pločnikov in krožišč z rebalansom proračuna prepolovila. Bo nova avtocestne povezave Jelšane-Postojna/Divača nadomestila obvoznico in je tako država sploh ne bo gradila?

stran 5

Tornado na Kozini

stran 11

Verjetno ga ni prebivalca Kozine in Hrpelj, ki ne bi vedel, da se je konec julija nad Kozino razvil tornado. O tem redkem pojavu, vsaj pri nas, smo se pogovarjali z očitvicem Markom Korošcem.

Bistriško gospodarstvo v recesiji

Recesija je pometla z marsikaterim Slovenskim podjetjem. Kakšno je stanje pri nekaterih Bistriških, ki so še obstala ali pa so se na novo rodila smo preverili. Lesonit, Plama-pur, Sec in Pet pak so podjetja, katera imajo skupni imenovalec: Uspeh. Z recesijo so se uspešno spopadla z dobrimi stiki s kupci, racionalizacijo proizvodnje in vlaganjem v moderno tehnologijo. Tako so tudi pripravljena na nov val gospodarske krize, ki naj bi se pričel naslednje leto.

stran 10

INTERVJU: Mag. RADOVAN ŽERJAL

stran 9

DOBER TEK!

Drugačno, Originalno, Raznoliko, Izbrano, Slastno

stran 13

Časopis Snežnik odslej v vsa gospodinjstva
v občinah Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica
in Pivka!

stran 2

ČAS ZA SPREMEMBE

Po devetnajstih letih izhajanja smo se v uredništvu časopisa Snežnik odločili, da je prišel čas za temeljito prenovo časopisa. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem, ki ste nam vsa ta leta stali ob strani in verjeli v nas. Posebna zahvala vsem dosedanjim urednikom, dopisnikom in ostalim sodelavcem, ki ste se trudili obdržati časopis skozi številna viharna obdobja, ki smo jih preživeli skozi vsa ta leta. Zahvaljujem se vsem pokroviteljem, sponzorjem in oglaševalcem, ki ste omogočili neprekinjeno izhajanje Snežnika v zadnjih dveh desetletjih in nas vesekozi podpirali. Hvala vsem bralcem, brez vas nas ne bi bilo.

Danes je tako pred vami prva številka »novega« Snežnika, ki ga bomo z naslednjimi številkami še izboljševali.

Časopis še naprej ostaja mesečnik, po novem pa ga bodo prejemale vsa gospodinjstva v občinah Pivka, Hrpelje – Kozina ter Ilirska Bistrica. Snežnik bomo sproti dopolnjevali z vsebinami iz vseh treh občin.

Spoštovani bralci, vabim vas k sodelovanju in sooblikovanju časopisa. Vsi vaši nasveti, pripombe, pohvale ali pa graje so dobrodošle, zelo bomo veseli vaših prispevkov in fotografij. Želim vam prijetno branje.

Bojan Oblak, odgovorni urednik

Spoštovane bralke in bralci glasila Snežnik!

S temi uvodnimi besedami iz Občine Hrpelje – Kozina vas nagovarjamo v pričujoči številki Snežnika, ki je dobil novo preobleko in bo, upam, zaživel v novi podobi, ker smo povezani z enotnim geografskim območjem: z Brkini. Mogoče bo prav ta tiskani medij ponudil roko vsem brkinskim občinam in prispeval k večjemu sodelovanju.

Vsekakor pozdravljam nov časopis, ki bo nedvomno ponudil novo konkurenco v podajanju informacij in raznih novic, hkrati pa s svojim pristopom vnesel novo svežino na tem področju. Časopisu želim srečno na novi poti in veliko uspehov!

**Župan Občine Hrpelje - Kozina
Zvonko Benčič Midre**

Po dolgih letih ustvarjanja časopisa Snežnik – ustanovil sem ga pred devetnajstimi leti - naj tudi sam napišem nekaj besed v vzpodbudo prenovljenemu časopisu.

Pred Snežnikom je trda, a vendarle privlačna pot. Skozi leta so se menjavali uredniki in dopisniki, odhajali in prihajali so župani, svetniki in ostali oblastniki, a Snežnik je kljub vzponom in padcem vsa ta leta od osamosvojitve do danes obstal. To dejstvo je dokaz, da vztrajnost, poštenost in doslednost prej ali slej obrodijo sadove, le potrpljenje je potrebno imeti.

Ideja, da se Snežnik razširi na sosednje občine, je obstajala že nekaj časa, a se ni nikoli uresničila. Očitno je sedaj pravi čas, da se končno poveže območje, ki v vseh pogledih sodi skupaj.

Nova pot, ki si jo je začrtal Snežnik je težka, vendar sem prepričan, da bo premostil vse ovire. Časopisu želim tudi v prihodnje veliko poguma ter obilico sreče, saj si jo vsekakor zasluži.

**Borislav Zejnulović,
ustanovitelj in dolgoletni odgovorni urednik**

Mediji pravzaprav krojijo naš vsakdan, zato pozdravljam novo idejo o skupnem časopisu treh občin. Medobčinsko povezovanje je dobrodošla prednost, saj živimo v istem prostoru in z medsebojnim sodelovanjem rastemo, se razvijamo ter skupaj ustvarjamo nove možnosti.

Bralcem novega časopisa želim prijetno listanje in prebiranje novic tudi z onstran občinskih meja. Kljub številnim aktivnostim, ki potekajo v posamezni občini, je precej projektov tudi takih, ki zadevajo vse nas in lahko v njih odkrivamo priložnosti za povezovanje in predvsem druženje. Ustvarjalcem časopisa Snežnik, ki bo odslej mesečno obiskoval gospodinjstva treh občin, torej želim obilo kakovostnega, privlačnega in zanimivega pisnega ustvarjanja. Naj časopis postane naš skupni mesečnik, v katerem bomo naši občani dobili še več raznovrstnih informacij o dogajanjih in delu v našem ter širšem prostoru.

**Župan Občine Pivka
Robert Smrdelj**

Prenovljenemu Snežniku na pot.

Sodelovanje, povezovanje, dopolnjevanje... čarobne besede? Nikakor ne! V časih, ko je jutranja novica opoldne že pozabljena, ko se svet spreminja s svetlobno hitrostjo, ko..., ljudje vedno bolj potrebujemo drug drugega. Potrebujemo vzpodbudne novice, pohvalo za dobra dela in kritiko tam, kjer je upravičena.

Naj bo prenovljeni Snežnik prinašalec vzpodbudnih novic o dobrih in prizadevnih ljudeh med Snežnikom, Nanosom, Javorniki. Njegova upravičena kritika pa naj bo vzpodbuda vsem, ki smo se zavezali k delu za javno dobro.

Srečno Snežnik.

**Poslanec DZ RS
Zvone Černač**

Ni lepšega kot zaželeli lepe želje ob nekem novem dogodku. Napisati popotnico časopisu, ki združuje Brkine je vsekakor prijetna naloga. Brkini, naši Brkini, ki nas združujejo v dobrem, slabem, veselem in žalostnem, a vedno v ponosnem duhu pridnih, preprostih ljudi. In ti ljudje si zaslužijo dobre informacije v besedi in sliki iz naših krajev. Upajoč, da si bo časopis nabiral zveste bralce ter se plemenitil z vsebino in se seveda širil še v sosednje brkinske občine mu lahko le kličem srečno in uspešno v novi izvedbi.

**Podžupan Občine Hrpelje - Kozina
Peter Boršič**

SNEŽNIK

Časopis Snežnik
ISSN 1318-3656

Snežnik je vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo, pod zaporedno številko 347.

Izdajatelj:
Provocativa, Bojan Oblak s.p.
Odgovorni urednik:
Bojan Oblak
Uredništvo:
Časopis Snežnik, Bazoviška
ulica 40, 6250 Ilirska Bistrica

E-pošta:
sneznik@siol.com
info@e-sneznik.net
Trženje:
oglas@e-sneznik.net

Tisk:
Delo d.d. - Tiskarsko središče,
Ljubljana

Naklada: 10.000 izvodov

Navodila in pravila:
Za točnost podatkov v naročenih rubrikah in prilogah odgovarjajo njihovi avtorji oz. naročniki. Avtor nepodpisanih prispevkov je odgovorni urednik, razen prispevkov s področja občine Pivka, katere je za objavo pripravila občina Pivka. Nenaročenih prispevkov in fotografij ne vračamo in ne

honoriramo. Stališča, izražena v kolumnah in drugih prispevkih zunanjih avtorjev, ne izražajo nujno stališča uredništva. Časopis Snežnik je brezplačen. Pošta Slovenije ga dostavlja vsem gospodinjstvom v občinah Ilirska Bistrica, Pivka in Hrpelje – Kozina. Fizične in pravne osebe ga

lahko naročijo po pošti ali e-pošti. Plačajo stroške distribucije, ki znašajo za eno leto oz. 12 števil 21,60 EUR za naročnike v Sloveniji ter 39 EUR za naročnike v tujini. Pravilnik o nagradnih igrah v časopisu Snežnik se nahaja na sedežu uredništva.

Pivka

Stečajni v pivškem Javorju

Po bridkem koncu Javor Pohišta, isto vsak čas čaka še invalidsko podjetje Javor IPP. S propadom Pohišta je brez dela ostalo 194 delavcev, ob stečaju IPP pa bi zavod moral sprejeti še 120 ljudi. Težave z invalidi. Brez dela tudi cele družine.

Ob stečaju Javor Pohišta d.o.o., ki je zaposloval 194 ljudi, je vodstvo matične družbe še konec julija obljubljalo pre zaposlitev večine delavcev v matično družbo. »Skupina Javor bo ustanovila novo poslovno enoto za proizvodnjo pohištva v okviru matične družbe Javor Pivka. Nanjo bomo prenesli zdrave dele pohištvenega programa. V njej bomo zaposlili skoraj vse delavce iz družbe v stečaju,« je takrat napovedal predsednik uprave Javorja Bruno Komac. Podpisane pogodbe, ki naj bi že bile pripravljene, naj bi v prehodnem obdobju šestih mesecev preoblikovali v pogodbe o stalni zaposlitvi, prve šele čez pol leta. Do sedaj se večina delavcev ni odločila za podpis, saj upravi družbe ne zaupajo, izgubili bi tudi vse pravice iz naslova zavoda za zaposlovanje. Četudi se bo jeseni zgodil najboljši scenarij je pričakovati, da bo uprava poklicala manjše število delavcev, saj naj bi zagnali le laminatno proizvodnjo,

masivni stoli se bodo po napovedih iz Javorja dokončno poslovili.

Javor IPP v stečaj

Kot da stečaj Javor Pohišta ne bi bil zadosten šok, je uprava sredi avgusta napovedala še en stečaj, tokrat invalidskega podjetja Javor IPP. Razlog naj bi bila izguba naročil ravno v družbi Javor Pohišta d.o.o., katera je invalidskemu podjetju predstavljala 40 odstotkov vseh naročil. »Poizkušali smo iskati delo od zunaj in ga kaj še dobiti, ampak je praktično v teh časih, v tej okolici to nemogoče,« je ob novinarski konferenci dejal direktor družbe Rafael Sedmak. »Podjetje Javor IPP ni prezadolženo in ima pozitiven kapital, vendar je izguba tekočega leta, skupaj s prenesenimi izgubami, že dosegla polovico osnovnega kapitala in te izgube ni moč pokriti v breme prenesenega dobička ali rezerv,« je pojasnil Komac.

Vlada je sicer že 27. julija izdala predhodno soglasje za pričetek stečajnega postopka. V vlogi je vodstvo IPP-ja navajalo, da je bilo močno odvisno od poslovanja matične družbe Javor Pivka d.d. in povezane družbe Javor Pohišta. Toda ob odpuščanju sindikati opozarjajo na klavzulo, ki je bila podpisana med matičnim podjetjem in

povezanimi družbami. Ta navaja, da bi ob morebitnem stečaju morali pre zaposliti delavce invalide nazaj na matično ali povezano družbo. 30. junija je na IPP-ju delalo 141 ljudi, med tem časom naj bi si jih 7 do 8 poiskalo drugo službo. V sindikatu naj bi zahtevali, da mora matična družba pre zaposliti 100 delavcev. Upravičeno pa bi lahko poslali na zavod 36 delavcev, saj jih je toliko delalo za Javor Pohišta.

Toda v vlogi za začetek stečajnega postopka za podjetje Javor IPP, ki jo je matična družba poslala na koprsko okrožno sodišče, je navedeno, da bodo 26 ljudi pre zaposlili, 97 pa jih bo izgubilo delo.

Brez plače, dela in upanja

Delavci so brez plač od meseca junija naprej, podjetje jim dolguje še del regresa. Izplačilo, sicer minimalnih plač, jim je obljubljeno v oktobru ali novembru. Ker podjetje še ni v stečaju, se ne morejo prijaviti na zavod, so le na čakanju. Po stečaju jim bo pripadala pravica do izplačil iz jamstvenega sklada in izplačila nadomestil

Vhod v podjetje Javor IPP in nekdanje podjetje Javor Pohišta s Snežniške ulice v Pivki

za brezposelnost. Tudi v Javorju so primeri, ko so brez dela ostale cele družine. Zaradi tega sta Občina Pivka in Postojna že namenila nekaj sredstev za pomoč, Ilirska Bistrica pa naj bi to še storila. V Pivki so nekaterim staršem zaradi izgube dela že znižali, ali pa so jih popolnoma oprostili plačevanja vrtca. Za učence lahko dobijo subvencijo za šolsko prehrano, upravičnim pa nameravajo tudi znižati najemnine za občinska stanovanja. Tu so tudi odprli pisarno Centra za socialno delo, katera bo odprta enkrat tedensko. »Delavci se obračajo in trkajo na naša vrata. V tem času jim pomagamo z izrednimi denarnimi pomočmi, naše sto-

ritve pa jim bodo prišle bolj prav takrat, ko si ne bodo mogli poiskati nove zaposlitve in bodo izgubili pravico do nadomestila na zavodu za zaposlovanje,« je povedala Patricija Može, direktorica CSD Postojna. Dobili so že nekaj čez 50 vlog za izredno denarno pomoč. Pripravljene so tudi na Rdečem križu in Karitasu, kjer so poskrbeli za pomoč v obliki oblek, hrane, šolskih potrebščin.

Iz 700 na 300 zaposlenih

Največji problem matične družbe naj bi bila likvidnost. Plače konstantno zamujajo, podjetje nima sredstev niti za nabavo suro-

vin, ki so osnova za izdelke. Tako je v preteklih dneh Javorjeva furnirnica v Prestranku večkrat obstala. Stroji so čakali, delavce pa so poslali na dopust. Že pogled na prazno deponijo hlodovine v Prestranku to potrjuje, saj je tam le po nekaj hlodov. Podobno naj bi bilo v povezani družbi na Belskem, kjer proizvajajo opažne plošče. Zato se zaposleni v Javorju, ki jih je bilo v najboljših časih okrog 1.300, pred kratkim 700, po stečajih pa jih bo samo še 300, upravičeno sprašujejo, katera družba bo naslednja: Pivka, Prestranek ali Belsko?

Primož Rojc

dopisniki@e-sneznik.net

Hrpelje - Kozina

Gradnja kanalizacije na Kozini se nadaljuje

Po izgradnji kanalizacije v Hrpeljah in v južnem delu Kozine ter po izgradnji nove čistilne naprave na Kozini, Občina Hrpelje - Kozina nadaljuje z investicijami na komunalnem področju z gradnjo kanalizacijskega omrežja na osrednjem in severnem delu Kozine, in sicer na Istrski in Rodiški cesti vse do lokacije za dom starejših občanov (nekdanja vojašnica).

Gradilo bo podjetje Kraški zidar d.d. Sežana, ki je bilo izbrano na javnem razpisu kot najugodnejši ponudnik. Pogodbo sta župan Zvonko Benčič Midre in direktor Kraškega zidarja Radoš Lipanjanje že podpisala. Vrednost del je: 818.906,49 EUR brez DDV. Nadzor nad deli bo izvajalo podjetje

Mani d.o.o. iz Begunj pri Cerknici, ravno tako izbrano na podlagi zbiranja ponudb.

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete »Razvoj regij«, prednostne usmeritve »Regionalni razvojni programi«. Upravičeni stroški, ki se sofinancirajo, znašajo do 85 %.

Dela se bodo začela takoj po podpisu pogodbe in bodo končana v roku šestih mesecev. Zgrajenih bo 1200 metrov fekalnega in 360 metrov meteornega omrežja.

V to prvo fazo gradnje kanalizacije na severu Kozine pa ne spada spojitev stare in nove čistilne naprave. Le-ta bo potekala v II. fazi gradnje,

za katerega bo občina kmalu izbrala izvajalca.

Dela na Istrski in Rodiški cesti so že stekla. To jesen in del zime vas spet prosimo za potrpljenje, ne nazadnje bo tudi končna podoba tega dela Kozine lepša in z novimi pridobitvami.

Aleksander Batič, občinska uprava

Združenje občin Slovenije

»ZAKONODAJA OBČINAM NALAGA NOVE OBVEZNOSTI.«

Župan Pivke, Robert Smrdelj, kot predsednik Združenja občin Slovenije se v zadnjem mesecu na Ministrstvu za finance udeležuje pogajanj na temo višine povprečnine za leto 2012 in 2013. S strani ministrstva sta bila predstavljena dva predloga, o katerih je predsedstvo Združenja občin Slovenije in Skupnosti občin Slovenije razpravljalo konec avgusta ter nato na Ministrstvu za finance in Službo vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko

posredovalo poročilo o tem, katera novo sprejeta zakonodaja občinam nalaga največ novih nalog in kako le te zmanjšati. Predsednik ZOS Robert Smrdelj je namreč izpostavil, da osnovno težavo predstavlja ravno zakonodaja, ki v okviru že danih pristojnosti občinam nalaga nove obveznosti, ne zagotavlja pa finančnih sredstev za njihovo izvajanje.

Ministrstvu za javno upravo, Ministrstvu za pravosodje, Ministrstvu za delo,

družino in socialne zadeve, Ministrstvu za šolstvo in šport, Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvu za okolje in prostor in Ministrstvu za obrambo so bili na sestanku (15. septembra) s strani Združenja občin Slovenije in Skupnosti občin Slovenije podani predlogi, na podlagi katerih imajo ministrstva nalogo, da pripravijo predlog ukrepov, ki naj se vključijo v interventni zakon in s katerimi bi se lahko zmanjšala finančne obveznosti občin.

PLAMING SKUPINA

Plaming skupina, projektiranje in izdelava tehnološke opreme, d.o.o. ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68 • 6250 Ilirska Bistrica tel.: +386 (0)5/70-410-00 • fax: +386 (0)5/70-410-55 e-mail: info@plaming.si

INSTALACIJE
Kovačič Stojan
Koseze 69/a • 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/7100 370 • Fax.: 05/7100 371
GSM: 041/642 868 • e-mail: stojan@instalacije-kovacic.si

DOBAVA IN MONTAŽA STROJNIH INSTALACIJ:
* CENTRALNO OGREVANJE
* VODOVODNE INSTALACIJE
* PLINSKE INSTALACIJE
* KLIMATSKE NAPRAVE

POOBlašČeni
MONTER IN SERVISER
OGREVALNE TEHNIKE
Buderus **ctc** **VIESMANN**
e-mail: stojan@instalacije-kovacic.si

Pivka

V Pivki odslej deluje izpostava centra za socialno delo

V mesecu septembru je v prostorih Občine Pivka začela delovati izpostava Centra za socialno delo Postojna. Uradnemu odprtju je bila 15. septembra namenjena novinarska konferenca, na kateri sta vse prisotne nagovorila župan Občine Pivka Robert Smrdelj in direktorica Centra za socialno delo Patricija Može. Dogodku so prisostvovali zaposleni iz Centra za socialno delo, predstavniki občinske uprave in podžupan Občine Pivka, nekateri pivški in postojnski občinski svetniki, predstavniki Karitasa in novinarji.

Delovanje nove izpostave Centra za socialno delo je za Občino Pivka po-

membna pridobitev, sploh v tem najbolj kočljivem trenutku povečanega števila brezposelnih občanov. Cilj izpostave CSD Postojna v Pivki je občanom približati vse storitve centra, tudi tiste, katerih izvajanje se z novim letom prenaša iz občin v pristojnost centrov za socialno delo. Kot pravi direktorica Centra za socialno delo Postojna, ure-

sničujejo z odprtjem pisarne v Pivki enega ključnih ciljev Nacionalnega programa socialnega varstva, ki je zastavljen v smeri zagotavljanja večje dostopnosti in dosegljivosti storitev in programov, ki jih na področju socialnega varstva na centru nudijo. Njihov namen je, da z intenzivnejšo prisotnostjo v lokalnem okolju natančneje spremljajo

socialni položaj predvsem ranljivih skupin prebivalstva in predlagajo ukrepe, ki jih v ta namen lahko sprejemajo in organizirajo lokalne skupnosti.

Pisarna, ki se nahaja v drugem nadstropju pivške občinske stavbe, bo vsem občanom na voljo vsako sredo.

V kolikor se bodo potrebe po tovrstni organizaciji dela povečale, se bo obseg uradnih ur pisarne sčasoma razširil. Občanom bosta v času uradnih ur na voljo usposobljena svetovalec, prav tako Pivčana, Špela Štrukelj in Matjaž Tomažič.

Storitve, ki se jih lahko poslužujejo občani, so prva socialna pomoč, pomoč na domu, pomoč pri iskanju zaposlitve, sprejem vlog za denarne socialne pomoči (redne in izredne), sprejem vlog za uveljavljanje pravic iz jav-

nih sredstev (starševsko varstvo, otroški dodatek, štipendije, oprostitev plačila...), informiranje občanov in druge.

Kljub novi izpostavi CSD v Pivki bo nekatere storitve (npr. svetovanje, določena javna pooblastila...) še vedno potrebno opravljati v obstoječih poslovnih prostorih CSD Postojna. Nekatere pravice iz javnih sredstev (npr. otroški dodatek) se lahko uveljavlja tudi že v elektronski obliki, kar tudi približuje in poenostavlja uporabo teh storitev.

Ilirska Bistrica

Bioplinarna dviguje prah

V Ilirski Bistrici, predvsem v Trnovem, naj bi ponovno podoživljali čase, ko je smrdelo iz nekdanje tovarne organskih kislin. Neprijeten vonj naj bi prihajal ravno iz nekdanje TOK-ove čistilne naprave, kjer danes deluje bioplinarna. Krajanje opozarjajo na neznošen smrad, lastniki pa ne vohajo nič.

Bioplinarna je v lasti podjetja Bio futura iz Trzina, v njej predelujejo biorazgradljive kuhinjske odpadke iz gostinstva in

smrad po gnilobnem, predvsem v naselju Trnovo, kjer se nahaja obrat bioplinarne, piše v pismu, ki so ga člani skupine Nove ideje

sistem in ne more nič smrdeti. Na druge očitke, o predelavi mrhovine in ostalih nepravilnosti pa je odgovoril: »Tu se ne dogaja nič posebnega. To je običajna bioplinarna, ki predeluje biološke odpadke, se pravi hrano s pretečenim rokom iz gospodinjstev in trgovin in komunalne bioodpadke, čeprav je slednjih manj. Po mrhovini pa ne more smrdeti, ker bioplinarna s tem nima nobene zveze.«

Ne verjamejo občini in vodstvu bioplinarne

Egon Zevnik (NI) je za Snežnik dejal: »Z mirnim protestom je skupina želela opozoriti javnost o svojih dvomih, strahovih in nestrinjanjem s podatki, ki jih dobivajo o delovanju bioplinarne od lastnika obrata in tudi občine. Zaznaven smrad je hudo moteč in občane zanima, kaj ga povzroča.« Po Zevnikovih besedah v skupini že nekaj časa zbirajo podatke o bioplinarni, tisti preverjeni pa pravijo, da ima dovoljenje za predelavo ostankov hrane, živil s pretečenim rokom, rastlinskih odpadkov in živalskih odpadkov, ki so tudi najbolj riskantni.

Bio futura: Negativnih vplivov na okolje ni

Za odgovor na očitke smo povprašali **Mateja Kordeliča** iz Bio future. Povedal je, da so za skupino Nove ideje in trditve o smradu iz bioplinarne prvič izvedeli, ko so prejeli njihovo pismo. »Pri dosedanjem obratovanju bioplinarne nismo zaznali smrada, ki bi se širil iz bioplinarne in ki bi bil celo tako intenziven, da bi se širil do mesta. Seveda smo to še enkrat preverili in takšnega vira smrada na bioplinarni nismo ugotovili. Govorili smo tudi z nekaterimi ljudmi, ki živijo

na območju, kjer naj bi smrdelo, pa kakšnega intenzivnega in pogostega smrada niso zaznali,« je povedal Kordelič.

Na trditve, da bioplinarna ne distribuira pridobljene energije je odgovoril, da bioplinarna proizvedeni bioplin uporablja kot gorivo v enotah za proizvodnjo električne energije in toplote, obe se uvrščata med obnovljive vire energije. »Proizvedeno električno energijo v manjšem delu porabimo za lastne potrebe, večino pa jo oddamo v omrežje. Za prodajo električne energije imamo v okviru sheme zagotovljenega odkupa sklenjeno pogodbo z Borzenom. Toploto trenutno uporabljamo za potrebe procesa, v prihodnje pa načrtujemo tudi dobavo toplote bližnjim uporabnikom.«

Tudi očitke, da bioplinarna obremenjuje okolje zavrača, saj kot pravi: »Bioplinarna negativnih vplivov na okolje ne povzroča, saj je zgrajena v skladu z vsemi predpisi in ima za svoje delovanje vsa potrebna dovoljenja. Obrat je podvržen inšpekcijskim pregledom okoljske in veterinarske inšpekcije, ki na dosedanjih pregledih nista ugotovili nobenih pomanjkljivosti.«

Še ena merilna nepravda?

Bistriški župan **Emil Rojc** priznava, da je tudi sam nekajkrat zaznal smrad. Župan sicer dopušča možnost, da prihaja smrad iz drugih virov, denimo čistilne naprave, ki se je pred kratkim zamašila. Vzroke še raziskujejo.

Župan je še dejal, da na občinski upravi preučujejo možnost za namestitev merilne naprave v bližini bioplinarne. O sofinanciranju merilnikov smo

Direktor bioplinarne Igor Zmazek zavrača očitke o smradu: »Smrdi tako, kot smrdi doma, ko odvržete hrano v smeti. Ne smrdi, pač pa ima vonj po hrani.«

vprašali tudi **Mateja Kordeliča**, ki je dejal: »Merilniki onesnaženosti zraka, o katerih se govori v Ilirski Bistrici, so namenjeni predvsem merjenju emisij določenih snovi v zrak, ne pa ugotavljanju smrada. Kot ekološko naravnano podjetje smo pripravljali podpreti takšne in podobne pobude, usmerjene v varovanje okolja.«

Primož Rojc
dopisniki@e-sneznik.net

Takole je 14. septembra pred bioplinarno protestiralo 12 bistričanov, večini članov skupine Nove ideje.

gospodinjstev, biološke odpadke iz živilske industrije, hrano s pretečenim rokom in biološke odpadke iz kmetijstva. Živalski odpadki so v manjšini, predvsem gre za živila živalskega izvora, ki jih vsebujejo odpadki iz gostinstva, gospodinjstev in trgovin. Obrat v Ilirski Bistrici deluje dobro leto, v zadnjih nekaj mesecih pa so občani začeli opozarjati na smrad, ki naj bi se širil ravno iz bioplinarne.

Občanom smrdi, lastnikom ne

»Občani Ilirske Bistrice že nekaj časa zaznavamo hud

naslovili na občino, lastnike in okoljskega ministra **Roka Žarniča**. 14. septembra, na dan, ko je bioplinarno obiskala evropska inšpekcija, so se tudi zbrali na protestu pred obratom.

Na protest je prišel tudi direktor **Igor Zmazek**, ki je protestnikom obrat razkazal, kljub vonjanju neprijetnih vonjav pa je očitke o smradu zavrnil z besedami: »Imate probleme s kanalizacijo, ne z bioplinarno. Tu imamo biofiltre in podtladni sistem, ki je stal milijon evrov, in to prav zato, da ni neprijetnega vonja iz hale. Vse ostalo pa je zaprt

GSM CENTER
Servis GSM aparatov

KOPIJA

Rozmanova ulica 2, 6250 Ilirska Bistrica
TEL.: 05/71 00 333, MOB: 031/779 169
e-mail: maljevac@volja.net, www.gsm-kopija.si

PRODAJA IN ODKUP RABLJENIH GSM APARATOV
PRODAJA IN SERVIS GSM APARATOV TER DODATNE OPREME
SKLEPANJE NAROČNIŠKIH RAZMERIJ
FOTOKOPIRANJE

NOVO DŽABEST PAKET - PAKET POVEZANI - INSTANT INTERNET
 od 15 do 30 let starosti

NOVO ŠE UGODNEJŠE
 NOVI UMTS APARATI

PONEDELJEK - PETEK
 8⁰⁰ - 12⁰⁰ in 15⁰⁰ - 19⁰⁰
SOBOTA
 8⁰⁰ - 12⁰⁰

Ilirska Bistrica

Bistriška obvoznica zamuja

Prva faza gradnje obvoznice bi se morala pričeti že v letu 2010. Vlada že tako skromna sredstva za gradnjo novih odsekov cest, pločnikov in krožišč, z rebalansom proračuna prepolovila. Bo nova avtocestne povezave Jelšane-Postojna/Divača nadomestila obvoznico in je tako država sploh ne bo gradila?

Spomladi leta 2010 so predstavniki Direkcije RS za ceste (DRSC) ilirskobistriškimi

med krožiščem pri Špetiču in parkiriščem za tovorna vozila v vrednosti **6,4 milijona evrov** pa naj bi bila narejena med leti 2013 - 2015. Občina naj bi pri izgradnji sodelovala z investicijami v pločnike, javno razsvetljavo in komunalno infrastrukturo v vrednosti **2,5 milijona evrov**, torej je skupna investicija ocenjena na nekaj več kot **13 milijonov evrov**. Žal pa je izgradnja prepotrebne »obvoznice« ostala le na papirju, saj se gradbena

V pobudi za oddajo smernic, pobud, predlogov in priporočil za pripravo državnega prostorskega načrta za izgradnjo avtoceste, ki jo je na zainteresirano javnost naslovlilo Ministrstvo za okolje in prostor je navedeno, da bo nova avtocestna povezava prevzela tudi vlogo **obvoznice Pivke, Ilirske Bistrice in drugih naselij** na tem območju. Na DRSC-ju so zatrdili, da predstavitev glavne ceste ni vezana na bodoče avtocestne

je od šestih lastnikov pri treh odkup zemljišč že urejen, zaradi nestrinjanja dveh lastnikov s sporazumno prodajo je DRSC predlagala postopek razlastitve zemljišč, upravni organ naj bi že izdal sklepa, v teku pa so razgovori z zadnjim lastnikom tangiranih zemljišč. Začetek del pa je po njihovih besedah vezan na rebalans, saj je »Podpis pogodbe za izvedbo gradbenih del predviden po sprejetju rebalansa za leto 2011, predvideno končanje gradnje krožišča pa konec leta 2012.« Sicer pa naj bi država za krožišče zagotovila približno 900.000 evrov, občina pa 250.000 evrov. Krožišče naj bi po županovih besedah pričeli graditi konec leta in sicer najprej z občinskimi sredstvi.

Druga dela 2013 ali kasneje

Ker se je z neizgradnjo krožišča pri Špetiču prva faza izgradnje obvoznice zavlekla, se bodo temu primerno zavlekla tudi ostala dela. Na DRSC so povedali, da je projekt za gradbeno dovoljenje še v fazi dopolnitve in tako gradbeno dovoljenje še ni pridobljeno. S 70 % lastnikov vseh nepremičnin so sklenjene pogodbe o odkupu, pridobivanje ostalih zemljišč pa je še v teku. Izvajanje druge in tretje faze obvoznice se bo nadaljevalo v letih 2013 in kasneje, končanje celotne obvoznice pa je odvisno od razpoložljivih sredstev od leta 2013 naprej, kar verjetno pomeni, da bo obvoznica, oziroma preložitev ceste, končana kar nekaj let po obljubljenem letu 2015.

svetnikom predstavili projekt izgradnje obvoznice oziroma preložitve glavne ceste, ki bi razbremenila promet skozi center Ilirske Bistrice. Po takrat predstavljeni časovnici naj bi leta 2010 pričeli graditi krožišče pri Špetiču v vrednosti **1,6 milijona evrov**, med leti 2011 in 2013 naj bi zgradili del ceste med Lesonitom in parkiriščem za tovorna vozila Jaksetič v vrednosti **1,2 milijona evrov**, glavna trasa

dela niso niti pričela.

Rebalans proračuna odnesel polovico denarja

V letošnjem rebalansu bo **Vlada RS** prepolovila sredstva namenjena za obvoznice, vzdrževanje cest, krožišča in pločnike, kar bo zagotovo vplivalo na izgradnjo nekaterih načrtovanih obvoznic, tudi bistriške. Številke naj bi se iz prvotnih 63 milijonov znižale na 31 milijonov evrov.

povezave.

DRSC: Krožišče pri Špetiču po sprejemu državnega rebalansa

Bistriški župan **Emil Rojc** je obljubljal izgradnjo krožišča pri Špetiču že v letošnjem letu toda zapletlo se je že drugič, in sicer zaradi odkupa zemljišč. Tudi zaradi tega se je gradnja krožišča pri Špetiču zavlekla. Na DRSC so na vprašanje Snežnika odgovorili, da

Ilirska Bistrica

Dve novi cesti v mestu?

V prihodnjih letih naj bi v Ilirski Bistrici zgradili dve povsem novi cestni povezavi. Promet v mestu bo z njihovo izgradnjo razbremenjen. Po nekaterih ocenah bo to šele čez nekaj let.

Investitor v nov trgovski center na območju nekdanjega sadovnjaka trnovskih vojašnic, tik ob Petrolovem bencinskem servisu, bo v kratkem zgradil krožišče, nato pa ga bo predal v uporabo državni direkciji za ceste. Krožišče naj bi bilo prijetno za oko, po besedah predstavnika investitorja, **g. Antona Kumerja**, naj bi znotraj njega uredili "prijetno presenečenje". Nanj naj bi kasneje priključili tudi povezovalno cesto proti Šembijam, ki bi jo zgradila občina. Cesta naj bi tako povezala Šercerjevo in Vilharjevo cesto, tekla pa bi tik

za podjetjem TIB Transport. Tako naj bi razbremenila **krožišče pri Matetu**, ki je že vrsto let preobremenjeno. S preložitvijo glavne ceste, ki danes teče skozi samo mesto na ulico Nikola Tesle, pa naj bi glavna bistriška prometna žila prešla v lastništvo občine. Tako bi lahko občina pri Matetu in pri pošti zgradila manjši krožišči, ki bi razbremenili sedanje zastoje. Vendar je to realno pričakovati šele čez nekaj let.

Druga cesta pa naj bi razbremenila **Jurčičevo** (mimo Trnovske cerkve), saj naj bi jo

speljali od kamnoloma proti Jasenu. Tako bi tovorni, pa tudi osebni promet preusmerili iz samega centra, Gregorčičevo in Bazoviško cesto pa bi za tem lahko uredili kot centralno sprehajalno pot. Med prebivalci naselja **Jasen** pa

naj bi zaradi umestitve ceste blizu naselja že vrelo, saj naj bi tej cesti nasprotovali. Tik pred zaključkom uredništva smo izvedeli, da so bile želje kranjancov Jasena upoštevane in naj bi župan napovedal umik sporne cestne povezave.

KOLUMNA

Ceste morajo ljudi povezovati, ne razdvajati

Za letošnje poletje se zdi, kot da bi narava in politika delala z roko v roki. Kar nekaj dogodkov je tudi v našem okolju dodatno dvignilo že tako visoke temperature. Na Pivškem je to gotovo JAVOR, kjer brez dela ostaja več sto zaposlenih. Pred leti, ko se je JAVOR prodajal, sem bil čisto slučajno deležen informacij o tem, kako lokalna politika ni navdušena nad kupcem, ki je prihajal iz lokalnega okolja, iz sosednje občine. Prepričan sem, da bi JAVOR danes dobro posloval in ohranil delovna mesta, če bi ga takrat dovolili prodati dobremu gospodarju.

Na bistriškem, pivškem, postojnskem, divaškem in še katerem koncu pa je ozračje dodobra razgrelo Ministrstvo za okolje in prostor, ki je sredi poletja in tik pred dopusti obelodanilo variante AC povezave med Jelšanami in Divačo oz. Postojno. Še tam, kjer v preteklih letih ni bilo nasprotovanja (občina Pivka), je tokrat zavrelo. Kako tudi ne. Ena od variant predvideva rušenje nekaj novo zgrajenih stanovanjskih hiš, poteka pa tudi v neposredni bližini naselij. Umeščanje te AC povezave v prostor se je začelo leta 1995, ko je Državni zbor sprejel dopolnitev AC programa in dodatno predvidel AC povezavo Jelšane-Postojna/Divača. V šestnajstih letih ni določena niti trasa! Abstenenca pristojnih iz ministrstev na javni tribuni v Ilirski Bistrici je povedala vse. Tudi tokrat je bila vržena kost za glodanje in nič več. Čeprav gre za Državni prostorski načrt, glede katerega občine nimajo skoraj nobenih pristojnosti, menim, da bo v konkretnem primeru občinska iniciativa ključna. Poleti so se sestali župani. Predlagajo, da se DPN razdeli v dve fazi in da se prva, od Jelšan mimo Ilirske Bistrice ter gradnja obvoznice odvija prednostno. Jeseni naj bi se sestali ponovno in poskušali najti rešitve za traso med Ilirsko Bistrico in Divačo oz. Postojno, ki bodo sprejemljive za vse občine.

Zakaj župani, porečete. Kaj imajo župani in občine s tem? DPN je stvar države, država naj potegne traso in tam naj gre tudi avtocesta. Formalno imate prav. Vendar pa cest ne gradimo zato, da bi nas razdvajale, pač pa zato, da nas povezujejo, mar ne?

Zvone Černač, poslanec SDS

Kot poslanec, ki občansko obiskuje tudi Ilirsko Bistrico in ima tam svojo poslansko pisarno, se večkrat sprašujem, čemu naša država, po dvajsetih letih samostojnosti, ni še uspela povezati, na ustrezen, razvojno naraven način, vseh svojih regij, še posebej obmejnih.

Prihodnost Bistriškega območja, skupaj z Brkini, ostaja v tem pogledu eden pomembnejših izzivov razvojne vizije Primorske. Prvič, ker se po desetletjih zapostavljenosti obeta načrtovanje avtocestne povezave Jelšane-Ljubljana oziroma Jelšane-Trst. Kljub pomislekom mnogih, češ spet država sledi le interesom drugih evropskih držav po hitrejših povezavah in tranzitni naravi Slovenije, v konkretnem primeru, po trasiranju Jonsko-Jadranske avtoceste, ne gre spregledati dejstva, da bodo bolj urejene povezave bistriškega območja s slovenskim avtocestnim križem pomenile tudi pomembno spodbudo k splošnemu in večplastnemu razvoju regije. Pri tem pa ne gre zanemariti okoljskih vidikov in ekosistemske posebnosti bistriško-brkinskega območja. Potrebno jih je negovati, kot izjemne komparativne prednosti, ki ponujajo priložnost trajnega razvoja, tehnološko razvitega gozdarstva in kakovostnega sadjarstva. Največja, sicer potencialna komparativna prednost bistriško-brkinske regije pa je tudi njena obmejna lega. Seveda, pod pogojem da se dobrososedski odnosi, ki so značilni za obmejne ljudi, primerno negujejo tudi na ravni lokalnih skupnosti in predvsem držav. Pomembno je prisluhniti pričakovanjem ljudi, ki dnevno doživljajo obmejnost in žal večkrat tudi zapostavljenost v odnosu do ključnih razvojnih osi države.

V Brkinah in v Ilirski Bistrici se počutim doma, ker sem človek iz meje in prepričan zagovornik enakomernega in trajnostnega razvoja mikrokozmosov, ki jih žal centralizem neredko zapostavlja.

Franco Juri, poslanec Zares

Pivka

ODSLEJ NA OGLED TUDI PODMORNICA

Peti Festival vojaške zgodovine v Pivki je svoj vrhunec dosegel v nedeljo, 18.9., ko je bila v Parku vojaške zgodovine slovesnost ob odprtju prenovljene podmornice. Dogodka so se udeležili številni visoki

gostje, ki so prenovljeno lepoto pospremili na pot in njeno notranjost postavili na ogled obiskovalcem.

Slavnostni prerez traku in uradno odprtje podmornice je bilo zaupano ministrici za obrambo Republike Slovenije dr. Ljubici Jelušič in ministru za obrambo Republike Črne gore Boru Vučiniću, ob navzočnosti kontraadmirala Renata Petriča, direktorja Pro plusa Pavla Vrabca, upokojenih kontraadmiralov Marjana Pogačnika in Vojka Gorupa, župana Občine Pivke Roberta Smrdelja, poslanca državnega zbora Zvoneta Černača, podmorničarjev in atašejev Črne gore, Rusije in ŽDA. Slovesnosti so se udeležili tudi svetniki občinskega

sveta Občine Pivka, župani sosednjih občin ter drugi gostje.

Kulturni program je oblikoval kvintet trobil Orkestra Slovenske vojske in pozdravni nagovori. Simbolično je bil izveden dvig zastave na podmornici, po uradnem odprtju pa je za povabljenec sledil prvi ogled notranjost podmornice P-913, na katerega jih je častno pospremil kontraadmiral Pogačnik.

Pridobitev ene od podmornic nekdanje jugoslovanske flote in njena ureditev za muzejsko predstavitev je brez dvoma velik nacionalni dosežek. Večletni projekt pridobivanja ene od podmornic nekdanje jugoslovanske podmorniške flote je bil uspešno zaključen aprila letos. Poletni meseci so bili namenjeni njeni obnovi ter urejanju le-te za ogled obiskovalcev. Očistilo in prebarvalo se je zunanost podmornice, uredila se je njena notranjost, vzpostavile so se montažne stopnice s podeskom, ki omogočajo varen dostop v notranjost podmornice,

poskrbelo se je za varnostno ureditev ... Obnova podmornice je potekala pod strokovnim vodstvom nekdanjih podmorničarjev, ki se združujejo v okviru društva Podmorničar, ki deluje znotraj Zveze slovenskih častnikov.

Festivalsko dogajanje so v tem vikendu dopolnjevale še predstavitev vožnje Slovenske vojske z oklepniki Svarun 8x8, predstavitev sodobne potapljaške opreme 430. mornariškega divizion Slovenske vojske, premiera kratkega filma o podmornici P-913, ki ga je pripravil POP TV, sejem militarij in domačih izdelkov, uprizoritev

igre Oklep '91 v izvedbi kulturnozgodovinskega društva Triglav in številni drugi zanimivi dogodki.

Možnost ogleda notranjosti podmornice bo nedvomno obogatila ponudbo Parka vojaške zgodovine v Pivki. Ogledi bodo vodeni in bodo zaradi posebnih varnostnih ukrepov potekali po natančnem sistemu. Skupine bodo obsegale največ 8 obiskovalcev, ogled

pa bo potekal približno 30 minut. Zaradi pričakovanega velikega interesa gostov je za ogled notranjosti podmornice zaželen predhodna najava. Cena ogleda znaša 4,80 EUR, pri čemer je predvideno, da se bo občanom Občine Pivka ob posebnih priložnostih omogočil brezplačen ogled.

Park vojaške zgodovine Pivka

Ilirska Bistrica

Tri industrijske cone

Ilirskobistriška občina je pripravila osnutek občinskega prostorskega načrta (OPN), ki med drugim predvideva tudi tri industrijske cone - v Ilirski Bistrici, Hrušici in v Jelšanah. Letos pričetek gradnje industrijske cone v mestu. Po pogajanjih s ponudniki edino CPK pristal na nižjo ceno. Na voljo 12 parcel, ki bodo prodane na dražbi.

Območje za industrijske cone v Ilirski Bistrici, ki obsega prostor ob ulici Nikola Tesla, Vilharjevi ulici (nekdanje Trnovske vojašnice) in območje tovarne Lesonit, se po no-

vem OPN ne bo dosti razširilo. Letos se je pričela gradnja prve faze industrijske cone v Ilirski Bistrici, saj je izvajalec **Cestno podjetje Koper**, že pričel z deli, podpisana po-

godba pa je vredna **470.640 evrov**. Izbrano podjetje je bilo edino pripravljeno graditi za ta denar, saj so vse ponudbe (vključno s ponudbo CPK-ja) presegle razpisana sredstva. Občina ima težave z odkupom zemljišč v prostoru namenjenemu IC, saj lastnika dveh zemljišč ne pristaneta na ceno, ki jima jo ponuja občina. Zaradi tega bo cona zgrajena le delno; v tej fazi bo zgrajena dostopna cesta z ulice Nikola Tesla, povezovalna cesta v coni, električna, vodovodna in kanalizacijska napeljava v osrednjem delu, ki bo meril približno **45.000 kvadratnih metrov**. V coni bo po končanju del na voljo **12 parcel** velikosti med 3720 in 6000 kvadratnih metrov, ki jih bo občina prodala na dražbi. Po županovih besedah naj bi bili za parcele zainteresirani domači podjetniki,

ceno kvadratnega metra pa še določajo. **Župan Emil Rojc** napoveduje, da bodo poskušali preprečiti spekulativne nakupe tako, da bodo v pogodbe o nakupu vgradili vse pravne mehanizme, da manipulacija s parcelami ne bo mogoča.

Večja industrija v Jelšane in Plamo

Medtem, ko se bo v bistriški coni lahko gradilo manjše industrijske objekte, bo občina zainteresirane investitorje v večje gospodarske obrate napotila v industrijsko cono Plama v Podgrad in cono v Jelšanah. Za potrebe širitve IC Plama, ki bo stala nepo-

sredno ob sedanji tovarni, je Občinski svet Občine Ilirska Bistrica že sprejel sklep o nakupu potrebnih zemljišč od Ministrstva za obrambo. Občina si je sicer želela cono razširiti precej bolj, a želeno širitev omejujejo velike zveri (volkov), ki živijo na tem območju.

V Jelšanah je cona predvidena ob sedanjem mejnem prehodu, saj naj bi po sprejemu Hrvaške v EU preoblikovali že zgrajene objekte v gospodarske namen. Ostali del cone se bo širil proti naselju

»V letošnjem proračunu je bilo predvideno milijon evrov evropskih sredstev za izgradnjo industrijske cone v Ilirski Bistrici, a je bila Občina Ilirska Bistrica pri pridobivanju neuspešna. V proračunu so predvidena sredstva tudi od prodaje stavbnih zemljišč v IC v višini 1,45 milijona evra, a jih bo občina letos bolj težko realizirala, saj bo cona nared konec leta. Po nekaterih izračunih bi lahko kvadratni meter kupca veljal 32 evrov, kar znaša za najmanjšo parcelo 120.000 evrov.«

Jelšane. Natančnejše usmeritve za pridobitev gradbenega dovoljenja bodo znane šele po umestitvi avtoceste Jelšane-Postojna/Divača.

Ilirska Bistrica

Pričetek del v Kindlerjevem parku

Sredi septembra so se pričela dela v Kindlerjevem parku. Investitor, Občina Ilirska Bistrica, bo tako končno uredila ta botanični biser. Že dejstvo, da se v park zadnjih nekaj desetletij ni vlagalo nič, zgovorno pove, da je v precej slabem stanju. Sprehod po njem to samo potrjuje. Odslej bo drugače, saj je prva faza investicije vredna 78.000 evrov, s tem pa se bo uredilo večji del parka. Izvajalec del, bistriško podjetje Euro MB d.o.o., je pričelo z deli v najlepšem delu - v ribniku. Pričeli so z odstranjevanjem mulja, ki se je tekom let nabral, ribniku pa se obeta je tudi novi mostički in ureditev okolice.

njem mulja, ki se je tekom let nabral, ribniku pa se obeta je

tudi novi mostički in ureditev okolice.

Pivka

Eko vrtec Vetrnica

V septembru je občinska uprava obiskala gradbišče, kjer potekajo zaključna gradbena dela I. faze novega eko vrtca Vetrnica. Gradbena dela dobro napredujejo in vrtec dobiva privlačno podobo ter uporabne površine, ki bodo zaživele v kratkem.

Malčki bodo prag novega vrtca prestopili v sredini novembra. Najprej bodo v vrtcu zaživele tri oddelke prvega starostnega in en od-

delek drugega starostnega obdobja otrok, kasneje pa se bodo nadaljevala tudi dela

za preostala dva štirioddelčna kraka, v katerih bo prostor za še dodatnih 160 otrok.

Ilirska Bistrica

KŠIBKANJE

Ilirskobistriški klub študentov je tudi letošnji predzadnji vikend v avgustu, organiziral poletni festival. Namen projekta je predvsem druženje in popestritev dogajanja v zadnjem poletnem mesecu. Študentje so se letos odločili, da bodo projekt izpeljali v športnem duhu, zato je dogajanje vključevalo predvsem športne discipline in animacije, katerih se je udeležilo lepo število mladih iz občine.

V okviru Kšibkanja se je tako odvil Dan na plaži, in sicer v Moščenjski Dragi, kjer so bile organizirane razne štafetne igre. Naslednji dan so izpeljali športni dan na Črnih njivah, kjer je bil organiziran pohod, streljanje glinastih golobov in balinanje. Posebno zahvalo ob tej priložnosti študentje izrekajo Baru Črne njive, ki je poskrbel za gostoljubje in prijazno sodelovanje.

Nedeljsko dogajanje se je preselilo v Športni center Trnovo. Mladi so uživali v igri odbojke na mivki, košarki in tenisu.

Hrpelje - Kozina, Tatre

2. PRAZNIK BRKINSKEGA JABOLKA

Kulturno turistično društvo Škant skupaj s soorganizatorji v okviru projekta Promocija brkinske sadne ceste organizira 2. Praznik brkinskega jabolka, ki se bo odvijal na Tatrah, 1. in 2. oktobra 2011.

Namen prireditve je promocija Brkinske sadne ceste in njenih ponudnikov, zato so organizatorji pripravili vrsto dogajanj, ob katerih bodo obiskovalci lahko okusili in kupili brkinske dobrote, se kaj novega naučili ali pa se preprosto zabavali.

Na predvečer praznika, v petek, 30. septembra, bo na gradu Prem potekal Brkinski kulinarčni večer s Kettejem. V družbi kulturnikov se bodo z brkinskimi dobrotami predstavili ponudniki tipičnih produktov ter turistične kmetije na Brkinski sadni cesti, ki bodo naslednji dan odprli vrata svojih kmetij za obiskovalce.

V soboto bo potekal "Dan odprtih vrat Brkinske sadne ceste". Od 10h dalje bodo obiskovalci na kmetijah odprtih vrat lahko okusili tipične brkinske jedi in pijače ter se pozabavali ob različnih aktivnostih, ki bodo pripravljene

na začetni poti. Poleg ponudnikov tipičnih produktov, se bodo predstavili tudi nekateri muzeji in druge zanimivosti. Organiziran bo tudi voden avtobusni prevoz od točke do točke. Ves dan bo organizirano kolesarjenje po Brkinski sadni

harska delavnica z Damjanom Babičem ter večerni glasbeni program.

V nedeljo, 2. oktobra bo od 12 ure dalje potekala prodaja na stojnicah ter priprava in prodaja jabolčnih dobrot, sledil bo bogat kulturni pro-

gram ter izbor za "Naj brkinski štrudelj". Oba dneva bodo v vašem domu na Tatrah na ogled razstave likovnih del otrok štirih osnovnih šol, fotografskega kluba Sušec in razstava sadja.

gram ter izbor za "Naj brkinski štrudelj".

Oba dneva bodo v vašem domu na Tatrah na ogled razstave likovnih del otrok štirih osnovnih šol, fotografskega kluba Sušec in razstava sadja.

Pivka, Petelinje

Jernuclevi imajo najboljše mleko

Zveza potrošnikov Slovenije je izvedla raziskavo in pod drobnogled vzela vzorce 22-ih mlekomatov po vsej državi. Med kmetije z najboljšimi ocenjenimi mleki se je uvrstila tudi Kmetija Jernuclevi iz Petelinj pri Pivki (vzorec so vzeli iz mlekomata na Novem trgu v Postojni). Njihovi in vzorci še dveh kmetij so pri obeh vzorčenjih ustrezali zakonskim predpisom. Vendarle pa ni odveč nasvet, da je surovo mleko pred uporabo potrebno prekuhavati in se s tem izogniti morebitnim nevšečnostim, ki jih povzročajo bakterije v temperaturno neobdelanem mleku.

KMETIJA JERNUCLEVI

TELES

KABELSKA TV

TELES D.O.O., VILHARJEVA 35, 6250 ILIRSKA BISTRICA

- kabelska televizija
- širokopasovni internet
- IP telefonija

tel.: 05 71 10 100
gsm: 041 616 411
e-mail: info@teles.si
www.teles.si

V MESECU OKTOBRU PRENOVLJENA DIGITALNA SHEMA
V RAZŠIRJENEM DIGI PAKETU 8 NOVIH PROGRAMOV

FILEMSKI PROGRAMI

- HBO, CINEMAX

EROTIČNI PAKET

- 4 PROGRAMI

INTERNET

- NAJVEČJA HITROST V MESTU DO 20 Mbit/s

HD PAKET

- 5 PROGRAMOV VISOKE LOČLIVOSTI

info na www.teles.si

in tel. 05 / 71 10 100

TELEFONIJA

- BREZ MESEČNE NAROČNINE - UGODNE CENE POGOVOROV

SNEŽNIK

PIŠITE NAM

sneznik@siol.com

komus

KOMUS d.o.o.

Podjetje za komunalne storitve

Jeršice 3 • 6230 Postojna • tel/fax: 05 726 45 47

e-mail: komus@komus-po.si

- ASFALTIRANJE ročno, strojno
- TLAKOVANJE tlakovci, porfido, ostalo...
- NIZKE GRADNJE
- UREJANJE DVORIŠČ
- IZDELAVA ZIDOV kamnitih, betonskih...

ODLIČNE ZNAMKE PO TOVARNIŠKIH CENAH

TEKSTILNI DISKONT

ULICA 7. MAJA 12

ILIRSKA BISTRICA

BIVŠA TRGOVINA TARA

NUDIMO VAM UGODEN TISK IN VEZENJE
NA TEKSTIL

Podarimo znanje

»ZNAŠ, NAUČI DRUGEGA«

Na konferenci »Znaš, nauči drugega«, ki sta jo organizirala Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje in S&T Slovenija d.d. v četrtek, 15. septembra 2011 v Ljubljani, je bil predstavljen koncept medsebojnega učenja v dvoje in primer sodelovanja nevladne organizacije z gospodarstvom.

Potrebe po znanju danes prekašajo možnosti konvencionalnih izobraževalnih ustanov, podjetij, občin in države – nastaja polje nove strokovne prakse, uvajajo se novi modeli učenja in izobraževanja. Pri medsebojnem učenju v dvoje si namesto predmetov podarimo znanje, tisto, ki ga potrebujemo. Vsak nekaj zna in to lahko nauči drugega. Učenje je ena najbolj osebnih zadev, učeči lahko napreduje hitro, če ima ob sebi mentorja, ki se ravna po njegovih vzgibih, tesno sledi napredovanju v znanju in upošteva razmere, v katerih delujeta. Tako se učenje v dvoje odvija brez formalnosti, v sproščenem ozračju in okolju, kjer ljudje delajo, živijo in se združujejo v svojih prizadevanjih. Znanje kroži in večja kvaliteta dela in življenja, daje nove zamisli in rešitve za probleme.

Koncept in model medsebojnega darovanja znanja »Znaš, nauči drugega« so v mreži univerz za tretje življenjsko obdobje Slovenije, katere član je tudi Univerza za tretje življenjsko obdobje Ilirska Bistrica, leta 2009 udeležili kot gibanje prostovolj-

nega učenja računalništva starejših v dvoje. Razvijajo ga v sodelovanju s podjetjem S&T Slovenija d.d., ki deluje na področju informacijskih tehnologij in model prenaša tudi v gospodarstvo. Tako v družbeno dobro sodelujeta podjetje in nevladna organizacija ter ustvarjata širok prostor za medsebojno učenje. Učenje v dvojicah se je potrdilo kot ena najbolj učinkovitih oblik učenja. Vlogi mentorja in študenta sta lahko izmenični. Spontano učenje v dvojicah se pri delu in v drugih življenjskih situacijah zaradi vse večjih potreb po znanju pojavlja vse pogostejše.

Za spodbujanje računalniškega opismenjevanja starejših je bila na konferenci podeljena donacija 10 računalnikov članicam mreže univerz za tretje življenjsko obdobje Slovenije s strani podjetja S&T Slovenija d.d. Med prejemniki donacije je tudi Univerza za tretje življenjsko obdobje Ilirska Bistrica.

Univerza za tretje življenjsko obdobje Ilirska Bistrica je s pomočjo Zavoda MISSS prejela tudi donacijo program-

ske opreme za nevladne organizacije od svetovne donatorske mreže TechSoup Global.

Zavod MISSS je nevladna organizacija, ki kot član svetovne mreže za delitev donacij TechSoup Global pomaga nevladnim neprofitnim organizacijam pri pridobitvi programske opreme Microsoft pod izjemno ugodnimi pogoji.

Nevladne organizacije lahko preko te pobude pridobijo opremo za uspešno in nemoteno delo, znižujejo stroške delovanja ter nadgradijo ali legalizirajo že obstoječo opremo.

Microsoft na ta način dokazuje poslanstvo družbeno odgovornega podjetja, ki poleg donacij obsega še izobraževanja za ranljive skupine prebivalstva, spodbuja

inovacije v lokalnih okoljih in ustvarja možnosti za nova delovna mesta.

Ob tej priliki se za pomoč in donacijo iskreno zahvaljujemo Slovenski univerzi za tretje življenjsko obdobje, podjetju S&T Slovenija d.d., Zavodu MISSS – Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije. Še prav posebno pa se zahvaljujemo prof. dr. Ani Krajnc, predsednici Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje,

Robertu Trnovcu, predsedniku uprave S&T Slovenija d.d., Matjažu Medvešku, koordinatorju svetovalcu MISSS in Srečku Kovačiču, MADD, d.o.o.

Vse starejše občane željne znanja računalništva obveščamo, da bo Univerza za tretje življenjsko obdobje Ilirska Bistrica v študijskem letu 2011/2012 organizirala prostovoljno učenje računalništva za starejše v dvoje »Znaš, nauči druge-

ga«. Učenje bo potekalo v pisarni društva v Domu starejših občanov, glede na potrebe pa tudi na domu zainteresiranega kandidata. Pridružite se nam.

Za dodatne informacije pokličite na mobilni telefon 051 – 349 503 ali nam sporočite po elektronski pošti na naslov: utzo.ilb@gmail.com

UTŽO ILIRSKA BISTRICA

Ilirska Bistrica - Harije

BLAGOSLOV OBNOVLJENEGA STOPNIŠČA

Vnedeljo, 10. septembra je ilirskobistriški dekan g. **Gabrijel Vidrih**, ob somaševanju duhovnika **Janeza Premrla**, blagoslovil obnovljen vhod pred cerkvijo sv. **Štefana v Harijah**.

Sredstva za nove kamnite stopnice z ograjo in dva nova stebra, izdelana po izvirnikih, ki zaključujeta obzidje ter novo železno ograjo, ki se nadaljuje od mrliške vežice do stopnišča na jugovzhodni strani obzidja, je daroval veliki harijski dobrotnik g. **Antony Bastiani**.

G. Bastiani je zapustil Harije še kot otrok, star komaj dva najst

let. Življenjska pot ga je najprej zanesla v Trst, pozneje pa v Združene države Amerike. Ta del svojega življenja je v nedeljskem krajšem nagovoru opisal takole: »Po trdem in zahtevnem začetku sem s časom postal banketni manager v hotelu Sheraton v Washingtonu in nato delal celo v Beli hiši, kjer sem imel čast, da delam za predsedni-

ke Združenih držav Amerike. To je pač Amerika, ki delo in trud nagraduje in ne gleda od kod si in kdo si«.

Harijci smo sila ponosni na našega rojaka g. Bastiani, zato se mu tudi na tem mestu iskreno zahvaljujemo za vso nesebično podporo, dobroto, skrb in prizadevanja.

Vaščani Harij

OPTIKA

Gregor Primc

Gregorčičeva 9, ILIRSKA BISTRICA

Tel.: 05/71-00-510

- MERITVE DIOPTRIJE
- OKULISTIČNI PREGLEDI
- MERJENJE OČESNEGA TLAKA
- IZDELAVA IN POPRAVILA OČAL

ROČNE URE • ZLAT NAKIT • SREBRN NAKIT

A3 moda

Trgovina A3-moda
Bazoviška cesta 32, 6250 Ilirska Bistrica
05 / 90 368 48

Pogovor z...

INTERVJU: Mag. RADOVAN ŽERJAL

Mag. Radovan Žerjav je predsednik Slovenske ljudske stranke od maja 2009. Na kongresu SLS je ob svoji izvolitvi za predsednika napovedal, da si bo stranka pod njegovim vodenjem pridobila novo zaupanje. Z mag. Žerjavom, sicer tudi zapriseženim kolesarjem in ljubiteljem glasbe, smo se pogovarjali v tednu pred izredno in redno sejo Državnega zbora RS, na kateri je čakalo poslance tudi glasovanje o predlogu rebalansa proračuna in zaupnici predsedniku Vlade RS Borutu Pahorju, ki je vezana na njegov predlog novega paketa ministrov. Dotaknili pa smo se tudi lokalnega dogajanja.

Trenutno je v Ilirski Bistrici veliko govora o domnevno neprijetnih vonjavah, ki naj bi po mnenju nekaterih prihajali iz bioplinarne. Kakšno je vaše mnenje o tej temi?

Vprašanje bioplinarne je vprašanje surovine. Če so surovine za bioplinarno odpad, fekalije iz kakšnih kmetij ali biomasa, bi takšno bioplinarno celo podprl, saj gre za obnovljiv vir energije. Seveda pod pogojem, da ta bioplinarna ne stoji v neposredni bližini kraja, kjer ljudje živijo. Biološkim procesom, pri katerih nastaja metan, ki se ga uporablja za energijo, se seveda v sami osnovi ne moremo izogniti. Do sedaj se je že marsikje izkazalo, da nek vonj v okolici bioplinarn na vsak način je, sicer odvisen tudi od vremenskih vplivov in vetra. Vsekakor pa okoliški prebivalci nosijo določene posledice. Menim, da bioplinarne niso primerne za središča ali neposredno bližino mest in da morajo biti odmaknjene od samega kraja.

Kadar pa gre za bioplinarno, ki je izključno projektirana na surovino, kot je npr. kora, sem mnenja, da bomo že tako omejene površine preveč obremenili s surovinami, ki bodo nato namenjene za pridobivanje energije. Menim, da to ni prava smer razvoja slovenskega kmetijstva. Sam sem proti tovrstnim bioplinarnam.

Ena izmed aktualnejših tem v našem okolju so nesoglasja okoli poteka trase načrtovane cestne povezave Jelšane-Postojna. Nikakor se namreč ne najde kompromisna rešitev, s katero bi bila večina zadovoljna.

Pri umeščanju cestnih povezav v prostor je vedno tako, da prav vsi ne morejo biti najbolj zadovoljni, zato pa se išče konsenze. Prebivalci teh območij se morate zavedati, da brez končnega dogovora, tudi ceste ne bo in dlje ko trajajo nesoglasja, dlje lahko država odlašča z začetkom izvedbe. Prepričan sem, da večkrat bo bodo predstavniki občin in iniciativ sedli skupaj, bližje bodo končni soglasni rešitvi in prej bodo lahko stekli postopki. Seveda pa je ob tem nujno treba upoštevati tudi stroko, kajti tudi finančni učinki niso zane-

marljivi. Avtocesta je vsekakor zelo pomembna za hitrejši razvoj tudi za vaše kraje in mora v svojem osnovnem namenu povezovati ljudi, tako vse lokalne prebivalce, kot tudi nas, ki živimo na drugem koncu Slovenije, pa si želimo biti z vami bolj povezani. Osebo si želim, da bi v vaše kraje na obisk tudi sam lahko prisel iz Prekmurja še hitreje, seveda tudi pogosteje.

Kje vidite naše priložnosti oziroma možnosti razvoja kmetijstva v Brkinih in širše?

Trdno sem prepričan, da je vprašanje samooskrbe Slovenije s hrano eno najbolj strateških vprašanj. Ali smo tu storili dovolj? Trdno sem prepričan, da ne, saj se samooskrba s hrano giblje nekje na tridesetih odstotkih, kar je po mojem mnenju porazno. Slovenija namreč ne leži v Afriki, temveč v Srednji Evropi, kjer so pogoji za pridelovanje hrane idealni. Zakaj kljub temu samooskrba pada? Odgovor je najbrž v tem, da pridelovanje hrane preprosto ni dovolj privlačno za ljudi, da bi se s tem preživljali. Tako kot govorimo o izboljševanju poslovnega okolja za gospodarstvo, je potrebno izboljšati tudi področje za pridelovanje hrane. Vlada ima tu na razpolago številne možnosti, ena od njih je tudi ukrep v povezavi s trošarinami na manj zdravo, industrijsko hrano, ki po večini prihaja iz tujine. Tu imamo s svojo davčno politiko možnost, da naredimo našo hrano konkurenčnejšo napram hrani, ki je tudi z vidika zdravja sporna. To je zagotovo eden možnih ukrepov, ki bi jih v Slovenski ljudski stranki podprli.

Sem pa vedno znova kritičen do institucij, ki bi morale v kmetijstvu igrati bistveno bolj aktivno vlogo, še posebej zadruga zveza in nekatere druge. Trdno sem prepričan, da bi ravno sedaj, ko samooskrba Slovenije s hrano pada, morale zadruga odigrati ključno vlogo, tako pri plasmaju oz. prodaji posameznih izdelkov trgovskim verigam, kot tudi pri nabavi repromateriala, surovin, gnojil... Dokler pa ne bo na ravni države zadruga zveza organizirana enotno, da bo imela skupno nabavno službo, za področje celotne Slovenije

in bo s tem znižala predvsem nabavno ceno vseh izdelkov, ki jih kmetje potrebujejo in nabavljajo, do takrat bo ta hrana toliko manj konkurenčna. Nikoli ne bom razumel, zakaj moramo v Sloveniji uvažati iz Kitajske recimo česen. Nihče me ne bo prepričal, da v Sloveniji ni moč pridelovati česna, ki bi bil konkurenčen in bi bil tudi kmet zadovoljen s plačilom. Ravno pri zagotavljanju te konkurenčnosti bi morale posamezne zadruga oz. zadruga zveza storiti bistveno več. Izzivov je veliko, kdo je odgovoren je tudi jasno. Na tem področju bi se lahko naredilo veliko.

Župan občine Pivka je eden najuspešnejših županov v Sloveniji. V čem ocenjujete skrivnost njegovega uspeha oz. kakšna je formula, ki bi jo morda lahko prenesli tudi na druge slovenske občine?

Županska funkcija je operativna funkcija, kjer je v skladu z zadano vizijo treba dnevno sprejemati odločitve. Gospod Smrdelj ima očitno pravo vizijo, pravo strategijo in zadeve je treba le odločno in pogumno peljati naprej. Je eden tistih, ki to funkcijo odlično opravljajo. Krasijo ga predvsem pogum, iskrenost, transparentnost in odločnost pri projektih, kjer je treba hitro sprejemati določene odločitve. Je operativen, zna prevzeti odgovornost in veliko več dela kot govori.

V teh dneh smo že sredi vroče politične jeseni: negotovost obstoja sedanje Vlade RS je zelo aktualna. Kaj vi osebno pričakujete od glasovanja o zaupnici premieru Borutu Pahorju, ki je vezana na paket petih novih ministrov?

Pričakujem zelo vročo parlamentarno sejo, na kateri se bo pokazalo, kdo izmed poslancev, ki glasno kritizirajo vlado in se zavzema za skrajšanje njenega mandata ter predčasne volitve, bo svoje besede tudi izkazal in glasoval proti zaupnici premieru Pahorju. Žal menim, da je med kolegi poslancev malo takih pogumnih, da bi se marsikdo tako iz opozicije kot koalicije stisnil rep med noge. V SLS pa bomo vsekakor vsi poslanci glasovali proti zaupnici predsedniku vlade g. Pahorju in njegovemu novemu predlogu paketa ministrov. Ker je ta vlada zaupanja ljudi že popolnoma zapravila, in ker ima Slovenija dovolj sprenevedanja in neodločnosti za resne ukrepe za izhod iz krize. Ljudje iz dneva v dan vse težje prenašajo gospodarsko-socialno stisko, za katero pa še zdaleč niso krive le »zunanje« in globalne zaostrene ekonomske razmere, ampak tudi popolna odsotnost ustreznih ukrepov s strani aktualne vlade, ki niti varčevati ne zna in ne ve, kako.

Omenili ste tudi vsak dan

težjo stisko ljudi. Brezposelnost se je v zadnjih letih v Sloveniji zelo povečala, prav ukrepov za znižanje zaposlenosti pa ni od nikoder. Kje vi vidite rešitve?

Preveč žalostnih primerov s stečajmi nekoč uglednih slovenskih podjetij smo doživeli v zadnjem obdobju. In ne boli ljudi le izguba službe, dodatno in še bolj bolijo krivice, ki so se vse prevečkrat dogajale na področju neizplačevanja plač in socialnih prispevkov s strani delodajalcev. Delavci so vse prevečkrat tudi žrtve kršitev delovno-pravne zakonodaje, inšpekcijske službe pa ne ukrepajo pravočasno ali celo sploh ne. Trdim, da je treba okrepiti pravno državo tako pri zaščiti socialnih pravic delavcev, kot nenazadnje tudi v gospodarstvu, kjer morajo končno začeti veljati enaka pravila za vse.

Predsednik vlade Borut Pahor sicer veliko govori o »socialni povezanosti«, a jaz se bojim, da bomo vsi skupaj zgolj od teh besed socialno-povezani bankrotirali. Namreč, ni dovolj, da država ljudem le daje denar, da nič ne delajo, to nas vodi v pogubo. Ljudem mora odgovorna politika omogočiti delo, ki bo zagotavljalo dostojno plačilo ne le za preživetje temveč tudi za ustvarjalno in samozavestno življenje vsakega posameznika in njegove družine. Ljudje moramo imeti v rokah palico, da bomo lahko sami lovili ribe. Je že res, da so nekateri iz ribnikov polovili vse ribe, nekateri so celo izpraznili vodo iz nekaterih ribnikov, ampak država mora pomagati te ribnike zapolniti z vodo in z ribami. Z drugimi besedami: moramo dovoliti gospodarstvu, podjetjem, da spet zadihajo in se razvijajo, tako bodo zadihali in se razvijali tudi zaposleni.

Aktualni predlog vlade o rebalansu proračuna je v teh dneh v ospredju medijske pozornosti. Ali je Vlada RS z njim pripravila resne ukrepe o varčevanju?

Naša Poslanska skupina SLS je napovedala, da ne bo podprla predloga rebalansa proračuna za leto 2011. Premier Pahor pojasnjuje, kako je to nadomestek za nesprejeto pokojninsko reformo, ampak – to ni nikakršen nadomestek, nobeno varčevanje – to je le prerazporeditev sredstev za večje trošenje. Je le pesek v oči in nima nikakršne zveze z varčevalnimi ukrepi. Predvsem močno zmanjšuje investicije na vseh področjih. Skrbi me ta miselni koncept, ko namesto, da bi vse sile usmerili v oblikovanje ugodnejšega poslovnega okolja, ki bi omogočalo ustvarjanje novih delovnih mest, vlada slabi gospodarstvo ter povečuje porabo v sektorjih, ki nimajo nobene

neposredne povezave z gospodarsko krizo, kot so šolstvo in socialni transferji. Seveda se moramo obnašati kot socialna država, a ne pa, da socialno povezani zdravimo v bankrot. Po drugi strani pa še vedno vlada povečuje sredstva za razne nove agencije, urade in ostale obrobne reči. Če resnično želimo varčevati, potem moramo varčevati sorazmerno na vseh področjih in ne samo tam, kjer je najenostavneje vzeti. Vlada pa v tej agoniji, v kateri se je znašla nima prave vizije kako

– med strokovnjaki, ljudmi z izkušnjami, ustvarjalnimi mladimi itd. – dovolj motivacije, da pridejo s svojimi predlogi, kako iziti iz krize in kako razvijati Slovenijo v prihodnje, in da slovenska politika, vse politične stranke, ne le SLS, te dobre predloge sprejme, da se najde konsenz...

Veliko imamo potenciala v naši družbi, in ni dobro, da se politika zapira sama vase. V odprtosti politike in družbe vidim možnosti za prijaznejšo slovensko prihodnost.

To, da ste navdušeni nad kolesarstvom, ni novost, saj vas lahko spremljamo po različnih kolesarskih maratonih. Se nameravate v prihodnje udeleževati še več kolesarskih maratonov in kateri je bil vaš najbolj drzen in najbolj uspešen maraton?

Res je, da sem nad kolesarstvom navdušen, naj pa povem, da je temu tako že od osnovne šole. Že takrat sem se navdušil nad ko-

lesarjenjem in tega nisem in ne nameravam opustiti. To je definitivno šport, ki me sprosti in ob katerem zelo uživam. Najraje se s kolesom podam po rodnem Prekmurju, ko je sonce še zelo nizko in ko temperatura še ne narastejo. Maratonov se udeležujem zelo rad, ne samo po Sloveniji, temveč tudi v tujini. Kot svoj najboljši in najbolj drzen podvig štejem maraton čez avstrijsko Štajersko, kjer sem dolžino 278 km prevozil v 9 urah in pol. To je bila definitivno zanimiva in nepozabna izkušnja, kjer sem preizkusil tudi samega sebe in moram reči, da imam lepe spomine.

Kdaj ste bili nazadnje na našem najvišjem nealpskem vrhu, ki – tako kot Brkini – na nek način povezuje naše občine? Kdaj ste ga nazadnje obiskali?

Na Snežniku, moram priznati, še nisem bil. Letos sem imel sicer že načrtovan pohod na Snežnik, vendar sem ga moral zaradi neodločljivih obveznosti v zadnjem trenutku opovedati. Obljubim, da bom v naslednjem letu šel na Snežnik in vabim tako uredništvo časopisa Snežnik, kot tudi bralce, da gremo skupaj. Predlagam, da gospod Tonjo Janežič prevzame organizacijo ter uskladi termin za celodnevni izlet.

Velikokrat si vzamemo veliko časa, da gremo v tujino, pozabljam pa na raj, ki ga imamo doma. Res si preprosto marsikateri Slovenec ne vzame časa, da bi to našo deželo spoznal do potankosti. Obljuba je zato, da se izpolni, zatoorej: **vidimo se na Snežniku.**

Bojan Oblak

Ilirska Bistrica

Bistriško gospodarstvo v času recesije

Kljub temu, da spada občina Ilirska Bistrica med slabše gospodarsko razvite občine v Sloveniji imamo pri nas nekaj uspešnih podjetij, ki so v času gospodarske krize poslovala uspešno. Še več, veliko pozornosti so namenila posodobitvam in tehnološki modernizaciji. O stanjih v podjetjih in njihovem prilagajanju trgu smo povprašali štiri uspešne bistriške družbe: Plama-pur, Lesonit, SEC in Pet pak. Vseh družbah je odgovor na recesijo enak: Z vlaganjem v tehnologijo, racionalizacijo delovnih procesov in pozornim stikom s kupci je uspeh mogoč.

SEC: Nakup kompleksa Javor Bač življenjskega pomena

Podjetje SEC je specializirano za proizvodnjo dvigal. Zaposluje 100 ljudi, od tega 60 v Ilirski Bistrici. Ker dvigala spadajo na področje gradbeništva so recesijo zelo občutili, saj je na vseh trgih opaziti občuten upad novogradenj. V podjetju pričakujejo, da se bo situacija stabilizirala v nekaj letih, recesije pa, kot pravijo, za njih še zdaleč ni konec. Posledica stanja v globalnem gospodarstvu se kaže tudi pri plačilnih pogojih in plačilni nedisciplini.

Ker so se gospodarske krize pravočasno zavedali so zelo okrepili prodajne aktivnosti, poiskali nova tržišča ter povečali aktivnosti na tržiščih, kjer so smatrali, da lahko prodajo več. Danes izvažajo v preko štirideset držav, recesija pa je najbolj udarila pri kupcih iz Srbije, Romunije, Ukrajine in Anglije, kjer se je prodaja posledično tudi zmanjšala, vendar jim je uspelo prodajo povečati na drugih trgih, denimo v Rusiji, Belorusiji in Kazahstanu, cilja pa tudi na trge raznih držav Afrike.

V podjetju stavijo tudi na tehnološko moderno in avtomatizirano proizvodnjo. Tako so v letih 2008 in 2009 postavili novo linijo za proizvodnjo dvigal, za katero so pridobili tudi del nepovratnih sredstev. Investicija se jim je zelo obrestovala, saj imajo sedaj na vseh ključnih informacijah računalniško vodene stroje, s tem pa so povečali natančnost in hitrost izdelave. Z racionalizacijo proizvodnje, zmanjšanjem nepotrebnih stroškov in optimizacijo vseh proizvodnih procesov, so dosegli, da se cena njihovih izdelkov ni dvigovala. Kljub temu, da so vsi konkurenti leta 2009 znižali prodajne cene za 20 odstotkov, sami tega niso storili. Jih pa tudi niso dvigovali, kot se je to pri konkurenci zgodilo v letošnjem letu. Tako so ohranili dober položaj, kar je vidno tudi v povečavi naročil.

Zanimivo pri podjetju SEC je ravno to, da so število zaposlenih konstantno povečevali, tudi takrat, ko to ni bilo potrebno. Vendar so v zadnjih dveh letih zaradi odpušcanj v drugih podjetjih pridobili mnogo kvalitetnih kadrov. Pred nekaj meseci so kupili proizvodnje kompleks nekdanje stolarnice na

Baču. Proizvodnjo elektro dela so že opravili, pravkar pa poteka selitev mehanske proizvodnje. Upajo, da bodo do konca septembra dokončno preselili celotno proizvodnjo. Nakup novih prostorov je za podjetje življenjskega pomena, saj so tako dobili dovolj prostora za bodoča širitev. Stare prostore, ki se nahajajo v nekdanjem Toku v Ilirski Bistrici bodo prodali občini Ilirska Bistrica, upajo pa, da bodo do konca leta uspeli zaključiti prodajo in s tem pridobiti še potrebna sredstva za plačilo kupnine za nove prostore.

Ana Sedej iz podjetja SEC, je še dodala, da imajo naročil v zadnjih treh mesecih več kot prej. »Če se bo ta trend nadaljeval, bomo letošnje leto ohranili skupno prodajo na višini iz leta 2010. Za leto 2012 pa pričakujemo povečevanje prodaje za 15 do 20 procentov.«

Lesonit: Modernnejša proizvodnja je pozitivno vplivala na boj proti recesiji

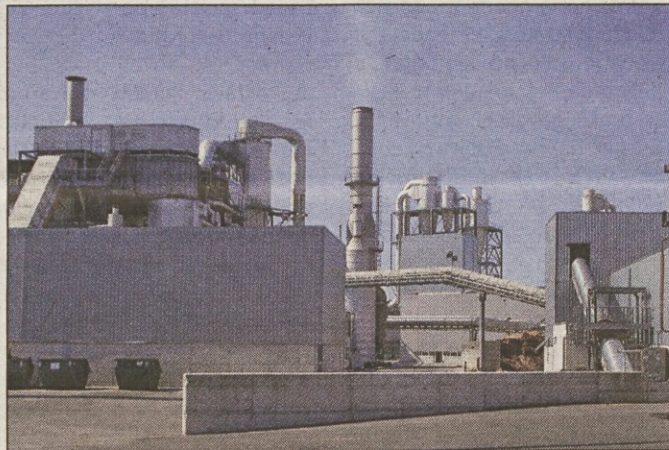
Ilirskobistriški Lesonit je danes družba v večinski lasti Italijanskega podjetja Fantoni. Podjetje je nekoč zaposlovalo 1.200 ljudi, danes je v njem zaposlenih 130, pri tej številki naj bi v prihodnosti tudi ostalo. Na vprašanje, kako so uspeli v Lesonitu proizvodnjo prilagoditi trgu in razmeram v gospodarstvu, so nam odgovorili: »Lesonit je, kot mnoga druga podjetja v Sloveniji, sestavljalo več obratov. Furnirnica in žaga sta bila dva obrata, ki sta že ob prihodu sedanjih lastnikov poslovali vedno slabše in odločitev, da se ju zapre, je bila pri vsem tem dogajanju najboljše rešitev. Odločitev novih lastnikov, da se popolnoma posodobijo proizvodno linijo plošč, se je tudi izkazala za pravo. Prednosti nove linije so proizvodnja zelo tankih plošč, večja proizvodna zmogljivost, boljše kakovost plošč, manjša poraba surovin v primerjavi s staro proizvodnjo.« Poleg omenjenih posodobitev so v podjetju v okviru načrtovane prenove zamenjali računalniški sistem, povečali skladišče, prenovili energetske naprave, uredili vratarnico s tehniko in lastno parkirišče ter uredili okolico. Zgradili so tudi novo proizvodno halo.

Podjetje svoje izdelke skraj v celoti izvažajo, največ v Ita-

lijo (40%), Nemčijo (10%), sledijo Tunizija, Turčija in države nekdanje Jugoslavije. Prodaja je največ upadla v Grčiji, kjer se je zmanjšala iz 22 % v letu 2008 na 4 % v letu 2010. Izgubo tega trga so nadomestili z drugimi.

Odgovor na gospodarsko krizo so našli tudi v razvoju novih produktov, saj so v letu 2008 začeli s projektom razvoja novega proizvoda, posebne tanke plošče z visokimi tehničnimi karakteristikami, zaradi posebne smole pa so plošče povsem brez formaldehida. Raziskovanje se je nadaljevalo tudi v letu 2010 in privedlo do prvih spodbudnih rezultatov ter utrdilo položaj Lesonitovih izdelkov, ki se na tržišču uvrščajo v višje kakovostne razrede.

A kot pravijo v Lesonitu, moderna proizvodnja in novi proizvodi niso popolna rešitev za boj z gospodarsko krizo, ki so jo občutili že v letu 2008, zato menijo, da je pomembno prepoznati ključne kupce, se odločiti kako z njimi poslovati, jim ponuditi visoko kakovostne proizvode po ugodnih cenah ter se istočasno usmeriti

Lesonit je do leta 2008 popolnoma posodobil tovarno in proizvodnjo. Je ena najmodernjših tarstnih tovarn v Evropi.

v iskanje novih trgov. Vse to so leta 2008 storili in to izvajajo še danes.

Težav z naročili nimajo, saj podjetje ohranja stik s obstoječimi kupci, veliko energije pa usmerjajo v iskanje novih. Kljub gospodarski krizi Lesonit posluje z dobičkom. Odločitev o prenovi se je obrestovala, saj je skupaj z dodatnim intenzivnim delom na področju zniževanja proizvodnih stroškov, omogočila izboljšanje stanja glede proizvedenih količin in prodaje. Skupni obseg prodaje v letu 2010 je znašal 35.740.177 €, dobiček podjetja pa 702.118 €.

PET PAK: Poiskati svojo tržno nišo in v njej postati zmagovalec

PET PAK je dokaj mlado, vendar uspešno bistriško podjetje. Deluje v novih prostorih na Vilharjevi ulici. Ukvarja se s proizvodnjo plastične embalaže, zaposluje pa 16 ljudi, kar je optimalno za obseg podjetja. Večino svojih izdelkov, kar 90%, izvozijo, ostalo prodajo na domačem trgu. Najpomembnejše trge so našli v Nizozemski, Nemčiji, Franciji, Italiji, Švici, Avstriji, Finski, Španiji in Kanadi. Ob nastopu

recesije se je prodaja precej zmanjšala v Italiji, katera jim je bila tudi najpomembnejši trg, največji upad pa so zaznali v Španiji. Že ob pričetku krize so za določene programe vedeli, da ne bodo preživeli, zato so se hitro obrnili na druge. Ker manjša podjetja težje konkurirajo večjim so izkoristili svojo prednost, ki se odraža v prilagodljivosti in fleksibilnosti. Direktor podjetja Ljubo Nadoh je za Snežnik dejal: »Predvidevamo, da je recesijo direktno ali indirektno občutilo prav vsako podjetje. Vsak se po svoje spopada z njo, pomembno pa je, da smo tudi v času recesije, gospodarske krize, vztrajni, pogumni, da imamo vizijo za naprej, izkoristiti moramo ves svoj potencial, imeti moramo voljo in željo za dokazovanje, zato se tudi uspeh ne meri z veliko dosežka, ampak s količino poguma, ki ga premoremo za premagovanje ovir na poti do cilja.«

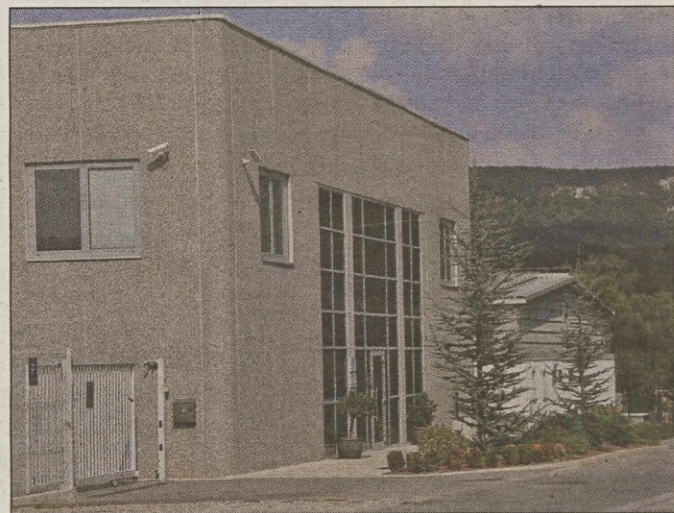
Odločili so se za nabavo nove moderne tehnološke opreme in istočasno iskali nove programe, kar se je kasneje

pokazalo kot dobra naložba. »Dobro vemo, da v kolikor si buden v času krize, da ne zapiš in optimistično-inovativno razmišljaš o novih idejah, bo posledično tudi s kančkom sreče prišel tudi uspeh. Eno od temeljnih podjetniških pravil pravi, da mora podjetje delati na temu, da najde svojo tržno nišo in poskusi v njej postati zmagovalec. Ta tržna niša pa ne nastane, ker trg nekaj potrebuje, ampak ker jo nekdo preprosto ustvari. Nekdo mora dobiti zamisel za izdelek in nato z marketinškim pristopom, znanjem in nenazadnje z iznajdljivostjo ustvariti potrebo na trgu,« je povedal Nadoh. Podjetju PET PAK je ta met uspel in ravno zato so z inovativnim pristopom prišli na tuja tržišča. Za vse zgoraj navedeno so uporabili ves svoj notranji potencial in tako imajo na tržišču več zaščit za svoje izdelke, za inovacije pa so prejeli že precej priznanj. Nadoh pravi, da je zelo pomembno tudi, da si prisotni na tujih svetovnih sejnih, pa četudi ne razstavljaš. »Spremljati je potrebno kam gre razvoj novih tehnologij, ki te tangirajo, istočasno pa iskati in razmišljati o novih možno-

stih oziroma tržnih nišah, ki so vsekakor prednost za preboj na trgu,« dodaja.

Zaradi branže v plastiki je podjetje precej odvisno od osnovne surovine, to je nafta. Cene so odvisne politiki na svetovnih trgih in so bile nenormalno visoke, Evropski

novih priložnosti. »S prožnim odzivanjem na nestabilne tržne razmere in z usmerjenostjo na tuje trge, smo poslovno leto zaključili uspešno. Prihodki od prodaje izdelkov in storitev so v višini 33,2 milijona evrov, čisti dobiček pa 1,7 milijona evrov,« je zapisal Gregorčič. Prodaja se

Pet Pak je mlado podjetje z bogatim znanjem. So inovativni in fleksibilni, kar se odraža v uspehu.

proizvajalci pa so kar nekaj mesecev delali vakuum oziroma umetno pomanjkanje surovine na tržišču. Glede na izkušnje so se hitro obrnili in si zagotovili material iz drugih koncev sveta. »Smo pa tudi v tem času intenzivno delali na popravku cen svojih izdelkov in moramo poudariti, da je to lažje uskladiti na tujih tržiščih, kot pa doma. V tujini sprejmejo in razumejo padec oz. dvig cene surovini kot cikel, ki se skozi obdobja ponavlja, doma pa je slika taka, kot da hočeš nekomu nekaj vzeti, kljub temu, da imamo danes vsi transparenten pogled na svetovne cene surovin, pa ne glede, v kateri branži delamo,« je dodal Nadoh.

Načrti za nadaljnjo rast oz. prihodnost so zastavljeni. »Dobro poznavanje in obvladovanje trga nam daje nove možnosti za širitev, idej in inovativnih prijemov ne primanjkuje, pomembno pa je, da se vse naredi ob pravem času, zato bi o konkretnih premikih lahko govorili šele v bližnji prihodnosti,« zaključuje Ljubo Nadoh.

Plama-Pur: Povečanje prodaje na tujih trgih

V podjetju Plama-Pur z dolgoletno tradicijo izdelujejo in predelujejo mehko poliuretansko peno. Z izdelki so pretežno prisotni na trgih Evrope, Indije in Avstralije. Največ izdelkov prodajo avtomobilski industriji, industriji oblaženega pohištva in ležišč, čevljarji industriji, industriji embalaže, gradbeni industriji in industriji izdelkov za široko porabo. Podjetje ima v lasti še dve družbi v Bosni in sicer Plama invest v 100 odstotni in Plama-Pur BH v polovični lasti. Podjetje je družbeno odgovorno, saj namenja sredstva za športne, kulturne in humanitarne projekte, v podjetju pa so namestili defibrilator. V podjetju je zaposlenih 230 delavcev, 31 odstotkov je žensk, 7 odstotkov pa invalidov.

Kot je zapisal direktor družbe Radoš Gregorčič v pismu v letnem poročilu, je bilo leto 2010 polno izzivov, izpostavljenosti zunanjim dejavnikom in

je, glede na prejšnje leto, povečala za 5 odstotkov, največjo rast pa so dosegli na tujih trgih.

Podjetje izvozi večino svoje proizvodnje, delež izvoza pa tudi povečuje. Če je Plama-pur še leta 2007 polovico svojih izdelkov prodala na domačem trgu, to za leto 2010 ne velja, saj so dosegli že 64 odstotkov prodaje na tuje trge. Tako so lani na domačem trgu beležili 36, na trgih evropske unije 48 na ostalih trgih pa 16 odstotkov prodaje.

Kot drugod, so tudi v Plami-pur na poslovanje vplivale cene surovin. Te so se povečale in precej vplivale na poslovni izid podjetja.

Kljub težkim časom za gospodarstvo, so v podjetju precej vlagali ter bili naložbeno bolj aktivni kot v preteklih letih. Za osnovna sredstva so namenili 2,6 milijona evrov ali 8 odstotkov prihodkov od prodaje. Investirali so v novo avtomatizirano linijo za razrez in pakiranje gobic in v krožno žago za razrez rol. S tem so povečali proizvodne zmogljivosti in ustvarili pogoje za rast in fleksibilnost podjetja v naslednjih letih.

Velika težava podjetij glede poslovanja v časih kriz je v plačilni sposobnosti kupcev in s tem povezana izpostavljenost tveganju. V Plami-pur ga obvladujejo z dosledno izterjavo, z zavarovanjem terjatev in z limiti na zapadle terjatve.

»Gospodarsko okolje od nas zahteva hitro in učinkovito prilagajanje pogojem poslovanja,« je zapisal Gregorčič. Zato so poleg marketinško prodajnih aktivnosti in novih vlaganj, izvedli ukrepe za izboljšanje procesov poslovanja in obvladovanja stroškov dela.

Za leto 2011 so načrti prilagojeni napovedanim tržnim gibanjem in izrazitemu naraščanju cen surovin. V načrtu je 6 odstotna rast prodaje, aktivnosti pa bodo še naprej usmerjene v povečanje konkurenčnosti, fleksibilnosti in izboljšanju servisa.

PRIMOŽ ROJC
dopisniki@e-sneznik.net

Podjetje SEC bo svoje dejavnost preneslo iz prostorov TOK-a (na fotografiji) v prostore nekdanje stolarnice na Baču.

Hrpelje - Kozina

TORNADO NA KOZINI

Verjetno ga ni prebivalca Kozine in Hrpelj, ki ne bi vedel, da se je konec julija nad Kozino razvil tornado. O tem redkem pojavu, vsaj pri nas, smo se pogovarjali z očividcem Markom Korošcem. Marko je – glej ga zlomka – študent fizike in meteorologije, zaposlen pri DARS-u prav na področju zbiranja vremenskih podatkov. Torej je bilo moje prvo vprašanje povsem logično...

Marko, je možno, da ste tornado priklicali vi sami?

(smeh in zagoneten odgovor) Mogoče pa res. Ne, zgodilo se je res povsem slučajno. Ravno sem odhajal iz službe, ko je ozračje postalo zelo zanimivo. Vzel sem si še nekaj časa in postal pri stavbi ter opazoval nebo. Res se je prav pred mano iz nevihtnega ozračja izoblikovala kopenska tromba. Čisto ta prava. Imel sem čas, da sem jo poslikal.

Torej kopenska tromba, ne tornado?

Tak je pravi izraz tega pojava. Za tornado je tu premalo prostora, trombe pa se kar pojavljajo, še posebej vodne. Kopenske manj. Ti pojavi potrebujejo veliko ravne površine, ki je pri nas ni. Se pa zgodijo, čeprav nekateri trdijo, da jih v Sloveniji ni. Kot na primer pred nekaj leti južno od Ilirske Bistrice, kjer se je razvil pravi tornado, se premaknil nekaj kilometrov in se potem razbil ob naslednji večji vzpetini. Ta pojav na Kozini je bil res skoraj čudežen splet dejavnikov, da so se nevihte tako sestavile in se je izoblikovala tromba. Ampak sam veter ni imel dosti moči, ker ni bilo veliko škode. Sem šel prav pogledat, vendar ni videti, da bi poškodoval drevesa in podobno.

Pravite, da ste sredi študija fizike in meteorologije, vendar lahko razberemo, da ste tudi drugače poznavalec takih hudih vremenskih pojavov. Kje nabirate znanje?

Tako je, študiram v Ljubljani, drugače pa so mi nevihte, tornadi in podobno zelo blizu. Sem samouk na tem področju, a se povezujem s podobno mislečimi. Med seboj smo povezani v glavnem prek interneta. Imamo tudi svojo internetno stran (www.weather-photos.net), na kateri je glavna in edina tema prav to. In to mi je všeč, saj je veliko internetnih strani na to temo, a je zraven še veliko drugih tematik, mi pa se osredotočamo le na nevarne ekstremne vremenske pojave. Največ znanja pa dobim na terenu. Zato grem skoraj vsako leto v deželo tornadov – ZDA. Tudi letos smo bili.

Kako je videti taka ekspedicija? Se povežete s kakšnim klubom v Ameriki, si sposodite opremo ...?

Zbrali smo se še s prijateljem iz Ljubljane in drugimi iz Italije in Avstrije ter se odpravili za cel mesec, od srede majo do srede junija, v osrčje Amerike. Tistemu predelu pravijo Aleja tornadov. Tam so ti pojavi precej pogosti in veliko ljudi jih raziskuje, saj povzročijo ogromno škode. Najeli smo avto, opremo pa smo imeli s seboj. Naredili smo ogromno kilometrov in uspeli ujeti nekaj tornadov.

Lovili ste tornade?

Ja, tako kot v tistem filmu (smeh). Ne, res. Spremljaš ozračje, razbiraš podatke, ki ti navadno že dan prej nakažejo, kje je največja verjetnost, da bo prišlo do nastanka tornada. In se premakneš tja ter mu slediš. Res pa je, da je zato treba že ogromno znanja in izkušenj. Tam je ogromna ravnina in ti pojavi se razvijejo v velike rušilne gmote. Posneli smo ogromno fotografij, video posnetkov in zbirali podatke. Čas za tornade je med aprilom in julijem. Tam se veliko ljudi ukvarja z njihovim raziskovanjem. Imajo dobro opremo, napovedovanje in tudi dobro razvit sistem za obveščanje.

Ste bili že kdaj v nevarnosti?

Ja, velikokrat. Samo, če veš, kaj delaš in pravilno oceniš situacijo, se znaš izogniti. Je pa res, da so v Sloveniji lahko posledice predvsem materialna škoda (ker se razvije toča ali hud veter), v Ameriki pa lahko izgubiš življenje. Zato s tem vsekakor ni heca.

Lahko pri nas izživite to svoje zanimanje?

Ja. Vsaj nekaj zanimivih pojavov letno je. Tudi pri sosedih. Prostor med Sesljanom in Benetkami daje dobre pogoje za take pojave, na morju pa sploh. Videl sem pravi tornado na morju pri Devinu. Vodnih tromb pa vidijo po Jadranu tudi deset in več letno. Rečemo jim pijavice. Drugače pa so pri nas problem ceste. Težko prideš hitro z enega konca na drugi.

Prihajate s Krasa, točno iz Žirij. Po nonotu pa ste tudi naše gore list, iz Ocizle. Kako se je začelo razvijati vaše zanimanje za vremenske pojave?

Hm, že zgodaj v otroštvu. Že pri prvih poskusih v naravi, ki smo jih izvajali v osnovni šoli pri spoznavanju narave in družbe. Taka merjenja, spremljanja naravnih pojavov, predvsem ekstremnih, so mi zelo pri srcu. Kot na primer merjenje izredno nizkih temperatur pri Plami v Podgradu, o čemer so se v medijih že razpisali. V osnovi pa so mi najbolj pri srcu nevihte in tornadi.

Zaposleni ste na bazni postaji DARS-a na Kozini in, kolikor lahko razberem po fotografijah na steni (na steni ima Marko čudovit posnetek strele na morju, ki jo je fotografiral iz Sesljana proti Devinu), je tudi vaša služba povezana z vremenom?

Na DARS-u spremljam vremenske postaje, ki so postavljene na AC po vsej Sloveniji. Tu zbiramo podatke iz vseh postaj, jih analiziramo in pripravljamo priporočila za vožnjo na cesti, ki jih posredujemo tudi operativcem. To je zanimivo predvsem takrat, ko so ceste spolzke, pozimi zaradi pluzjenja, ko je megla in podobno.

Marko, res sem gledala tisti film o lovljenju tornadov in se mi je, meni kot laiku, zdel prava znanstvena fantastika. Zato se mi zdi res zanimivo, da blizu nas živi nekdo, ki se s tem dejansko ukvarja in o tem veliko ve. Želim ti vso srečo in, če je tvoja želja, da bi »ujel« še kakšen tornado, potem ti želim tudi to!

Ester Mihalič

Foto: Marko Korošec (www.weather-photos.net)

Območna obrtno-podjetniška zbornica

KO BOM VELIK, BOM PODJETNIK

Letošnjega 13. septembra je potekal v organizaciji RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o. sestanek za izvedbo promocije poklicev, ki so se ga udeležili predstavniki sklicatelja, območne obrtno-podjetniške zbornice Cerknica, Ilirska Bistrica in Postojna, predstavniki šol, Urada za delo ter predstavniki iz gospodarstva. Beseda je tekla o izvedbi dogodka promocije deficitarnih in perspektivnih poklicev v Notranjsko-kraški regiji, ki bo potekala v drugi polovici meseca oktobra.

Promocija, ki bo obsegala predstavitev srednjih šol in posameznih podpornih institucij, bo prvenstveno namenjena sedmošolcem, osmošolcem in devetošolcem, ki se odločajo o poklicu ter njihovim staršem in svetovalnim delavcem. Vzporedno s predstavitvijo šol bodo potekali tudi dnevi odprtih vrat pri delodajalcih in druge aktivnosti, z namenom, da bi učence čim bolj zainteresirali za določen poklic.

Na že omenjenem sestanku je bilo dogovorjeno, da bo promocija potekala v petek, 21. oktobra 2011 v dopoldanskem in popoldanskem času v Postojni.

Meseca oktobra se izteka tudi projekt UPI-Ustvarjalnost, Podjetnost in Inovativnost, katerega cilj je spodbujanje ustvarjalnosti, inovativnosti in podjetnosti mladih z integracijo programov v aktivnostih lokalnih skupnosti. Naročnik projekta je Ministrstvo za gospodarstvo oz. Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije.

Partnerji v projektu so Center RS za poklicno izobraževanje, Zavod za šolstvo, podjetji SUN

jami, kvizom in drugimi aktivnostmi, ki bodo trajale vse tja do 14. ure. Istega dne bo od 9.

d.o.o. in KORONA PLUS d.o.o. ter Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, pridruženi partner pa Institut Jožef Stefan.

Aktivnosti v projektu so bile razdeljene na programski in izvedbeni del, ki je potekal v sodelovanju s številnimi podizvajalci, ki so sodelovali z osnovnimi šolami v posamezni regiji. Eden izmed podizvajalcev je bila tudi Območna obrtno-podjetniška zbornica Ilirska Bistrica, ki je s pomočjo mentorice ga. Metke Šestan in ga. Ines Celin izvajala projekt na Osnovni šoli Dragotina Ketteja in Osnovni šoli Antona Žnideršiča in sicer na vsaki šoli v treh triadah.

Zaključek projekta, na katerega ste prav vsi vljudno povabljeni, bomo slavnostno obeležili v soboto, 22. oktobra 2011 ob 10. uri na Osnovni šoli Dragotina Ketteja, z animaci-

ure dalje predstavitev poklicev v organizaciji RRA, prav tako v prostorih Osnovne šole Dragotina Ketteja. Med 9. in 10. uro pa bodo odprle vrata tudi nekatere obrtne obratovalnice, z namenom, da se zainteresirani čim bolj spoznajo s posameznimi poklici, načinom dela in podjetništvom. Z veseljem vas pričakujejo v Cvetličarni Margita na Gregorčičevi ulici 7, v mizarški delavnici Janez Rojc s.p. na Dolnjem Zemonu 93b, v Frizerskem salonu Estetica na Dolnjem Zemonu 81, v obrtni delavnici Frank proizvodnja strojev v Gornji Bitnji 8, podjetju PET PAK na Vilharjevi cesti 40 (OIC Trnovo) in v Gostilni s prenočišči Potok v Dolenjah. Veselilo nas bo, če se nam boste pridružili.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Ilirska Bistrica

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA
SREDNJA ŠOLA
IZREDNO IZOBRAŽEVANJE

Vabljeni k vpisu v programe

Strojni tehnik

Ekonomski tehnik

Strojni tehnik (PTI)

Tehnik računalništva

Oblikovalec kovin – orodjar in

Avtoserviser

Vpis bo potekal do 30.9.2011.

Vse dodatne informacije dobite na telefonski številki 081 601 657 oz. na elektronskem naslovu dolores.kes@gmail.com.

Delovni čas:

Delavnik
od 7:00 do 19:00

Sobota
od 7:00 do 14:00

Nedelja in prazniki
Zaprto

Dežurstva

Delavnik
od 19:00 do 21:00

Sobota
od 19:00 do 21:00

Nedelja in prazniki
od 9:00 do 11:00 in
od 18:00 do 19:00

Lekarna Ilirska Bistrica
Tel.: (05) 7 111 751, Fax.: (05) 71 11 743

Novice iz Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

KGZS podpisala Kodeks poslovnih praks med deležniki v agroživilski verigi

Predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) Ciril Smrkolj, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Štefan Pavlinjek, predsednica Trgovinske zbornice Slovenije mag. Mariča Lah, predsednica Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij Ančka Miklavič Lipušček in predsednik Zadružne zveze Slovenije Peter Vrisk so 23. avgusta na sejmu Agra v Gornji Radgoni podpisali Kodeks dobrih poslovnih praks med deležniki v agroživilski verigi. Istočasno sta sindikat delavcev v živilski industriji in Sindikat kmetov Slovenije podpisala deklaracijo o podpori kodeksu. Z deklaracijo sta se zavzela za nadaljnjo sodelovanje in dialog s partnerji kodeksa.

Kot je zapisano v kodeksu, je nastal »z namenom izboljšanja poslovnega sodelovanja, krepitve partnerstva in povečanja konkurenčnosti agroživilske verige v Republiki Sloveniji na načelih tržnih zakonitosti, kar mora rezultirati v korist potrošnika«.

Predsednik KGZS Ciril Smrkolj je po podpisu kodeksa dejal, da so se partnerji zavezali, da se bodo vsak v svojem delu potrudili za pravičnejšo porazdelitev deležev znotraj agroživilske verige. Ob tem pa bodo potrošnikom ponudili kakovostno hrano. »Kodeks bo treba spraviti v prakso. S tem bo še kar nekaj dela, predvsem za odbor, ki je v okviru tega dokumenta nastal. Odbor bo moral spremljati razlike, napake, dobre in predvsem slabe prakse in na njih javno opozarjati ter od podpisnikov zahtevati, da se v tistih delih, kjer so odstopanja, ta popravijo,« je poudaril Smrkolj.

Smrkolj je prepričan, da bodo v primeru dobrega sodelovanja vseh deležnikov pridobili vsi, od kmeta do potrošnika. Kot primer uspešnega sodelovanja je izpostavil žitni dogovor. »Dogovorili smo se o kakovosti in odkupni ceni pšenice za letošnje leto. Kmetom so bili s tem dogovorom vsaj približno pokriti stroški pridelave, posledično pa se je povečal interes za setev pšenice v jesenskem času. Letos naj bi posejali skoraj deset tisoč hektarjev več koruze in to je vzpodbudno. To je tista pot, ki pelje v povečanje stopnje samooskrbe in povečano prehransko varnost v Sloveniji,« je še dodal Smrkolj.

Upravni odbor KGZS o spremembah zakonodaje na področju kmetijstva

Sredi septembra je v prostorih Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) v Ljubljani potekala 22. seja upravnega odbora KGZS. Člani upravnega odbora KGZS so največ časa posvetili osnutku novega zakona o fitofarmacevtskih sredstvih. Med drugim so se seznanili z aktivnostmi KGZS v zvezi s certifikacijo gozdov, podpisom Kodeksa dobrih poslovnih praks med deležniki v agroživilski verigi, pomočjo prizadetim kmetijskim gospodarstvom po neurjih s točo, s problematiko v slovenskem hmelnjarstvu, s predlogom rebalansa proračuna RS za leto 2011, predlogom zakona o dopolnitvi Zakona o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic, projektom »Tradicionalni slovenski zajtrk« in poročilom o izvedbi kampanje za vlaganje zbirnih vlog za leto 2011.

Seje upravnega odbora KGZS se je udeležil tudi direktor Fitosanitarne uprave Republike Slovenije (FURS) dr. Jože Ileršič s sodelavcem dr. Jernejem Drogenikom. Članom upravnega odbora KGZS sta predstavila osnutek novega zakona o fitofarmacevtskih sredstvih. Po razpravi je upravni odbor KGZS zavzel stališče, da naj se upoštevajo pripombe, ki so jih pripravile strokovne službe KGZS. KGZS med drugim ugotavlja, da so predlagane rešitve v osnutku zakona strožje od možnosti, ki jih daje evropska Direktiva 2009/128/ES in jih določa Uredba (ES) št. 1107/2009. Osnutek zakona tako določa obvezen

pregled naprav na tri leta, direktiva pa do leta 2020 določa obvezen pregled na pet let. Osnutek zakona določa tudi vodenje evidenc o nakupih fitofarmacevtskih sredstev (FFS), kar pa nima podlage v uredbi. KGZS tudi zahteva, da morajo imeti možnost uporabe FFS vsi, ki so za to ustrezno usposobljeni, osnutek zakona pa to dovoljuje samo poklicnim uporabnikom.

Predstavitev PEFC certifikacije

V organizaciji KGZS je 21. avgusta na sejmu Agra v Gornji Radgoni potekala predstavitev PEFC certifikacije. KGZS je kot regijski predstavnik certifikacijskega sistema PEFC začela z aktivnostmi za vključitev članov v regijsko certifikacijo gozdov na območju Slovenije. Letos je namreč Slovenska Akreditacija po štirih letih končno začela s postopki za akreditacijo certifikacijskih podjetij, ki bodo lahko izdala certifikat za regijo Slovenijo. KGZS bo v začetku naslednjega leta pridobila krovni certifikat kot predstavnik lastnikov gozdov. Predstavitev za lastnike gozdov in podjetja je pripravil predstavnik KGZS Mihael Koprivnikar.

Kot je povedal Koprivnikar, obstaja v svetu več organizacij, ki vzpodbujajo trajnostno gospodarjenje z gozdovi in gozdove certificirajo. Organizacija PEFC je bila ustanovljena leta 1999 s strani enajstih predstavnikov evropskih držav ob podpori različnih društev. PEFC je neodvisna, neprofitna in nevladna organizacija, ki vzpodbuja trajnostno gospodarjenje z gozdovi ob upoštevanju proizvodnih, ekoloških in socialnih vidikov. PEFC je danes največja organizacija za certifikacijo gozdov in izvajanje sledljivosti lesa, ki vključuje že prek 230 milijonov hektarov certificiranih gozdov.

PEFC je postavil šest meril, s katerimi spremlja trajnostno gospodarjenje z gozdovi. Ta so: ohranjanje in primerna krepitev gozdni fondov, ohranjanje zdravja in vitalnosti gozdnih ekosistemov, ohranjanje in vzpodbujanje lesnih in nelesnih proizvodnih funkcij gozdov, ohranjanje, varstvo in primerno povečanje biotske pestrosti v gozdnih ekosistemih, vzdrževanje in krepitev varovalne funkcije gozda (zlasti vode in tal) in vzdrževanje drugih socialno-ekonomskih funkcij pri gospodarjenju z gozdovi. Ob tem KGZS poudarja, da za zadostitev meril ni potrebno spreminjati že ustaljenega gospodarjenja z gozdovi.

Napisala Jerica Potočnik, za objavo pripravil Tonjo Janežič

Energetika

Cenejše ogrevanje v blokih

Danes opozarjamo na nujnost montaže delilnikov toplote na radiatorje v blokih in razkrivamo ekonomiko zamenjave kurilnega olja z lesnimi sekanci. Za lažjo predstavbo bomo opisali stanje na treh blokih iz naše regije, ki se odločajo za posodobitev ogrevalnega sistema. Povejmo takoj, da se naložba povrne v 2 letih s prihranki, potem pa stanovalci le še »služijo«. Neverjetni »čudeži« se skriva v ceni, saj je letni strošek sekancev za 75 % nižji od kurilnega olja. Običajno je pri blokih največji problem v nepopolnih informacijah lastnikov neza-interesiranosti upravnika. Pomankanje denarja lastnikov ni in ne more biti problem. Naložba, ki se povrne v 2 letih s prihrankom pri energentu je najboljša možna naložba. Za »tanke denarnice« je na vo-

ljo ugoden kredit Eko sklada, socialno šibkim lastnikom pa njihov delež Eko sklad v celoti financira. Menjava kotla in prenova kotlovnice je ekonomsko utemeljena, montaža delilnikov toplote za pravično plačilo po dejanski porabi pa zakon-sko določena.

Kaj pravi zakonodaja?

Osnovna pravna razmerja so zajeta v Stanovanjskem zakonu (UL RS, št. 69/03), podrobno pa so urejena s Pravilnikom o upravljanju večstanovanjskih stavb (UL RS, št. 60/09), v katerem so izpostavljeni trije principi delitve stroškov (površina, enota, uporabnik). Podrobnosti podaja Pravilnik o načinu delitve in obračunu stroškov za toploto v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli (UL RS, št. 7/10). Za prebivalce blokov v Sloveniji določa, da

je od 1. oktobra 2011 dalje obvezno plačevanje toplote po dejanski porabi. Več o tem je na <http://nep.vitra.si> v rubriki Članki (Blok 1, 2 in 3).

Stanje ogrevanja prostora

Starejši večstanovanjski objekti so energetskega potratni, kar velja tudi za naš primer treh blokov iz leta 1970 s skupno kurilnico. Ta je samostojna, ogreva pa 36 stanovanj (12 na blok, 6 na stopnišče), skupaj okrog 2.000 m². Poraba kurilnega olja za ogrevanje prostorov je okrog 40.000 litrov na leto. Skupen letni strošek je okrog 40.000 €, kar znese okrog 1.100 € na stanovanje. V tej številki ni stroška elektrike, saj se sanitarna voda pripravlja s potratnimi električnimi bojlerji. Slabe so tudi podzemne toplovodne povezave med kurilnico in bloki.

Rešitev

Prava in smiselna rešitev je popolna prenova kurilnice in toplotnih vodov (kinet) do treh blokov. Cenovno in okoljsko so lesni sekanci optimalen energent saj so za ¾ cenejši od kurilnega olja. Po okvirnih izračunih bo stala investicija na ključ okrog 80.000 €. To vključuje montažo 150 kW kotla na sekance, ustrezno velik hranilnik tople vode, novi cevni razvodi do blokov, tri podpostaje, vsa avtomatika, 80 m³ zalogovnik za sekance na ravni strehi kurilnice in vse delo. Spodbudna in razveseljiva je cena prenove. Ob 25% subvenciji Eko sklada (20.000 €) plačajo lastniki dejansko le 60.000 €, kar pomeni okrog 1.700 € na stanovanje. Izračun dokazuje, da se investicija povrne prej kot v 2 letih s prihranki pri energiji. Pri lesnih

sekanjih bo letni strošek stanovanja na leto le okrog 300 €.

Subvencije za gospodinjstva v večstanovanjskih stavbah

Letos in naslednja leta bodo na voljo subvencije in krediti Eko sklada za občane, ki bodo izvajali naložbe v blokih za izvedbo enega ali več ukrepov:

- toplotno izolacijo fasade, strehe ali podstrešja,
- zamenjavo zunanjega stavbnega pohištva v stanovanjih, kar naredi vsak lastnik zase,
- vgradnjo kurilne naprave za centralno ogrevanje na lesno biomaso,
- vgradnjo termostatskih ventilov in hidravlično uravnoteženje ogrevalnih sistemov
- vgradnjo sistema delitve stroškov za toploto.

Kam po nasvete?

Več informacij je na portalu NEP Slovenija (<http://nep.vitra.si>), še več pa v ESP Cerknica. Privoščite si razkošje dobrih, praktičnih in brezplačnih informacij za termoizolacijo, menjavo oken, prenovo podstrehe, izbiro energenta, prezračevanje, odpravo plesni, sanacijo dimnika, regulacijo sistema CK ter subvencije in kredite. V ESP Cerknica čaka vsakega »v petek in svetek«, dopoldne, popoldne ali zvečer tudi brezplačna sijalka.

Energetski svetovalec:

Bojan Žnidaršič 041 830 867

PICERIA PARK

ČE TE PIČI, PIZZERIA PARK POKLIČI!

71 45 144

RAZVOZ PIC JE CEL DAN 9 - 22 URE

ProDent

zobna ambulanta dr. Surina
Ilirska Bistrica • Župančičeva 5
tel.: 05 71 41 986

URNIK

po., če.: 13h • 19h
to., sr., pe.: 8h • 13h

AVTOMATSKA AVTOPRALNICA

AVTOPRALNICA

KOREN JOŽKO

Koseze 3, Ilirska Bistrica
tel.: 040/240-118

SAMOPOSTREŽNA AVTOPRALNICA

URNIK
8.00 - 16.00
sobota 8.00 - 13.00
nedelja zaprto

URNIK
VSAK DAN
8.00 - 20.00

Drugačno, Originalno, Raznoliko, Izbrano, Slastno

Redna kuharska rubrika bo odslej stalnica časopisa Snežnik. Ker smo prepričani, da smo 'veliki mojstri kuhinje' pravzaprav vsi, ki se lotimo kuharskega ustvarjanja, je ta rubrika namenjena vsem tistim, ki si želijo svoje male skrivnosti ter okusne recepte deliti z drugimi. Vabljeni torej k soustvarjanju rubrike, v kateri bomo mesečno predstavljali zanimive nasvete, zdrave predloge, nove ideje, slastne recepte...

»KUHANJE BREZ DODATKOV SLADKORJA, MAŠČOB IN BELE MOKE...«

Da je kuhanje pravzaprav užitek in tudi hobi mladih, sta dokazala Doris in Denis Komen, ki sta pred kratkim samostojno izdelala svojo prav posebno kuharsko knjižico receptov. V kuharski knjigi »Dober tek«, ki je povsem ljubiteljski izdelek dveh mladih ustvarjalcev, so namreč predstavljeni recepti, ki vsebujejo številne hranljive snovi, so okusni, izvirni in povsem zdravi, hkrati pa ne vsebujejo dodatkov sladkorja, maščob in bele moke. Avtorica receptov, Doris Komen, je zapisala... »Mnogi so precej skeptični, saj so mnenja, da gre vendarle za tri osnovne sestavine živil, brez katerih priprava okusnih obrokov ni možna. Recepti, ki sledijo, so dokaz, da je tovrstna kuha možna, uresničljiva, predvsem pa zdrava in zelo okusna. Zavedati se moramo, da dnevne potrebe po vnosu sladkorja in maščob ter ogljikovih hidratov zadostimo že v osnovnih sestavinah posameznih jedi. Dodatki le teh so potemtakem nepotrebni in so zgolj moč navade. Slad-

kobo nam daje sadje, sadni sokovi, naravna sladila kot so med, javorjev sirup in podobno. Prav tako je z maščobo, uporabljamo jo vsekakor preveč in brezmiselno. Njeni dodatki k jedem, ki že vsebujejo določene maščobe, niso potrebni. Četudi se zdi moka osnovna sestavina, je veliko jedi možno pripraviti brez te. Vsekakor pa je pri jedeh, ki moko vsebujejo, le to smiselno in koristno nadomestiti s polnozrnatimi različici le te.»

Za mnoge so zgoraj omenjene spremembe po vsej verjetnosti težko dojemljive, ampak namen knjige je predvsem ta, da poruši zakoreninjeno miselnost o pustosti hrane, ki je brez določenih škodljivih dodatkov in nepotrebnih primesi. Kot pravita avtorja, je namen te knjige predvsem spodbuditi miselnost o tem, kako pravzaprav pripravljamo svoje obroke ter motivirati pripravljalce jedi k ustvarjalni kuhi. V kuhinjo naj se uvede brezmejnost, svobodnost in neobičajnost.

»Pa DOBER TEK! Brez slabe vesti!«

TUNINI POLPETI Z OVSENIMI KOSMIČI IN LEČO

100g tune v olivnem olju
100g kuhane zelene leče
150g ovsenih kosmičev
200g puste skute
2 naribana korenčka
2 jajca
2 čajni žlički gorčice
sol, poper

V posodi zmešamo tuno, predhodno skuhano zeleno lečo (lahko tudi drugo poljubno stročnico), naribano korenje, ovsene kosmiče, pusto skuto in jajca. Zmes začinimo z žličko soli, dodamo ji nekaj popra in pa gorčico. Zmes pustimo počivati 20 minut, nato pa oblikujemo polpete poljubne

velikosti, ki jih polagamo na pekač, obložen s papirjem za peko. Polpete pečemo v pečici 30 minut, pri 200 °C. Jed je lahko samostojno servirana na rukolini posteljici, kot priloga pa je priporočljiva rezina rženega kruha, temen riž, kuskus...

BELA ČOKOLADA Z BRUSNICAMI

300 g mleka v prahu
2 čajni žlički kokosovega masla
1 jušna žlica medu
2 dl vode
100 g brusnic
aroma vanilije

V 2 dl vode kuhamo med in maslo, da se razstopita in nastane pena. Med tem časom si v večji posodi pripravimo mleko v prahu in aromo vanilije. Vrelo zmes vlijemo na prah in hitro mešamo, da se ne naredijo grudice. Dodamo brusnice in gladko

zmes nato prelijemo v pekač, ki ga postavimo za nekaj ur na hladno. Po želji lahko čokoladi dodamo poljubne dodatke (lešnike, rožičevo moko, kokos, kakav v prahu...) in jo oblikujemo v različne modelčke ali oblike.

ZNANO - NEZNANO ZGODBE

S prenovljenim izhajanjem časopisa Snežnik bomo bralci poskušali približati tudi vsakdanje »naporne« ali »vesele« dejavnosti, kot so priprava hrane, izbor dobrega vina, nove informacije o znanih pijačah in še marsikaj drugega.

V rubriki bomo bralcem poskusili predstaviti znano neznane zgodbe, opise, dogodke in pa sestavine jedi in vina kot najpogostejših spremljevalcev našega življenja in posebnih trenutkov. Obenem pa ne bomo pozabili tudi na ljubitelje piva, močnih žganih pijač pa tudi brezalkoholnih pijač.

V nadaljevanjih bomo spoznavali preprostost, a vseeno tudi izvirnost in vrhunskost naše kuhinje. Sestavni del našega življenja je tudi vino, poleg vode najbolj razširjena pijača na svetu. Veliko razprav je potekalo, in bo še vedno potekalo o vinu, kajti letnik je od letnika različen, okus od okusa in nikoli ne moremo reči, da vemo vse. V sodobnem času pa se seveda večja tudi poraba brezalkoholnih pijač, posebej vode, zaradi spremenjenega gledanja na stil življenja. Svoje pa prispevajo tudi strožja prometna varnost in zakoni iz varstva v cestnem prometu.

Da se svet spreminja lahko opazimo že iz tega, kako se spreminja naša prehrana. Vse manj se je mesa, vse več je na naših krožnikih zelenjave in sadja. Na trgovskih policah je zmeraj več izdelkov, ki nosijo napis »integrirana« ali »ekološka« pridelava. Vedno večje je povpraševanje po izdelkih, ki imajo znan izvor.

Učenje o dobri prehrani se začne v vrtcu, ko otroke izobražujejo o hrani, lep primer je čebelarški zajtrk, ki poteka vsako leto v mesecu septembru. Tudi šolska kosila niso več enaka kot pred leti. Že nekaj let je uvedena topla prehrana srednješolcev. Številna predavanja o prehrani in vinu so posvečena tudi študentom ob njihovih aktivnostih v prostem času.

Danes res ne moremo trditi, da je težko pridobiti podatke o hrani in pijačah. Kolikokrat zasledimo po televiziji, časopisih ali internetu prispevke o sestavinah v hrani in pijačah. In če pogledamo etiketo hrane ali pijače, se lahko sami prepričamo, koliko tistih famoznih »E-jev« vsebuje posamezen produkt.

Pomembno vprašanje pa je seveda, ali sami uživamo dovolj dobre hrane? Ali znamo poskrbeti za ustrezno skladiščenje živil, hrane in pijač? Ali znamo pravilno dodati začimbe v jed? Ali znamo pravilno shranjevati vino? Ali znamo ob pravilni temperaturi in v pravilne kozarce naliti vino, žgane pijače? Ali sploh vemo kaj se skriva v kozarcu pijače?

Veliko vprašanj, na katere vedno iščemo ustrezen odgovor in vedno znova najdemo nove odgovore, kajti spreminja se kultura prehranjevanja in kultura pitja vina.

Skupaj bomo poskušali najti ustrezen izbor oz. strokovno povedano spajanje hrane z vinom oz. ostalimi pijačami.

Ker smo v mesecu septembru, ki še vedno velja za skoraj poletni mesec, se spomnimo na vino Rose.

Letos septembra namreč mineva 30 let od prvega slovenskega Rose-ja, ki ga je leta 1981 pridelal svetovno znani enolog dr. Julij Nemančič, ko je vodil Vinsko klet KZ Metlika. Ta prvi Rose je bil pionir sedanjih Rose-jev v Sloveniji. V zadnjih letih se namreč v Sloveniji povečuje trend pitja Rose-jev. Rose velja kot nadomestek za rdeča vina v poletnem času, kajti ohranja značilnosti rdečih vin, kot so vonj in deloma okus obenem pa je lažji, pitnejši in ima v sebi obilo iskrivosti ter svežine.

Kar nekaj proizvajalcev ima t.i. »kultne Rose-je« kot je to Rose Batič iz Vipavske doline, Damski Rose Erzetič iz Višnjevič v Goriških Brdih v zadnjih letih pa tudi zelo visoko kotirajo Roseji nam bolj znanih proizvajalcev kot npr. Rose Vinakras Sežana, Rose Quercus Goriška Brda, Rose Cashmere Santomas iz Šmarji. Ti Rose-ji so v zadnjih dveh letih vedno znova dobro odrežejo na ocenjevanjih le teh. Vsekakor je pomembno to, da imajo Rose-ji primerno ceno za primerno kvaliteto, obenem pa so izjemen sopotnik ob toplih poletnih dneh ali večerih, kot aperitiv ali ob lažjih jedeh, kot npr. hladne ali tople ribje predjedi (hobotnica v solati, morska solata, škampi...) ali ob zelenjavnih jedeh. Nenazadnje bi ob Rose-ju sodila tudi prava prleška gibanica. Da, tista brez maka, orehov, smetane in jabolk - zgolj s skuto. Recept povzemamo po Marici Sirnik, ki je bila prvakinja v pripravi gibanice.

Sestavine za testo:

- 1 kg zelo gladke moke
- zelo malo kvasa
- 1 jajce
- žlička soli
- dve do tri žličke sladkorja
- pol lita mlačne vode

Iz navedenih sestavin naredimo vlečeno testo, ki mora počivati pol ure, da se lepše razvleče. Testo, ki ga valjamo na loparju, z rokami razvlečemo precej čez lopar in ga nato razrežemo na 8 enakih delov.

Nadev:

- 1 kg skute
- žlička soli
- 2 žlički sladkorja
- pol litra kisle smetane, ki ji dodamo eno jajce ter 3 žličke sladkorja

Testo na dnu loparja namažemo z raztopljenim margarino in nadevom iz skute. Povlečemo prvo plast testa čez nadev in premažemo z margarino. Postopek tako ponavljamo do četrte plasti. Četrto plast premažemo z margarino in smetano ter nanjo damo preostalo skuto. Na naslednje plasti nanesimo margarino in smetano do zadnje plasti, na katero namažemo samo smetano, preden jo damo v krušno peč ali pečico. Pečemo 15 minut, ko je pečena, jo lahko malce premažemo s smetano.

Ni perfektna kombinacija z Rose-jem, je pa vseeno navdušujoča.

V naslednji številki pa se bomo posvetili jeseni, trgatvi vin in ne pozabimo, da je jesen najbogatejši letni čas, saj nam ponuja izjemno veliko plodov in čarov narave.

Peter Boršič

Ilirska Bistrica, Knežak**V Knežaku »Usje u lufti«**

Tudi letošnji shod je v Knežaku prinesel veliko raznovrstnega dogajanja. Na igrišču za osnovno šolo je kneška mladina z vztrajnim delom že nekaj dni pred prireditvijo s skupnimi močmi pripravila kar štiridnevno praznovanje vaškega shoda. S prireditvijo je vaška mladina v svojo vas želela poleg tradicionalne domače plesne glasbe pripeljati tudi drugačen kulturni program, tako da bi različne vrste dogodkov na igrišče privabila tako najmlajše kot najstarejše sovaščane in prebivalce iz drugih krajev.

Ozračje so prvi večer razgrelj zvoke električnih kitar in v Knežaku zvalili predvsem ljubitelje rock in metal glasbe, ki so lahko prisluhnili mladima skupinama Divine Illusion in Rock Shock. V soboto so dogajanje v popoldanskem času popestrili kneški gasilci s tekmovanjem »Fire Combat«, v katerem se je v razburljivih podvigih pomerilo 5 domačih ekip. Zvečer pa so se lahko obiskovalci zavrteli ob glasbi mladih fantov zbranih v skupini Navihani

lisjaki.

V nedeljo so v Knežaku na svoj račun prišli tudi najmlajši, saj so lahko svojo domišljijo in ročne spretnosti preizkusili na likovnih delavnicah. Ob pomoči večjih animatorov so otroci izdelali prave male mojstrovine, pomerili pa so se lahko tudi v igri »Človek ne jezi se«. Kmalu po delavnicah je napočil čas za vrhunec večera, saj je na oder stopil vse priljubljeni ansambel Akordi. Vmes je predvsem mlajšo publiko nasmejal še komik Tin Vodopivec s krajšim skečem. Nato pa so se vrnili mladi muzikantje in neutrudno igrali dolgo v noč, nič bolj utrujeni pa so na plesišču rajali navdušeni plesalci in plesalke. Vendar se z nedeljskim večerom shod še ni zaključil. »Usje u lufti« je bilo še v ponedeljek.

Tako so po tradicionalni praznični sveti maši nastopili lokalni harmonikarji – zbranim vaščanom jih je zaigralo kar šest. Ker so se otroške delavnice izkazale za nepogrešljiv del shoda, so se lahko tudi na veliki šmaren otroci

udeležili novih likovnih delavnic, njihovi izvirni izdelki pa so bili – tako kot dan poprej – na ogled drugim obiskovalcem shoda na manjši razstavi. Praznični ponedeljek je postregel še z gledališko igro KEŠTD Alojz Mihelič iz Harij z naslovom »Veselo god godujemo«, ob kateri so se dobro razpoloženi gledalci nasmejali do solz.

Ponedeljkov večer in s tem letošnji shod so v vselem vzdušju zaključili domačini – Afterparty Band.

Več sto obiskovalcev kneškega shoda potrjuje, da se obujena tradicija praznovanja shoda v Knežaku počasi prijemlje. Vsekakor štiridnevna prireditev ne bi bila mogoča brez ambiciozne kneške mladine, ki je svojo zavzetostjo poskrbela za večdnevno druženje v domači vasi. Na tem mestu se kneška mladina zahvaljuje tudi vsem

sponzorjem in donatorjem, ki so kljub težki gospodarski situaciji podprli prireditev, posebej Društvu Piškotek za finančno pomoč pri izvedbi kulturnega programa in pa PGD Knežak za popestritev sobotnega dogajanja z gasilskim tekmovanjem. Vesela, da je letošnji shod več kot uspel, kneška mladina že snuje načrte za naslednje leto, ko bo znova »usje u lufti«.

Jernej Biščak,
Foto: Erik Keš

Veterinarski nasveti**Bruhanje pri psu**

Bruhanje je eden izmed najpogostejših razlogov, zaradi katerih lastnik pripelje psa k veterinarju.

Gre za refleksno dejanje s katerim žival izprazni vsebino želodca skozi požiralnik in ustno votlino. Bruhanje ureja center za bruhanje, ki se nahaja v podaljšani hrbtenjači. Poznamo 3 faze bruhanja: za 1. fazo je značilna navzea: žival je nemirna, se slini, oblizuje, pogosto požira. Sledi ji poudarjena kontrakcija abdominalnih mišic in mišic diafragme – 2. faza. V 3. fazi pa se zaradi povišanega intraabdominalnega pritiska vsebina želodca izprazni v požiralnik.

Vzrokov za bruhanje je veliko: nenadna sprememba hrane, prehitro žrtje, nekatera zdravila, toksini, motnje v delovanju jeter in ledvic, sladkorna bolezen, težave s tankim in debelim črevesjem, vnetje trebušne slinavke (pankreatitis),...

Bruhanje se lahko pojavi takoj po hranjenju kot posledica stresa, vnetja želodca (gastritisa), prenašanja, ... Lahko se pojavi 6-7 ur po hranjenju, če je vzrok tuje v želodcu, vnetje želodca, novotvorbe, ... V primeru motenj v motilnosti črevesja pa se lahko pojavi celo 8 ur po hranjenju.

Dokler pes ima nespremenjen tek in je živahen, občasno bruhanje ne pomeni, da gre za resnejše obolenje. Pogosto tudi zdrav pes lahko izbruha deloma prebavljeno hrano, travo ali penasto vsebino.

V primeru akutnega bruhanja, brez prisotnosti sistemskih znakov je terapija 12-urni post, nato več manjših obrokov.

Če je bruhanje prisotno že več kot en dan, žival pa je videti prizadeta, neješča, je priporočljivo, da jo čimprej pregleda veterinar.

Veterinarska ambulanta Hrpelje
05-6800199

www.vethrpelje.si

Ilirska Bistrica**PREVETRITEV ŽENSKEGA OO SDS IN SDM ILIRSKÉ BISTRICE**

9. septembra sta bili konferenci Ženskega občinskega odbora SDS Ilirska Bistrica in Slovenske demokratske mladine.

Ženski odbor občinskega odbora SDS Ilirska Bistrica je izvolil novo predsednico. Za predsednico je bila izvoljena Mirjam Francetič, dipl. bibliotekarka in profesorica zgodovine.

Izvoljena predsednica Mirjam Francetič je v predstavitvi programa dela dejala, da bodo članice aktivno uresničevale svoje zastavljene cilje in programe stranke SDS ter sodelovale s SDM Ilirska Bistrica in Seniorji.

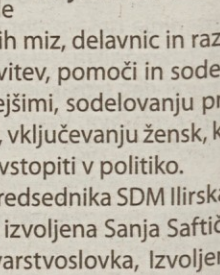
Predvsem pa bodo aktivne pri uresničevanju programa, ki smo si ga zastavile za leto 2011, udeleževanju tribun, okroglih miz, delavnic in različnih predstavitev, pomoči in sodelovanju s starejšimi, sodelovanju pri referendumih, vključevanju žensk, ki želijo aktivno vstopiti v politiko.

Za novega predsednika SDM Ilirska Bistrica je bila izvoljena Sanja Saftič, diplomirana varstvoslovka. Izvoljen je bil tudi nov izvršilni odbor SDM-a Ilirske Bistrice.

Na konferenci sta zbrane pozdravila predsednik OO SDS Ilirska Bistrica

Dejan Baša in vodja svetniške skupine Dušan Grbec. Spregovorili smo o aktualni politični situaciji, problematiki mladih v Sloveniji ter o položaju in vlogi mladih v družbi. Predsednica Sanja Saftič je predstavila naloge in aktivnosti, ki jih želijo izvesti do konca leta.

Mirjam Francetič

Sanja Saftič

Novice iz samostana

»Obupno mora biti življenje, če je plača edini rezultat, ki ti ga da delo.« (Nejc Zaplotnik)

SEPTEMBER, MESEC ZAČETKOV IN SPREMENB

Čas je stalnica, ki ima svoj enakomerni ritem, ki so ga enkrat razdelili v leta in mesece, dneve, ure in sekunde, da se laže najdemo. Imamo mejnike – praznike, določene datume, kot je začetek šolskega leta. Sprejemamo jih, enkrat z večjim, drugič z manjšim veseljem in odprtostjo.

Najpomembnejši mejnik v človekovem življenju pa je smrt, za nas kristjane rojstvo za večno življenje. Včasih se napove z boleznijo, drugič pride nenadoma in nas – kljub letom preseneti. Konec avgusta in prva polovica meseca septembra za trnovsko skupnost ni bila le priprava na novo veroučno in pastoralno leto. Ta čas je bil zaznamovan s poslavljanjem in smrtjo sestre Damjane Škrli.

Kot je pripovedovala, se doma niso strinjali, da gre v samostan. Pri 23 letih se je odločila, da svojo željo uresniči, dogovorila se je s prijateljico, da ji iz rodni Šembij pomaga nesti prtljago v Trnovski samostan. Da bi se iz hiše izmuznila neopazno, pa je zgodaj zjutraj »ušla« kar skozi okno. Kljub takemu načinu odhoda od dama – ali pa prav zaradi njega, ko je s svojim dejanjem jasno in odločno pokazala, da hoče slediti klicu srca, je bila s svojimi sorodniki tesno povezana, rada jih je imela in je zanje veliko molila. Tudi za tiste v daljni Avstraliji. Neizmerno je bila srečna, ko je eden od bratov po dolgih letih prvič prišel v domovino. Prav tako se je razveselila vsakega obiska sorodnikov.

Njeno življenje je bilo razpeto med skupnostjo v vipavskem malem semenišču, kjer je živela in delala 23 let in skupnostjo v Trnovem, kjer pa je celih 17 let živela s posledicami možganske kapi. Zadnjih šest let je bila njena soba kraj darovanja – njenega v njeni bolezni in nemoči in sester, ki so zanj skrbele in ji stregle. Njena soba je bila nekakšno središče ne le skupnosti, ampak tudi province.

Z njenim odhodom je tako mesec september tudi za trnovsko skupnost sprememba in nov začetek, kot je začetek novega obdobja v vsaki družini, ko se poslovi od zemeljskega življenja dragega sorodnika. Čas se ne ustavi. Spomini na pokojnega, prižgana svečka na grobu, molitev in dar za sveto mašo nas povezuje z njimi, njihovo že odživeto življenje pa nas uči živeti svoje življenje bolj kakovostno.

Z začetkom šolskega leta je povezan začetek rednih srečanj skupin, ki se srečujejo v prostorih doma matere Terezije.

V petek, 16. septembra se je prvič sestala svetopisemska skupina. Člani skupine, ki so se v lanskem letu srečevali dvakrat mesečno, so na letošnjem prvem srečanju najprej obujali spomine na prijetno zaključno romanje.

Takole so zapisali: »Če potujemo po Soški dolini od Gorice

proti Tolminu, bomo pri odcepu ceste, ki zavije proti Tolminu in Mostu na Soči, zagledali hrib s cerkvijo na vrhu. To so Mengore, romarsko srce Tolminske. Lepa, sončna junijska nedelja nas je popeljala prav tja pod vznožje. S počasnimi koraki in molitvijo v srcu smo se po gozdni poti počasi prebijali na vrh. Postajali smo ob kapelicah križevega pota, ki jih je kot mozaike oblikoval jezuit Marko Rupnik. Žareči obrazi in velike črne oči, ki so sijale iz mo-

Sestra Damjana z nečakom

začnih podob so nas spremljale vse do vrha. Veselje in občutek svobode napolni človeka, ko se pred očmi razprostira dolina, ko lahko pod seboj ugledaš del prehojene poti in svobodno zadihajaš. Simbolika, ki zaznamuje naše življenje, ko se vzpenjamo, premagujemo izzive življenja, zbiramo moči za naslednji korak, se veselimo nad doseženim in se zahvaljujemo Bogu za čudoviti dar življenja.

Tudi v letošnjem letu se bomo člani svetopisemske skupine srečevali vsak prvi in tretji petek po maši v samostanu (v poletnem času ob 20. uri, v zimskem pa ob 18.30). Ustavljali se bomo ob Božji besedi, jo premišljevali in pustili, da nas bo nagovorila v naši vsakdanjosti. Kot občestvo, ki skupaj rahlja zemljo življenja, da bi na njej seme Božje besede vzkliko in obrodilo sad. In spet bomo hodili navzgor, zbirali moči za naslednji korak, se ustavljali na postajah našega življenja, molili in se veselili; vse v zaupanju, da je Gospod vedno z nami in da blagoslovlja naša življenja.

Redna srečanja pa začne tudi skupina Klasje – skupina starejših iz Trnovskega okoliša. Dobivamo se vsak drugi in četrti četrtek v mesecu ob 10. uri.

Prispevek pripravili s. Martina Radež in s. Urška Lever

Potep v naravi

Pohodništvo je potovanje k samemu sebi

Avgust je najbolj negiben mesec, ko pomisel na upočasnjeno življenje postane otipljiva. Čeprav je dan že krajši od noči, čeprav se ptice skrivajo v gošči, čeprav prija kopel v naravi, v vodi, kjer je že mogoče brez napora premikati ude, me zažaja po hoji, ta me vedno predrami ... in že sem obuta, oblečena, oprtana z odločitvijo, da se povzpnem na Vremščico. Nekateri bi rekli griček, drugi bi ga poimenovali gora sv. Urbana, zaščitnika pastirjev. Pot iz Famelj me je vodila čez polje, potem pa sem jo ubrala po svoje, čez trnje, gošče skozi zanemarjen gozd in preko nepokošenih travnikov proti vrhu. Domačini opuščajo pašo, travniki in pašniki se zaraščajo in tako stara podobnost pokrajine počasi izginja. Nekoliko pozneje sem pod vrhom zagledala skupino ovac in izvedela, da je Biotehniška fakulteta vzela pod okrilje ovčjo planšarijo, kjer se je moč odpočiti, okrepčati s sirom in skuto.

Na vrhu Vremščice se je pred mano odprlo obzorje, lahko sem videla Nanos, Slavnik in spodaj Vremško dolino, Senožesko polje, Divaški Kras. Globoko sem zajela zrak, oblaki so se sprehajali

nad mano, čutiti je bilo vremenski vpliv Sredozemlja. S seboj sem vzela psa Tora, ki je bil vedno pred menoj. Na skali je bil res čudovit. Veter je mršil njegov kozuh, rožnat jeziček pa je le še olepšal njegovo glavo. Ko sta ga zagledali pohodnici, sta obstali in rekli: »Joj, saj je kot medved. No, ja, v naših gozdovih so medvedi rjavi.« Žeja je bila huda, predvsem za psa, zato je vodna zaloga kmalu pošla. Vendar sem vesela, da so v hribih še pravi planinci, ki odprejo nahrbtnik in delijo sendvič ali vodo. In prav na vrhu Vremščice sem srečala sošolko Lilijano, ki je brez prošnje odprla nahrbtnik in ponudila steklenico vode.

Po poti nazaj sem razmišljala, kako drugačni smo ljudje tu v hribih, kako znamo pozdravljati, se pogledati v oči, si pripovedovati, si stisniti roko. In prav ta misel me je okrepila, da je na vsaki poti lastno to, da se predrami človeški duh v nas in da nam ni vseeno, kaj se dogaja z naravo, našo kulturno zapuščino in predvsem, da znamo ravnati z drugimi živimi bitji, pri tem pa naredimo nekaj za samega sebe. S tem pa se izognemo sodobni navlaki, nabasani v avtomobile, čakajoče v cestnih kačah, znoječi se na žgočih plažah, prenašajo hrane in obilja.

Marina Grilj

Na izletu

Gremo na Štajersko

Ogled naše domovine je še vedno poseben dogodek za upokojenke in upokojenke našega društva. V vsakoletnem delovnem programu načrtujemo vsaj dvakrat

ci, ogledali smo si nekatere znamenitosti Maribora. Navdušenja nad razsežnostjo in v zelenje umeščenostjo čudovitih palač in sodobnih zgradb nismo mogli skriti.

osupljiv. Krajšega sprehoda po obronkih tega višavja ne more zmotiti niti rahlo pršenje dežja. Obilna južina pa odžene še tisto malo nejevolje, ki se morebiti pojavi.

obisk dela naše lepe dežele. Ker leta tečejo, se zgodi, da kateri kraj obiščemo tudi drugič. Pas nič zato, saj vsakič najdemo in si ogledamo kaj novega.

Letošnji majski izlet nas je popeljal na Štajersko. Osrednjo pozornost smo posvetili štajerski prestolni-

Vrhunec ogleda vsekakor predstavlja obisk Lenta in mestnega trga z najstarejšo trto v Evropi.

Če si na Štajerskem in se ne povzpneš na Pohorje, te dežele sploh nisi videl. Gondolska žičnica je še vedno za marsikoga doživetje, pogled na pokrajino pod seboj pa

Razsežnost največjega vinograda in pokušina vin v novi sodobni vinski kleti v bližini Slovenskih Konjic pa je odgnala še zadnje sled utrujenosti, dobre trojanske gostilne pa so nas pospremile proti domu.

Lepo nam je bilo, zato, pridružite se nam!

FG

Izobraževanje in prosti čas

Mošćenička draga 2011

Kar nas je veselilo in radostilo cela dva meseca je bilo kopanje v Mošćenički Dragi. Res, da nam je julij

ponagajal z dežjem in manjšo ohladitvijo a najbolj navdušene kopalce ni ustavilo nič. Vsako jutro, ki je bilo namenjeno kopanju je bila avtobusna postaja polna mladine in starine. Mladim pa vsa čast niso se prerivali, tudi na plaži niso bili nevljudno hrupni v morju pa jih je bilo užitek gledati kako se veselijo in igrajo. Jaz sem se te sproščenosti nalezla od deklice Taje četrtošolke iz Postojne, ki je bila na počitnica pri Ireni na Brcah. Čudoviti otrok. Z vsakim obiskom Mošćeničke Drage sem izkoristila dan tudi za

tudi z presenečenjem. V zadnjem tednu naše kopalne sezone so bili na Mošćenicah slikarji, ki so slikali okoliške motive in svoje umetnine so razstavili v galeriji katero nam je razkazal bosanski slikar. Zanimivo jih je bilo opa-

zovati ko so ustvarjali svoja umetniška dela in prav radi so odgovarjali na zastavljena vprašanja. Avtobusno kopanje v našem malem mestu je velik spktekel za kate-

regu še danes marsikdo ne ve pa je to najlepše darilo vsem meščanom, ki ga podari naša občina. Zakaj? Ker je cena prevoza dostopna vsem tudi tistim, ki imajo samo soci-

alno podporo 4€ za prevoz in sendvič je čisto dovolj za preživeti lep dan v morju in ob njem. Ljudje smo res čudne animali neznasko radi godrnjamo in to včasih res hudo., da spregledamo tudi tisto kar nam je ponujeno v dar za reči Hvala! pa običajno zmanjka besed.

Bistriška plaža je že ogrožena in kaj hitro bo zasedena z ležalniki. Grobost ležalnikov bo prekrila čudovito plažo, ki jo krasi od morja gladko oblikovano drobno kameje, ki odlično masira stopala in telo, če si to dovoliš in ležiš zgolj na brisači ali pa kar na kamenju. Gostinci pa napovedujejo še druge spremembe seveda je prav, da gostinstvo kaj da nase plažo pa naj pustijo takšno kot je kajti karkoli ji dodamo ali odvzamemo jo oskrunimo v njeni naravni biti.

Neta

elektroSkok
za vas že 30 let

Reference na www.elektro-skok.si ali elektro.skok@siol.net
GSM 041 778 107

Iščete profesionalnost po ugodnih cenah?

- električne inštalacije in meritve v stanovanjskih, industrijskih ter javnih objektih,
- dela na višini ali najem dvizne ploščadi (do višine 13,5 m),
- strelovodne inštalacije,
- nizko napetostni stikalni bloki,
- eksplozijsko zaščitni električni postroji,
- montaža električnih pogonov za dvorišna vrata,
- računalniške inštalacije,
- montaža avdio in video domofonov ter protivlomnih sistemov,
- kronsko vrtanje do Ø 300 mm

• VODOVOD • OGREVANJE • OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE •
• SOLAR • PELETI • POLENA •

JOŽE BRENCIČ s.p. INSTALATER-ENERGETIK

e-pošta: brencic@siol.net

mob: 041 830 408

- NAJBOLJŠE IZKORIŠČENA NARAVNA ENERGIJA
- OPTIMALNO IZKORIŠČANJE ENERGIJE V VSEH VREMENSKIH RAZMERAH
- ZAGOTOVLJENO OPTIMALNO RAZMERJE MED CENO IN ZMOGLIVOSTJO

Kettejeva ulica 4, Ilirska Bistrica tel: 05 714 16 91

Dvojna dioptrijska

KOMU ZVONI?

Med brskanjem po eni od avgustovskih števil Primorskih novic (194), je moja pozornost pritegnil zveneč naslov: Vaški upor proti zvonovom. Šlo je za krajane vasi Tinjan (nad Dekani pri Kopru), ki so se s peticijo spravili nad novi režim zvonjenja v njihovi cerkvi, ker naj bi jim zaradi "neznanskega hrupa," ki ga povzroča, v lastnih domovih ne pustil več normalno počivati. Kot razberem iz novinarkega zapisa, se je do zdaj tam zvon oglašal le pred mašo ob nedeljah in praznikih ter ob kaki smrti in pogrebu. Po zamenjavi dotrajane nosilne konstrukcije ter elektrifikaciji obeh zvonov v začetku letošnjega junija pa se je župnik iz Škofij, ki upravlja s to podružnično cerkvijo (stara okoli 300 let), po 50 letih prisilnega molka zvonov odločil uvesti nazaj redno dnevno zvonjenje - nekaj povsem običajnega v vseh cerkvah, ki imajo zvonove - v dobri veri, da ga bodo vaščani z navdušenjem sprejeli. Zgodilo pa se je ravno nasprotno, da so se takoj vrgli na zbiranje podpisov, s katerim hočejo doseči "vrnitev v prejšnje stanje".

Ne verjamem, da je bil domnevni hrup zvonov edini razlog za peticijo, ampak tudi kaki osebni predsodki proti njim in še čemu, ki se ob takih priložnostih radi pomešajo z "glasom ljudstva," katerega potem usmerjajo. V tinjanskem primeru se pobudniki samozavestno sklicujejo na tričetrtinsko podporo krajanov, ki so podpisali njihovo peticijo proti rednemu zvonjenju. V isti sapi pa omalovažujoče navajajo zelo skromno število (5) domačih obiskovalcev nedeljske maše (ostali naj bi prihajali od drugod), kar nikakor ne more biti merilo za uved-

bo, niti ukinitve zvonjenja, saj nima nobene posredne zveze z njim! Verjetno se ne zavedajo, da tovrstna medsebojna preštevanja in opredeljevanja za ali proti komu ne vodijo v sožitje na vasi, ampak v nepotrebne napetosti in nazorske delitve, ki bi jih v njihovem primeru zlahka obšli, če bi presojali in se odločali na podlagi argumentov (tudi izročila), namesto čustev. Kot berem, je župnik že ponudil in uvedel nekaj svojih predlogov blažjega režima zvonjenja (zamik večernega na bolj zgodnjo uro ter krajši čas zvonjenja), ki pa so ga pobudniki peticije gladko zavrnili in vztrajajo pri popolni odpravi rednega zvonjenja.

Človek kar ne more verjeti, da si nekdo, ki je zaradi pripadnosti svojemu narodu pretrpel v svoji zgodovini (prebivalci Primorske) toliko teptanja jezikovnih ter osebnih pravic s strani raznih okupatorjev, zdaj, ko živi v samostojni državi, sam sebi krati in celo ukinja stoletja stare običaje, ki se jih noben zavojevalec ni dotikal. Niti komunizem, ki je sicer svojim skrajnežem dopuščal nekaznovano uničevanje verskih znamenj in kapelic v naseljih ter križpotjih, si ni upal lotiti omejevanja že stoletja utečenega običaja zvonjenja po cerkvah, z izjemo Svetega večera, za katerega je pristojni občinski organ zahteval (se sklinceval na zvonjenje v nočnih urah) vsakokratno pisno vlogo s prošnjo za dovoljenje, sicer so ga obravnavali in sankcionirali (globa) kot kaljenje nočnega miru. Do katerega leta prejšnjega stoletja so to odredbo pravno izvajali, mi ni znano. Vem pa, da je bila za mojega otroštva v rabi, ker je naš župnik - nekdanji aktivist OF - vsako leto po novoletnih praznikih "romal" k sodniku za prekrške plačat kazni, ker se mu je zdelo poniževalno svoje nekdanje sodelavce prositi za nekaj, za kar je menil, da mu

po vsakem človeškem zakonu pripada brez njihovega dovoljenja.

Glede samega zvonjenja kot takega bi še povedal, da v slovenski zavesti daleč presega verske okvire, saj je sestavni del naše kulturne identitete, kot tudi nacionalnega ponosa, katerega pa nam žal kronično primanjkuje, zato tudi prihaja do takih skrb vzbujajočih pobud, naj bi se izven obredov zvonovi uporabljali samo še ob smrti! Ljudje moji, kam smo prišli, da bomo proslavljali smrt, namesto življenja! To res predstavljajo otroci na vasi, s katerimi se hvalijo Tinjančani ali kako bi se jim že pravilno reklo, vendar otroci odrastejo in odidejo iz vasi, zvonovi pa ostanejo ter skupaj pojejo in jokajo s tistimi, ki tam živijo! Naši predniki so vedeli, da so zvonovi skupni glas, s katerim si označujemo svoj kulturni in nacionalni prostor, zato so jim izkazovali toliko naklonjenosti. Če jih zdaj uspejo kje utišati, bo prišel za njimi na vrsto jezik, ki ga govorimo. Bi tudi o njem zbirali po vasi podpise, če bi si kdo umislil, da naj bo krajevni uradni jezik angleščina?

Če bi raznovrstni aktivisti, kot tudi naši politiki namenili toliko zavzetosti in energije za iskanje izhoda iz gospodarske in moralne krize, kot jo v prazno potrošijo za prepričevanje javnosti in predvsem za medsebojno medijsko prerekanje o raznih, za skupno prihodnost manj pomembnih vsebinah peticij in referendumov, bi že bili na poti iz krize, tako pa smo še vedno v smeri dna, kar očitno nikogar od odgovornih ne skrbi. Po mojem je to dovolj resen razlog za uvedbo mrliškega zvonjenja enkrat na dan po vseh slovenskih cerkvah vse do sprejetja ustreznih vladnih protikriznih ukrepov, ki jih ni od nikoder..

Boh do prihodnjic!

Joško Stegu

Na izletu

MePZ Tabor Kalc 1869 v Bohinju

Člani in članice kneškega društva smo se konec julija odpravili na izlet v Bohinj. Počitniško in dopustniško naravnani smo se sicer morali »spopasti« z malce slabšim vremenom, vendar nas to ni odvrnilo od zanimivih športnih in poučnih dejavnosti.

Zaradi pretežno deževnega vremena smo sicer kopanje v Bohinjskem jezeru zamenjali s plavanjem v bazenih, kljub dežju pa smo se peš podali ob obali jezera in se povzpeli do izvira Save Bohinjke, slapa Savice, kjer smo se ob zvokih mogočnega slapa spomnili na pomembnejše obiskovalce te naravne znamenitosti. Obiskali smo še Planšarski muzej, v katerem smo izvedeli veliko novega o planšarstvu in pomenu te dejavnosti za Bohinjce. Preden smo se s športnega vikenda polni novih doživetij vrnili v domače kraje, smo si ogledali še izvir drugega dela Save, Zelence, ter tako sklenili še eno aktivno preživljanje poletnih počitnic.

Jernej Biščak (Foto: KŠTD Tabor Kalc 1869)

Novice iz knjižnice Kozina

POTOVANJE H KONCU POLETJA

Poletni kulturni oddih se je v Knjižnici Kozina končal s slavnostnim zaprtjem razstave Potovanje ob vodi Stojana Ržka, sicer razpetega na poti med Podgradom in Koprom, kjer zelo aktivno sodeluje s Centrom dnevnih aktivnosti za starejše občane Mestne občine Koper, pri koprski reviji Fontana in še marsikje. Da je večer pod kostanji pred knjižnično stavbo lahko zelo prijeten, je za vzdušje poskrbelo veliko število obiskovalcev, ali recimo jim »podrialec« Stojanove razstave, s katero se skozi barvno risbo dotika starih brkinskih hiš, morja, solin, obalnih stavb, različnih portretov in podobnega. Simpatičnega avtorja je uvodoma predstavil Danilo Japelj, sicer urednik revije Fontana, saj je Ržek likovno opremil petdeseto številko, plakat za Premška srečanja, za sabo ima tri pesniške zbirke in sodeluje na literarnih ter likovnih srečanjih. Uvod v jesensko zagnanost je lahko prijeten in vesel, s petjem ob spremljavi kitare Marjetke Popovski še bolj. Terapevsko je knjižnica v preteklosti že gostila kot samostojno gostjo večera. Vabljeni v prostore knjižnice, kjer vam v letu 2011/2012 pripravljamo srečanja z zanimivimi diplomanti iz domačih krajev, književniki in drugimi zanimivimi osebami, z razstavami, različnimi avtorji, s študijskim krožkom še letošnje leto bogatimo lastna notranja potovanja in še veliko tega. Vabljeni v Knjižnico Kozina, ki s septembrom rahlo spreminja urnik: torek 12-18.

Patricija Dodič

Listek

Matija Ličan, „stari Slovenec«.

Življenjepisne črtice;
ispisal J. Bilc.

(nadaljevanje in konec)

Rajni Ličan je pa tudi do zadnjega izdih ostal zvest sin svete matere katoliške cerkve. Svoje dolžnosti kot kristjan je natanko spolnoval. Dokler je hoditi mogel, ni bil nikdar njegov prostor pred velikim altarjem v nedeljah in praznikih prazen. Pazljivo je cerkvene govore poslušal. Bil je zelo vesel, ko je slišal govore v lepi gladki slovenščini. „Ta gospod je čvrst Slovenec«, je domši pridši večkrat ponavljal. Če se je primerilo, da se je v gostilnici, kjer je bi-

val, zoper cerkev in duhovne govorilo, je bil ves nevoljen. Včasih je molče v kotu sedel; mnogokrat se je pa jezno oglasil, s palico po mizi udaril, da so kozarci žvenkljali, ter rekel: „Vi govorite o stvari, o kateri nič ne razumete; znabiti še vere moliti ne znate; kaj pravi o tem sveto pismo, kaj je v katekizmu, kaj nas uči zdrava pamet?« In ker je sv. pismo rad prebiral in cele odstavke iz glave znal, je zabavljivce tako posekal, da so kar molčali, ali pa s praznimi šalami pogovor na drug predmet zasukali. Rad je pripovedoval, kako je nekdanj v tem obziru vse drugače bilo. Kako so

najveljavniši možaki radi k popoldanski službi božji hodili, se pod lipo o soseskinih in drugih zadevah pomenkovali in potem polič vina izpili in — kar je vsakrat dostavil — tudi kako pametno zapeli. „Zdaj pa — je rekel — ljudje za petje mnogo ne porajajo; le kvarte in kvante jih veseli jo.

Grajsčaki so imeli svoje duhovne ter so zvečer z družino molili. Vidite staro podrtino Jablanškega gradu, katero uže 50 let mah in bršljan obrašča; ona je bila nekdanj lep in ponosen grad; v njem sem jez kot mladenič baro-

nu šival; ukazal mi je baron zvečer delo pustiti, da sem z družino njegovo skupno večerno molitev opravil. Kako je pač sedaj vse drugače!« Tako je večkrat starec tožil. Slovensko slovstvo, kar sem že prej omenil, je dobro poznal, posebno stareje, ko je še lože bral ter si, kar je bral, bolj v spominu ohranil. Da mu je zadnja leta s telesno močjo tudi spomin nekoliko opešal, je razumno. Zadnje leto življenja 1877. leta je pa zelo oslabil. Vendar je še zmiraj počasi okrog taval, časnike sem ter tje bral, ter se vedno za vse narodove zadeve živo zanimal. Posebno ga je ve-

selilo, da se so stari in mladi Slovenci sprijaznili in združili. Večkrat me je povprašal: „Kaj pa prav za prav zahtevajo, kaj hočejo Mladoslavenci? kaj, je vzrok, kaj namen razdora?« In ko sem mu to stvar nekoliko pojasnil, sem ga šaljivo poprašal: „Oče! vi ste menda tudi Mladoslavenc?« Smeja je se mi je odgovoril: „Kaj ne da bi bila to čudna prikazen, da je „stari Slovenec« Mladoslavenc!« vsi smo Slovenci — je dalje dejal — „prepir mora nehati, in bo gotovo nehal. Vodnik (njega je gotovo vsak dan v mislih imel) se bo v grobu obrnil, ako se bomo med seboj prepirali. Nemčurji se nam smeja jo.« — Mož je doživel spravo narodnih strank.

Bog naj bi hotel, da se ne bi nikdar več razdrla in ako ta sprava ni resnična, ni stanovitna — smo Slovenci zgubljeni. Imejmo Slovenci vedno pred očmi osodo Slovanstva po prepiru bratov na Kosovem polji. Imejmo vedno v spominu nauk starega Svatopluka, katerega je dal na smrtni postelji svojim sinom. Leta 1877. je naš „stari Slovenec« začel hudo pešati. Čutil je, da so njegove ure štete. Par dni pred smrtjo je šel v cerkev sv. Jurija in prejel je sv. sakramente. Kmalu potem se nekega večera s solznimi očmi poslovil s svojimi ljudmi „pri Andražu« rekoč: „nikdar več me k vam ne bo.« Potem pa počasi kakor po navadi koraka proti svojemu

Recenzija

Misel o knjigi....

Zajčja ograja/Rabbit proof fence,
Doris PilkingtonZaložba Eno, Nova Gorica, 2008
Prevedla Andreja Blažič Klemenc

»Starost mami in tetki ni povzročala težav. Bili sta čilega duha, zato sta se zlahka spominjali doživetij s poti, čeprav se zavedam, da je treba upoštevati, da čas naredi svoje, saj sta bili tedaj le mladi, in dopustiti, da se nekateri spomini zabrišejo ter od njih ostanejo zgolj nekatere podrobnosti.«

Knjižico sem si izposodila, če sem čisto in povsem iskrena, zato, ker gre za založbo, pri kateri sem menda prebrala skorajda vse njene knjige. Morda bi jim resnično morala poslati ponudbo za kakšno provizijo, ker jim zastoj delam reklamo, pa vendarle. Pohvalim in delam reklamo tistemu in tistim, ki se mi zdijo vredni pohvale. Po mojem mnenju gre za eno tistih založb, ki še nekaj dajo na knjigo, na njen estetski in še kakšen videz.

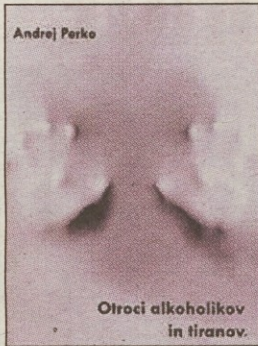
Avtoričino staroselsko ime je Nugi garimara. Rodila se je na farmi Balfour Downs približno 60 km južno od Jigalonga v Vzhodni Pilbari. (Če kdo ne ve, kje to je, naj samo opomnim, da gre za Avstralijo oz. njen zahodni del, mesta kot so Perth, Geraldton, Exmouth, Carnarvon, Marble Bar - o katerem je tudi veliko govora v knjigi - in drugih mestecih in krajih tega predela sveta.) Ko ji je bilo štiri leta, so ju z materjo na silo odvedli v naselje Moor River, kjer so otroke - mešance med aboridžini in belci - usposabljali za gospodinske pomočnice, medicinske sestre, kuharice ipd. Avtorica je misijon Roelands zapustila, ko ji je bilo 18 let, nato živela v Geraldtonu s številno družino. Študirala je novinarstvo, delala pri filmu in videoprodukciji z W.A. Institute of Film and Television. Njena dela so Caprice: A Stockman's Daughter in Zajčja ograja/Rabbit-Proof Fence. Leta 1990 je dobila nagrado Davida Unaipona, ki se podeljuje za prvence staroselskim Avstralcem in piscem s Torreškega otočja. Po taisti knjigi so leta 2001 posneli film. Zgodba, ki jo pisateljica opisuje, je zgodba njene matere Molly, ene izmed treh deklic, ki so jih iztrgali iz domače skupnosti v JZ Avstraliji. Kljub slabemu prevodu, opisuje presunljivi pogum in vztrajnost deklic, ki pobegnejo brez zemljevida in kompasa iz belskega zavoda in se po kruti avstralski puščavi vračajo domov. Molly je izmed treh deklic najstarejša in najpogumnejša, saj celoten pobeg vodi sama. Daisy in Gracie jo upoštevata; Molly je bila divjine navajena, vedela je natanko, s čim in kako preživeti, da bi ne umrle med potjo. Zasledujejo jih plačanci na konjih, ki jih ob morebitnem prijetju zaprejo v neke vrste samico, še prej jih pobrijejo in hranijo le z vodo in kruhom kot opozorilo preostalim gojencem v primeru pobega. Gre za resnično zgodbo, dokumentirano s policijskimi poročili iz let 1931. Veliko hrane so si deklice nalovile med potjo, včasih jim je hrano priskrbela kakšna obpotna kmetija. Naslov se dotakne ograje, ki vodi ob obali od Perth proti severu, »in je pomemben mejnik za ljudstvo Mardudjara iz zahodne puščave, ki je iz oddaljenih predelov potovalo na jug. Sekala je deželo od juga do severa in je bila tipični odziv belcev na težavo, ki so si jo nakopali sami. Pregrada, ki naj bi presekala poti zajcem, se je izkazala za jalov domislek vlade. Trem ubežnicam pa je bila simbol ljubezni, doma in varnosti.« Kljub mnogim zasledovalcem, so bile deklice tako spretne ubežnice, da jim niso prišli na sled. Prepotovale so več kot tisoč kilometrov, da bi spet prišle med domače ljudi, ugrabljen zaradi bednih vladnih načrtov. Molly se je izučila in zaposlila kot hišna pomočnica, se poročila in rodila dve hčerki, Doris (avtorico pričujoče knjige) in Annabelle. Slednjo so ji odvzeli in je ni nikoli več videla, Toby - njen mož - je umrl 1973. Molly je po tradicionalnem aboridžinskem krvnem sorodstvu dočkala 18 vnukov, 29 pravnukov in dva pravnuka in umrla 2004. Gracie se je poročila na farmo, kjer je delala in imela šest otrok. Umrla je 1983. Tretja deklica, Daisy, se je izučila za sobarico in delala na farmah. Poročila se je in imela štiri otroke, nato se je preselila v adventistični misijon v Kalundiju, kjer je kuhala in gospodinjala. Daisy je bila tudi »krivka«, da je roman nastal, saj je znala čudovito pripovedovati.

Roman ali zgodbo priporočam v branje. Da belci nismo nedolžni, se ve že veliko tisočletij ali morda še več. Želela bi si, da bi resnično veljale tdui v tej in takšni stvarnosti nekatere temeljne ustavne postavke, ne samo v Avstraliji, nam tako daljni deželi, tudi in predvsem bližje, tu, tik ob. Predvsem morda tiste postavke, ki državljanu dovoljujejo biti, kar je in kar zmora biti, ki mu dovoljujejo ohraniti dostojanstvo in ponos. Pa bi slednjega še preboleli, če bi prvo zdržalo vedno in povsod. Da je v življenju potreben predvsem pogum, da o vztrajnosti ne govorimo, je zgodba za kdaj drugič. Do takrat prijetno branje in obilo dobrih jesenskih dišav, čudovitih sprehodov, morda pobegov, a naj vsaj ne bodo takšni, kot so zgoraj opisani. Objem do naslednjič,

Patricija Dodič

Knjižne novosti

Andrej PERKO: Otroci alkoholikov in tiranov

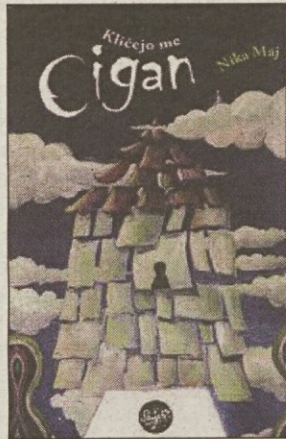

Avtor želi v tej knjigi prikazati delček doživljanja in trpljenja otrok, ki so živeli ob tiraških, alkoholčnih ali kako drugače motenih starših. Njihove zgodbe parajo srce in so nam vsem v opomin. V svojem delu piše o družini in njeni pomembnosti za otrokov normalni razvoj. Za ponazoritev dogajanja v patološki družini je uporabil pričevanja otrok alkoholikov in tiranov.

Del knjige je posvečen socialno-andragoški metodi urejanja ljudi v stiski dr. Janeza Ruglja, po kateri deluje tudi sam. To pomeni radikalno in uspešno pot iz težav. V knjigi spregovori tudi o nevrotičnem načinu delovanja in doživljanja teh ljudi. Na koncu pa na kratko opiše t. i. projekt kade-tnica, stanovanjsko skupnost, v katero vključuje otroke alkoholikov in tiranov, ki so se na poti v življenje nekako izgubili in sedaj skušajo v drugačnih okoliščinah in vzdušju najti pravo pot.

Nika Maj: Kličejo me cigan

Pri založbi Sanje je izšel roman Kličejo me cigan Nike Maj, ki nadaljuje serijo zgodb o mladih, ki se zaradi življenjskih okoliščin znajdejo na robu družbe. Kličejo me cigan je zgodba o fantu, ki še ne desetleten v nesreči športnega letala izgubi vse: zavedanje svoje identitete, poznavanje svojega imena, izvora, staršev ... Hudo poškodovan se znajde med Romi, sredi ljudi in običajev, ki jih ne pozna in ne razume. V temi izgubljenega spomina mu ostane le en svetel žarek, ena sama podoba iz preteklosti, ki nepredvidljivo trepeti na meji med zavestnim in nezavednim, potone enkrat v mrak, drugič spet zasije v hrepenenju po domu. Fantova pot nazaj je dolga in trnova, ker vodi med ljudmi, ki niso sposobni gledati brez predsodkov in spoznavati brez zavračanja. Roman odkriva tragiko razslojenosti, ki se vse bolj razrašča v slovenski družbi, in hkrati sledi travmi pretirane ksenofobije do korenin: do posameznikovega lastnega občutka manjvrednosti in ogroženosti, ki pogosto izbruhne v nerazumno sovraštvo do vsega, kar je tujega in drugačnega. Na prvi pogled kruto igro usode skozi zgodbo vseskozi mehko in nežno dopolnjujeta fantov risarski talent in neizmerna ljubezen do konjev. Nika Maj je avtorica več kot dvajsetih knjig za mladino in odrasle.

Prežihov Voranc: Dekle z mandolino

Slovenski pisatelj, ki ga zaradi prevladujoče tematike kmečkega človeka oziroma proletariata uvrščajo v socialni realizem, je znan po svojih novelah, romanih in kratki prozi, le malokdo pa pozna celotno širino njegovega opusa. Pričujoči izbor kratke proze v branje ponuja manj znane ali nepoznane črtice in novele, ki odkrijejo Prežihovega Voranca v vsej njegovi širini: tu ne gre le za socialni realizem, veliko zgodb ima tematiko prve (Bajonetni napad, Dekle z mandolino) ali pa druge svetovne vojne (Stari grad, Koliko jih je danes), v nekaterih zgodbah pa zasledimo celo pravične elemente (recimo Zgodba svete noči). Pijancem, vaškim čudakom in revnim kmetom se v zgodbah tako pridružijo tudi vojni ujetniki, partizani in Nemci. Premišljen izbor humornih, -realističnih, krutih in lirčnih zgodb.

IMCD

IMCD d.o.o.

Vojkov drevored 14 • 6250 Ilirska Bistrica
n.c. telefon: 05/711 02 00 • telefax: 05/711 02 10

stanovanju, ter ne gre tje, temu se ustavi v hiši svojega sina Jožefa. Vlegel se je, in — ni več ustal.

Brž, ko sem izvedel, da je stari Ličan bolan, grem k njemu, a brž sem spoznal, da je ž njim pri kraju. Tobak mu ni dišal več, in govoriti je že komaj mogel. Prejel je še enkrat sv. sakramente umirajočih in glasno molil »Češčena kraljica, mati Milosti« in več drugih lepih molitev, dokler mu ni besede zaprlo. Umrl je ob 3. uri popoldne 3. maja 1877., 92 let in 3 mesece star.

Zdaj sem na koncu opisa priprostega moža. Naslikal sem s peresom, kolikor je bilo v moji moči življenje moža,

katerega ni Bog postavil na kako imenitno mesto, v kako znamenito službo, kateri ni zapustil bogastva in premoženja. Bil je le prost človek, pa pod pristojo obleko je bilo blago srce, vneto za dom in vero. Mnogo je on z besedo in zgledom koristil in pripomogel za razvoj in razcvet narodnega življenja v Bistriški dolini. Zavoljo tega in zaradi bistrega uma, poštenega, moškega značaja, bo ljudem še dolgo v spominu. Dasiravno je imel tudi človeških slabosti, kakor vsakdo, vendar pa moremo z dobro vestjo reči, da takih mož se najde malo med našim ljudstvom. Zdaj počiva na pokopališču Trnovskem, prav tik cerkve staroslavne sv. Petra;

Otroci so Matiji Ličanu postavili spomenik, ki je nekoliko poškodovan še danes prislonjen na zid cerkve. Na spomeniku je napis:

TUKAJ POČIVA
MATIJA LIČAN
STARI SLOVENEK
UMERL 3. MAJA 1877
STAR 93 LET
NAJ V MIRU POČIVA!

SLOVENSKA DRAGA DOMOVINA
IMELA V TEBI ZVESTEGA JE SINA
POSTAVILI OTROCI IN UNUKI

žalibog, da ti še zdaj spominek ne kaže kraja, kjer je »stari Slovenec« pokopan.

Upajmo, da mu bojo otroci in muki v kratkem grob pozabljivosti rešili, *)

*) »Novice« Vam, prečastiti gospod, za pričetek nagrobnega spominka velicega spoštovanja vrednega Matija Ličana pošiljajo 5 gold. Slovenija takim rodoljubom ne sme nehvaležnabiti!

Vir: www.dlib.si: Kmetijske in rokodelske novice, leto:1879, letnik 37, številka 03

Za tisk pripravil:

Jožef Šlenc

Nastopi

ŽPS KALINA NE MIRUJE

Čeprav je za nami lepo, toplo poletje, pa ženska pevka skupina Kalina ni mirovala. Dekleta so imela obilo nastopov v teh čudovitih treh mesecih.

Svojo sezono vsako leto zaključijo z udeležitvijo na Taboru slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. Letošnja 42. obletnica je potekala v nedeljo, 19. 06. in je imela naslov POZDRAVLJEN, PRAZNIČNI DAN! Program je bil letos domoljuben, saj so se v pevski program vpletle pesmi povezane s samostojno državo Slovenijo ki letos praznuje 20 let.

Slavnostni gostje na prireditvi so bili Slovenski oktet, s katerimi so pevke ŽPS Kalina spregovorile nekaj besed in se z njimi tudi spretno nastavile fotoaparatu. Čeprav jo je dopoldan malo zagodlo vreme, je prireditev potekala brez kapljice dežja. Verjetno zato, ker je bil dopoldan prežet s pesmijo. Saj kot veste, se s pesmijo premostijo vse težave, skrbi, z njo si bogatimo dušo in najdemo še tisti droben kanec upanja, ki nam pomaga k še tako majhnemu nasmehu na obrazu.

Sledil je piknik prvo soboto v juliju in sicer v Strunjanu. Tu so ob kapljici rujnega, dobri hrani (saj so vse pridne gospodinjne) in z ubrano pesmijo uradno zaključile sezono. Preizkusile so tudi, kako zveni zbor med plavanjem in namakanjem v morju. Na poti na plažo pa so si nabrale energijo na energijskih

skih točkah na poti čez Strunjanske Soline.

V petek, 08. 07. so se udeležile srečanja Slovencev iz Avstralije na Brezju. Tam je potekala slovesna maša za vse izseljence ki so prišli na dopust v rodno Slovenijo. Mašo je vodil fr. Ciril A. Božič, slovenski duhovnik v Avstraliji. Te maše se niso udeležili le Slovenci iz Avstralije, pač pa so prišli še Slovenci iz Italije, Velike Britanije, Švedske, ... njihovi sorodniki in prijatelji. ŽPS Kalina je slovesno mašo naredila še slovesnejšo, saj je peta pesem odprla srca in so z njimi zapeli skoraj vsi. Vzeli so jih za svoje. Po končanem obredu so se vsi skupaj slikali pred velikim križem v Brezju in vsak je odnesel košček prisrčnega srečanja domov. Kasneje so se s predstavniki Avstralskih Slovencev srečale na prijetni večerji, katere se je udeležil tudi prejšnji predsednik KSD Koseze, g. Danilo Pugelj s svojo ženo in zdajšnja predsednica KSD Koseze, ga. Tanja Jagodnik, ki je tudi članica ŽPS Kalina. Vzdušje je bilo prijetno, prijateljsko in se je končalo z obljubo da se še srečajo in sodelujejo med seboj. V okviru KSD Koseze je potekala razstava kvačkanih izdelkov, katero je otvorila predsednica društva, ga. Tanja Jagodnik 24.7.2011. Za začetek smo slišali pesem zaigrano na klarinetu, za tem pa nam je pod vodstvom prof. Janje Konestabo ŽPS Kalina ubrano zapela tri skladbe. Po otvoritvi kvačkanih izdelkov je pevka skupina zapela v cerkvi, saj je praznoval sv. Krištof, zavetnik avtomobilov in patron Kosez. Od cerkve smo se vsi preselili na otvoritev vaškega doma in balinarskega igrišča, katera je požegnal gospod Ciril, ki je pred tem vodil tudi mašo. ŽPS Kalina nam je zapela dve skladbi. Kosca in Lipa zelenela je, novozgrajeno balinišče v središču vasi je povezano z naravo. ŽPS Kalina pa nikakor ne miruje, saj gre v mesecu septembru na intenzivne vaje, kjer se bodo dekleta upela za naslednjo sezono, sezono 2011/2012. Želimo jim vse najboljše!

VOŠČILO

Življenje je en sam velik koncert veselih, žalostnih, šaljivih in radoživih pesmi. Ob okroglem jubileju vam želimo še veliko, veliko veselih, razposajenih in srečnih pesmi, predvsem pa dosti zdravja.

Bršulin banda Harije

Razmišljanja

OBČUTKI ŠEPETAJO – BOLEZNI KRIČIJO

Že tisočletja vemo, da je lahko naša hrana bodisi zdravilo bodisi strup, ki ga tako lahko komiselno vnašamo v telo. Ob pravilnem, večinoma presnem načinu hranjenja in rednem pitju zelenih sokov, podpiramo modrost našega telesa in mu omogočamo popolno delovanje. Ob takem hranjenju ostanemo v stiku s svojim telesom in smo pozorni na občutke - znamenja, s katerimi se naše telo sporazumeva z nami. Pravzaprav je telo vrhunski inštrument - natančen posrednik med nami in vesoljem. Osnovno sredstvo in edini jezik sporazumevanja so naši občutki, ki jih tako radi zmotno potiskamo. Pravzaprav je prav neverjetno, kaj vse smo pripravljeni storiti, da bi utišali svoje občutke, zelo pomembna sporočila, ki so morda celo življenjsko pomembna. Pravzaprav so

neprijetna čustva, kot so jeza, žalost, strah, obžalovanje, krivda... mnogo pomembnejša od tistih prijetnih. Prepričana sem, da si ne smemo privoščiti potiskanja občutkov, ker ima to lahko usodne posledice za naše psihofizično zdravje. V primeru, ko ne želimo prisluhniti tihemu šepetu svojega telesa, se bomo morali prej ali slej soočiti z njegovim kričanjem in rohnenjem.

Mnogo alopatskih sredstev ima osnovni namen zadušiti naše občutke v smislu ignoriranja skritih signalov, s katerimi nas je življenje dejansko obdario. Četudi so nam še tako zoprni in nadležni, nam sporočajo nekaj velikega in pomembnega. Navadno nam predstavljajo priložnost, s katero smo obdarjeni, prej preden nas obišče bolezen. Prej ko preberemo sporočila, ki se skrivajo za občutki, prej jih bomo razrešili in s tem

razpustili iz svojega življenja.

Prav tako kot nam prijazni ljudje brez predhodnega obvestila ne bodo odklopili telefona ali elektrike, če zamudimo s plačilom računa, tako tudi bolezen navadno ne nastopi brez predhodnega opozorila v obliki neprijetnih občutkov. Bolezen nastopi šele tedaj, ko se dlje časa ne zmenimo za tih šepet svojega telesa.

Ob nepravilni, velikokrat tudi mesni hrani je takšna sporočila telesa mnogo težje razbrati, nekako tako, kot bi bila telefonska slušalka zapackana in zato neuporabna za prenos signalov. V takem primeru je mnogo preprosteje reči, da sistem, v tem primeru naše telo, ne deluje, namesto da bi očistili slušalko, kar bi nam v mnogih primerih dobesedno rešilo življenje.

Ko privedemo svoje telo v

kritično stanje in se nam oglasi z neprijetnimi, a nujnimi opozorilnimi signali ali celo z alarmom, nas želi samo obvestiti o neravnotežju, v katerem se nahaja in mukah, ki jih prestaja. V takem primeru, ko potrebuje razbremenitev v obliki posta, spremembe hranjenja ali celotnega stila življenja, ga nevede dodatno obremenimo z različnimi toksičnimi substancami, in to samo zato, da bi ga utišali.

«Na izbiri imate tri poti. Če želite samo Bhakti, potem meditirajte. Če želite služiti človeštvu, potem izvajajte jogo in pomagajte ljudem, ne glede nato, ali ste z menoj, ali ste s svojo družino. Če pa želite samo prenašati Mahaprabhujev Prasad po svetu, potem enostavno pojdite, potujte in bodite svobodni.»

(Paramhansa Swami Maheshwarananda)

Društvo Slovencev v Parizu

Pariški Slovenci na Premu

Vročega avgustovskega sobotnega popoldneva, dan pred premskim shodom, je atrij grada Prem privabil nepričakovano veliko ljudi. Bilo je videti mnogo znanih in neznanih obrazov in že povprečno uho je lahko tu pa tam slišalo govorico, rahlo obarvano s tujim naglasom, značilnim za rojake, ki dolga leta živijo v tujini. Skromna vabila in plakati so že prej obetali v marsičem poseben dogodek: praznovanje okrogle obletnice rojstva naše države, ki ga je pripravilo Društvo Slovencev v Parizu. Tudi imena nastopajočih so obljubljala izjemno kulturno doživetje, saj so bili nanizani znani slovenski umetniki skupaj z domačimi ljubiteljskimi izvajalci...

Prireditve, kakršnih bi si želeli veliko, je nakazala nekaj pomembnih pokazateljev: atrij gradu je eno najlepših poletnih prizorišč na Bistriškem, ki pa ga je potrebno zaščititi pred vremenskimi neprijetnostmi, kot vemo, vse bolj pogostimi. Po dolгих letih so se namreč uresničile sanje, ki so jih v sebi nosili bistrski kulturniki, to je, da bi bil grad v takšnem stanju, da se

ga ne bi zaradi zanemarjenosti sramovali in bi bil sposoben »sprejeti« še tako zahtevne vsebine.

Zahvaljujemo se vsem, ki so kakorkoli pomagali pri uresnitvi zahtevnega »projekta«, ne nazadnje tistim, ki so poskrbeli za materialno plat: Občini Ilirska Bistrica, TKSD Prem, Krajevni skupnosti Prem, Grafiki Bor in drugim.

Dimitrij Bonano

Hrpelje - Kozina

Društvi proizvajalcev Brkinskega slivovca in Kraškega brinjevca

Na sejmu v Gornji Radgoni

Na 49. mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu, ki je potekal od 20. do 25. avgusta v Gornji Radgoni, sta se predstavili tudi naši društvi: Društvo proizvajalcev Brkinskega slivovca in Društvo proizvajalcev Kraškega brinjevca. Obe društvi je zastopal njun predsednik Franc Jelušič iz Slop, ki se zaveda, da je danes za prodajo pomembna tudi promocija.

Na lično urejenem razstavnem prostoru so predstavili geografsko zaščiteni žganji Kraški brinjec in Brkinski slivovec ter območje, kjer se obe žganji pridelujeta.

Obiskovalci so žganji lahko tudi poskusili in ugotovili, da si obe certifikat geografske zaščite tudi zaslužita.

Milena Štolfa

SNEŽNIK

PIŠITE NAM
sneznik@siol.com

Iz šolskih klopi

PLANINSKI POHOD

V petek, 9. septembra 2011 se je 33 učencev izbirnega predmeta Šport za zdravje in Šport za sprostitev in 5 učiteljev iz Osnovne šole Dragotina Ketteja odpravilo na dvodnevni pohod v Julijske Alpe. Planinski pohod smo pričeli na Slapu Savica, kjer smo se po serpentinasti planinski poti povzpeli na Komno, od tam pa nadaljevali pot do Koče pod Bogatinom (1513 m). Učenci in učenske so imeli dovolj časa za raziskovanje planinske postojanke in njene okolice, ki se nahaja na planini Na Kraju, kjer je bila nekdaj avstrijska vojaška bolnišnica. Prvi dan smo zaključili z dru-

žabnimi igrami, planinskim kvizom in večernimi dogodbicami po sobah. Naslednji dan nas je navsezgodaj prebudilo jesensko sonce, ki je obetalo lep povratek v dolino. Planinski pohod smo

zaključili pri Bohinjskem jezeru, kjer smo se ohladili in si nabrali dodatnih moči za povratek domov.

Vesna Boštjančič in Marica Širca, Učiteljici športne vzgoje

ZAČETEK ŠOLSKEGA LETA

Kot pravi stari rek je vsega lepega enkrat konec in zopet smo prestopili prag šolskih

ru, kjer sta nam uspeh v novem šolskem letu zaželela ravnateljica šole Mirijam Vrh in župan ob-

prvič stopil razred prvošolcev, ki jih je letos kar enajst, kar je največja generacija na naši šoli.

Opazili smo, da so med počitnicami na šoli potekala številna dela: pobrusili so parket in zamenjali nekaj pohištva. V vrtcu so zamenjali talne obloge, pobelili stene ter zamenjali pohištvo. Zaradi velike porabe energije so zamenjali peč za centralno kurjavo ter izdelali nov sistem centralne kurjave ločeno za telovadnico. V telovadnici polagajo zvočno izolacijo stropa. Pripravili smo tudi projektno dokumentacijo za ureditev okolice šole. Verjame-mo, da se bomo tudi letos na šoli dobro počutili in da bomo uspešni pri vseh dejavnostih, ki se jih bomo lotili.

Novinarski krožek, OŠ Podgora Kuteževo

vrat. Ob prihodu v šolo smo se zbrali v večnamenskem prostoru,

čine Emil Rojc. Pozdravile so nas tudi nove učiteljice. V šolo je

PRVI ŠOLSKI DAN

Počitnice so tudi letos za nekatere prehitro minile, nekaj učencev pa je komaj pričakalo začetek pouka, saj so se doma dolgočasili. V četrtek, 1. 9. 2011, smo se zbrali v šoli. Najprej smo imeli učenci 2. in 3. triletja dve razredni uri. Pogovarjali smo se o občutkih na prvi šolski dan, risali asociacije o šoli, pisali prve vtise. Pogovorili smo se o delu in vedenju v šoli. Po malici smo imeli še tri ure pouka, ker pa so bile to uvodne ure, nas učiteljice niso preveč utrudile. Šolski prag je letos prestopilo pet prvošolčkov. Razveselili so se daril, ki so jih dobili, pa tudi slastne torte. Pogovarjali so se z županom naše občine, gospodom Emilom Rojcem, ki jim je zaželel uspešen začetek in nadaljevanje šolanja. Razredničarka jim je pripravila zanimiv program, tako da so bili nad prvim šolskim dnevom vsi navdušeni.

Novinarski krožek OŠ Pregarje

JEŠJWSKI NOVINARJI SPET V AKCIJI

Začelo se je novo šolsko leto. Zjutraj nas je pred šolo pričakalo sedem prvošolčkov, pozdravni govor gospe ravnateljice, devetošolci, ki so prvošolčke popeljali do svoje učilnice, in lutkovna predstava Igorja Somraka »Zakaj pes teče za zajcem«.

Že v ponedeljek, 5. septembra, pa je 3. razred odšel na tečaj plavanja v Sečo. Skupaj z učiteljico Nives in vaditelji so vestno plavali, spoznavali primorsko podnebje, se vozili z ladjo ter si ogledali znamenitosti okoliških krajev. A tudi tisti, ki smo ostali doma, smo se rekreirali, in sicer na športnem dnevu Od A do Ž v Ljubljani. Pestra ponudba aktivnosti pod strokovnim vodstvom nas je temeljito prepotila. Po zasluženem odmoru in malici je sledil ogled animiranega filma Smrkci 3D. Bili smo presrečni saj je bila velika dvorana v Koloseju namenjena samo nam.

Torej, šolsko leto se je začelo FANTASTIČNO!

Ješjwski novinarji

49 PRVOŠOLČKOV

Prvega septembra je bil pomemben dan za vse šestletnike, ki so prvič prestopili prag šole. Tako na OŠ Pivka kot tudi na OŠ Košana so prvošolčkom pripravili prijeten sprejem in dobrodošlico. Obe šoli je obiskal tudi župan Robert Smrdelj ter učencem zaželel prijeten vstop v novo obdobje in obilico uspehov pri šolanju.

Na matični šoli v Pivki bosta letos dva oddelka prvih razredov, v katerih bo skupaj 31 učencev. Poleg tega bo 6 prvošolčkov šolo obiskovalo v podružnični šoli v Šmihelu, 2 pa v Zagorju. Na OŠ Košana so s 1. septembrom v prvi razred sprejeli 10 učencev.

DOBRA KNJIGA, ZLATA KNJIGA

Minuli četrtek je štiridesetglava množica predšolskih otrok in osnovnošolcev OŠ Pregarje v Knjižnici Makse Samsa preživela kulturno dopoldne, s katerim je obeležila 17. september, dan, ko se je rodil in umrl France Bevk in ko se po vsej Sloveniji prične tekmovalstvo za bralno značko.

Vse zbrane je na začetku pozdravila direktorica knjižnice mag. Damijana Hrabar, nato pa je knjižničarka Bojana Kalc predstavila knjižnico, lokalno pesnico Makso Samsa ter knjižnični bonton, ki ga mora spoštovati vsak upo-

Druga skupina se je, skupaj s knjižničarko Vlasto Kirn, preizkusila v urjenju spomina

se sprehodili po pravljicnem svetu, iz katerega so pozneje črpali navdih za risbice, ki so jih ustvarili. Likovne izdelke so pozneje razstavili v knjižnici.

tarino Škrab spoznala delo in življenje prvega slovenskega književnika Primoža Trubarja, ki je izdal prvi dve slovenski knjigi in skupaj s svojimi protestantskimi kolegi utemeljil slovenski jezik. O njegovi življenjski in ustvarjalni poti so pripravili plakat in tri kratke seminarske naloge, pri tem pa so se poučili o pravilnem navajanju literature in virov.

Na koncu so vsi učenci predstavili ustvarjalne sadove svojega dela, nato pa so si za nagrado za uspešno opravljen delo prislužili ogled Račijih zgodb, ki so bile namenjene mlajšim, starejši pa so gledali slovenski fim Gremo mi po svoje. Poleg tega je direktorica Hrabarjeva poudarila, da je »knjižnica pomembno stičišče vseh generacij. Otrokom že od malih nog privzgapamo bralne vrednote, saj je kljub tehnološkemu napredku knjiga pomemben temelj naše družbe.« Ali kot bi rekel Bevk: »Dobra knjiga zlata knjiga.«

Besedilo in slike Rok Smrdelj

Direktorica mag. Damijana Hrabar je z nagovorom popeljala mlade v kulturno bogato dopoldne

rabnik. Marljive knjižničarke so pripravile bogat kulturni program in otroke razdelile v tri starostne skupine. Najmlajši so sestavljali vrčevi otroci in otroci prvega razreda, ki so skupaj s Tamaro Hrabar prebrali knjigo Lev v knjižnici in

sled in se spopadli z vprašanji, ki se nanašajo na vsebino knjige. Učenci, ki so vse tri bralne liste rešili pravilno, so prejeli posebno priznanje.

Najstarejša skupina, ki so jo tvorili šestošolci in učenci zadnje triade, je skupaj s Ka-

AVTOPREVOZNIŠTVO

Fabci 4, 6254 Jelšane
TEL.: 05/788-51-10, GSM: 041/410-343

Ivan Rutar s.p.

PRODAJA

- * DOLŽINSKA DRVA
- * KRATKA BUKOVA DRVA 25 in 35 cm
- * ODKUP NA PANJU

UGODNE CENE

Tekaško društvo Bistrice**3. DAN ATLETIKE**

V soboto, 10. septembra 2011 je na stadionu v trnovem potekal že 3. Bistrski dan atletike. Gre za športno zabavno prireditev, ki jo organizira Tekaaško društvo Bistrice. Cilj društva je popularizirati vsakršno obliko športnega udejstvovanja naših najmlajših. Največji poudarek dajemo atletiki.

Letošnjega dneva atletike se je udeležilo skoraj 30 mladih in 20 nekoliko starejših tekmovalcev.

Pomerili so se v naslednjih disciplinah: 60m, 100m, 800m, metu vortexa, suvanju krogle ter najzanimivejši disciplini, mešanih štafet.

V sončnem vremenu je tekmovalce spodbujalo tudi lepo število navijačev.

Rezultate tekmovanja in ostale podatke o delovanju društva lahko dobite na

www.tdbi-
strc.org

Naj ob-
vestimo
vse zain-
teresirane,
da bo v po-
nedeljek,
19.09.2011
ob 15:00
potekal
vpis osnov-
nošolskih
otrokov pro-
gram atletike in sicer v športni dvorani OŠ Antona Žnideršiča.

Predvideni termini treningov so:

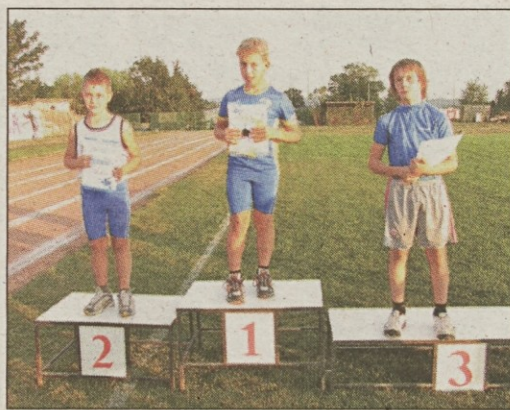
Mlajša skupina (1 – 3) razred:

- Ponedeljek od 15:00 do 16:00 (športna dvorana)
- Torek od 18:00 do 19:00 (stadion Trnovo)
- Četrtek od 15:00 do 16:00 (športna dvorana)

Starejša skupina (4 – 9 razred):

- Ponedeljek od 15:00 do 16:00 (športna dvorana)
- Torek od 18:00 do 19:30 (stadion Trnovo)
- Sreda od 17:30 do 19:00 (športna dvorana)

VLJUDNO VABLJENI

DS.

Karate**KLUB OLDERSI - TRADICIONALNI KARATE**

Govoriti o tradiciji, pomeni govoriti o naših prednikih, o njihovem vedenju in spoštovanju tega, kar so nam zapustili. Človek ali narod, ki ne more ali noče ohraniti te izjemne dediščine, preprosto izgubi svoje korenine. Ostane brez vsebine, identitete in smeri. Vse materialno bogastvo tega sveta mu ne more nadomestiti vrednot, ravnotežja in miru...

Današnji karate izvira iz borilnih veščin, katerih izsledki izvirajo 5000 let in več pred Kristusovim štetjem. Od Egipta, Babilona in Indije - nato preko Kitajske na otok Okinawa in od tam na Japonsko, da bi se lahko kot moderni karate sprostil po celim svetu. Tudi v našo dolino.

In tako smo Karate klub Oldersi vključeni v svetovno zvezo tradicionalnega karateja. To je čudovit občutek, da smo v tej dolgi zgodbi

znanja, ki segajo preko meje otipljivega in vidnega sveta. Ustvarja se samozaupanje in medsebojno spoštovanje. Vsebinski smisel karateja postane oporna točka in moč za premagovanje nereda in lenega udobja. Ustvarjalni duh karateja se iz Doje (telovadnice) kot iz Aladinove svetilke razširi v vsakdanje življenje. Karateist postaja odgovoren in produktiven. Reševanje problemov pa postane igra - kar tudi je.

V tem letu je karate klub Oldersi sodeloval tudi z Japonskim mojstrom - Sensei Takashi Tokuhisa. Pri njem je član našega kluba Fidele Vergan po devetih letih treninga 29. junija letos položil stopnjo 1DAN.

Sodelovanje s Sensei Takashijem smo nadgradili tudi v tej smeri, da bomo sezono, ki je ravnokar pred nami, začeli z njegovim programom učenja tudi za

vse barvne pasove. Dogovorili smo se, da bo priložnostno sodeloval tudi na našem klubskem treningu.

Novost je tudi ta, da smo se aktivirali v nameri, da si klub pridobi svoje lastne prostore za redno vadbo, za napredovanje in treninge za tekmovanja. V tem smislu objavljamo tudi povabilo mlajšim in šoloobveznim nadobudnežem, ki se želijo dotakniti karateja od blizu.

In ne pozabite. Ne glede koliko ste mladi, se boste takoj, ko ste vključite v karate klub Oldersi, počutili kot stari mački.

**Karate pozdrav Oss
Meta Oblak**

Za strokovno delo v karate klubu Oldersi so odgovorni:
Branko Štemberger 2DAN
Mirko Rogač 2DAN
in po novem asistent
Fidele Vergan 1DAN

Informacije, prijava in vpis v klub Oldersi: Predsednik kluba
Fidele Vergan 041 649 951
Meta Oblak 041 455 577

vključeni tudi mi. Z resnim delom in aktivnim učenjem ustvarjamo in podoživljamo vzdušje tradicionalnih vrednot. Počasi, tu pa tam, se človeka dotaknejo spo-

Košarka**DAN BISTRIŠKE KOŠARKE**

V dvorani OŠ A. Žnideršiča je v soboto, 10. septembra potekal že tretji zaporedni dan košarke v Ilirski Bistrici. Od 12:00 dalje so se predstavile vse ekipe, ki sestavljajo naš košarkarski klub (razen starejših pionirjev) ter prav vse (kljub dvema porazoma) zadovoljile sicer, na žalost, maloštevilno publiko.

Kot prve so na parket stopile deklice (mlajše pionirke), ki so igrale z vrstnicami iz sosednje Pivke. Glede na to, da je bila to za naše punce šele prva tekma, ki so jo odigrale skupaj, smo bili s prikazanim lahko več kot zadovoljni. Puncam so ob vodstvu trenerja Bizjaka, pomagali tudi trije fantje, ki so šele v sredo oddeli svoj prvi košarkarski trening. Čestitke deklicam za pogumno predstavo!

KK PLAMA PUR - KK Pivka ; (mlajše pionirke) 24 - 37 (4-16, 10-9, 10-12)

Kot naslednji, so imeli priložnost, da se dokažejo naši mlajši pionirji. Tudi njim so nasproti stali vrstniki s Pivke. Fantje, ki so za razliko od punc že igrali skupaj so začeli slabo. Veliko je bilo zgrešenih metov, tako da so Pivčani lahko prihajali do lahkih zaključkov, njihovo vodstvo pa je bilo nekajkrat celo višje od 10 točk. V drugem polčasu pa so se fantje pod vodstvom trenerja Aljaža Iskre vendarle zbrali, začeli zadevati iz razdalje in popravili igro v obrambi ter na kocu v dramatičnem zaključku nasprotnika tudi premagali. Čestitke dečkom za tesno zmago!

KK PLAMA PUR - KK Pivka ; (mlajši pionirji) 49 - 47 (10-11, 9-17, 22-12, 8-7)

Ob 15:30, je prva tekma sezone sledila za naše kadete (letnik 1995 in mlajši). Nasproti jim je stala ekipa Cerknice. Tako kot v srečanju pionirjev je bila tudi tukaj končnica izredno dramatična. Bistričani (vodi jih članski trener Martin Novak) so vodili skozi praktično vseh 40 minut. V zadnjih trenutkih srečanja pa jim met ni več stekel in Cerkničani so se približali le na dve točki zaostanka. Kljub temu pa so 'liderji' kadetske ekipe ohranili trezno glavo in v zadnjih sekundah srečanja uspeli ohraniti minimalno razliko in tekmo pripeljali k zmagi. Čestitke za dobljeno srečanje tudi kadetom!

KK PLAMA PUR - KK Cerknica ; (kadeti) 53 - 51 (12-10, 15-9, 12-19, 14-13)

Kot zadnje dejanje pred vrhuncem dneva - člansko tekmo, je bila na vrsta tekma mladincev (po letu in pol premora zaradi poškodbe se je vrnil Jakob Bizjak), katerim je nasproti stal Koš iz Kopra. Ekipi sta se velikokrat izmenjali v vodstvu, na koncu pa so vendarle krajšo potegnili naši in zmage so se zasluženo veselili fantje s Kopra. Kljub porazu, čestitke fantom in trenerju Jenku za solidno predstavo!

KK PLAMA PUR - KK Koš Koper ; (mladinci) 60 - 65 (20-7, 17-27, 10-13, 13-18)

Zadnja tekma, ki se je začela ob 20:00, je bila vrhunec dneva, saj se je predstavila bistriška glavna - članska ekipa, kateri je nasproti stalo moštvo iz Cerknice. Kljub temu, da so Cerkničani letos eno ligo nižje kot naši (4. SKL), so Notranjci pokazali zelo pogumno igro in našim fantom v sicer zaspani tekmi v prvem polčasu ter tudi kasneje v tretji četrtini povzročali kar obilo preglavic. Šele v zadnjih desetih minutah srečanja so domači košarkarji z nekaj lepimi potezami zbudili kakšnih 70 gledalcev ter tekmo kljub vsem težavam skozi srečanje na koncu mirno pripeljali do konca. Čestitke Bistričanom za zmago ter uspešno organizacijo Dneva bistriške košarke!

KK PLAMA PUR - KK Cerknica ; (ČLANI) 75 - 57 (21-9, 13-14, 22-16, 19-18)

Jakob Bizjak

Košarka**PRIJATELJSKA TEKMA MED BISTRIČANI IN PIVČANI**

V začetku septembra je v dvorani OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica potekala prijateljska tekma med KK PLAMA PUR in KK PIVKA. Ekipi sta tudi sicer tekme znotraj tretje slovenske košarkarske lige, torej se bosta tekom sezone še srečali. Prijateljska tekma je bila le ogrevalni uvod v tekmovalni del, ki se začne oktobra.

**KK PLAMA PUR - KK Pivka
95 - 67**

(23-19, 18-17, 30-11, 24-20)

PLAMA PUR: Kuret 19 (5 ukradenih žog), Jenko 12, Iskra A. 12, Virk 11, Srebovt 9, Weixler 8, Kobe 8, Hreščak 8, Mišič 6, Gorjanc 2, Ličan 0, Iskra P. 0

PIVKA: Mršič 19, Žitko 11, Klobučar 9, Krebelj 8, Čeligoj 7, Vujkovič 5, Fatur 4, Rebec 4, Urbančič 0

TEKME KK PIVKA	TEKME KK PLAMA PUR
1.krog sobota, 01.10.2011 - 12.krog sobota, 14.01.2012	
Javor Pivka : Radovljica	MARC Ajdovščina : Plama Pur
2.krog sobota, 08.10.2011 - 13.krog sobota, 21.01.2012	
MARC Ajdovščina : Javor Pivka	Plama Pur : Jesenice
3.krog sobota, 15.10.2011 - 14.krog sobota, 28.01.2012	
Javor Pivka : Plama Pur	
4.krog sobota, 22.10.2011 - 15.krog sobota, 04.02.2012	
Javor Pivka : Globus	Plama Pur : Fenomeni
5.krog sobota, 05.11.2011 - 16.krog sobota, 11.02.2012	
Logatec : Javor Pivka	Globus : Plama Pur
6.krog sobota, 12.11.2011 - 17.krog sobota, 25.02.2012	
Javor Pivka : ASD Farnit Koper	Plama Pur : Tolmin
7.krog sobota, 19.11.2011 - 18.krog sobota, 03.03.2012	
Ježica : Javor Pivka	Logatec : Plama Pur
8.krog sobota, 26.11.2011 - 19.krog sobota, 10.03.2012	
Javor Pivka : Jesenice	Plama Pur : Pingvini Šmartno

VABLJENI K VPISU V ŠOLO KOŠARKE

Košarkarski krožki bodo potekali pod strokovnim vodstvom na OŠ ANTON ŽNIDERŠIČ, OŠ DRAGOTIN KETTE, OŠ KNEŽAK, OŠ PODGRAD, OŠ KUTEŽEVO

Na OŠ Antona Žnideršiča bo šola košarke potekala ob torkih (14.30-16.00) in četrtnih (16.00-17.30). Na OŠ Dragotina Ketteja bodo termini treningov znani konec septembra, na okoliških šolah pa bo krožek začel delovati v oktobru. Ob plačilu prve članarine vsak otrok dobi v trajno last žogo. Prijave na elektronskem naslovu: uros.jenko3@gmail.com in na telefonski številki 040/ 866 - 085. V šolo košarke so vabljeni vsi otroci, dečki in deklice od 1. do 4. razreda osnovne šole. Starejši otroci bodo razvrščeni v selekcije, ki trenirajo 3x na teden. Prijava na zgoraj omenjenem kontaktu.

TOTeM**ODBOJKA PO TABORNIŠKO**

Kot 13. poprej je tudi letos prvi vikend v septembru na stadionu (in okrog) kar mrgolelo raznobarnih rutk. Zakaj? Ker je potekal TOTeM - Taborniško odbojarsko tekmovanje na mviklj. Ruševci kot organizatorji s TOTeMvodjo Markom Prelcem na čelu in slovenski taborniki nasploh komaj čakamo ta dogodek, saj se končno spet srečamo po dolgem poletju in družimo, kolikor nam srca poželijo. Letos se je tekmovanja, ki mimogrede poteka v nadvse prijateljskem duhu, udeležilo 13 ekip in ogromno obiskovalcev, tako da se nas je naštel na prste desetih rok (beri: sto ljudi). Odlično odigrane tekme, super vzdušje, okusna hrana, vključno s Hello Kitty priboljški, fair play vedno in povsod - to za nas pomeni življenje! Za boljšo predstavbo je tu še nekaj fotografij, ki ne skrivajo, kako zelo smo uživali.

RSR

Košarka

NOVA KOŠARKARSKA SEZONA JE PRED VRATI

Bistriški košarkarji se vneto pripravljajo na tekmovalno v 3. slovenski košarkarski ligi (bivša 2. SKL), kjer se bodo pod vodstvom prvega domačega trenerja po desetih letih znova borili za sam vrh lestvice.

Člani KK Plama-pur, so se že v ponedeljek 8. avgusta zbrali na stadionu ŠRC Trnovo, kjer so pod nadzorom kondicijskega trenerja Dejana Fabjančiča in seveda tudi novopečenega glavnega trenerja Martina Novaka, začeli s pripravami na sezono 2011/2012. Na prvem treningu so se zbrali skoraj vsi igralci, ki bodo letos sestavljali jedro članske ekipe, vključno z novima okrepitvama 28-letnim Janezom Mišičem iz Cerknice (organizator igre) ter 22-letnim Ljubljancem Jakobom Virkom, ki je v prejšnji sezoni zastopal barve Grosuplja (igra na poziciji krilnega centra). Po izpuščenih sezonah zaradi operacije kolena s treningi nadaljuje tudi Jakob Bizjak, žal pa sta bila primorana zaradi poškodb prvi del priprav izpustiti Anže Srebovt in Robi Hreščak, za katera pa smo sigurni, da bosta kmalu vstopila v poln ritem priprav s preostalim delom ekipe. Glede na lansko sezono, se ekipa ne bo preveč spremenila, saj je klub zapustil le Denis Polh, ki se je preselil v matično Pivko, z nastopanjem za barve bistrškega kluba pa bo nadaljeval tudi krilni igralec Miha Kobe.

Čaka nas torej ena izmed zanimivejših športnih sezon v zadnjih letih v Ilirski Bistrici, saj naš košarkarski klub čaka ogromno število zanimivih tekem. Že pred začetkom tekmovalne v 3. SKL, Plamo čakata pokalni tekmi drugega kroga, kjer se bodo najbrž pomerili z bližnjim Postojno. Da bo vse skupaj še bolj zanimivo pa vas razveseljujemo s tem, da si boste lahko znova ogledali lokalni derbi s Pivko, ki se je preselila ligo višje, zadnja leta vedno gledljivo tekma z Ajdovci; tu pa so še novo ustanovljena ekipa Kopra, povratniki iz Logatca ter Radovljice, vedno nevarni Tolminci in ostale zelo dobre ekipe, s katerimi tekme bodo definitivno vredne ogleda. Zato vas, dragi občani Ilirske Bistrice in njene okolice pozivamo, da v letošnji sezoni še bolj in v še večjem številu kot pretekla leta s svojim obiskom na tekmah in z bučnim navijanjem pomagata našim košarkarjem k čim boljšim rezultatom. Ob dejstvu, da nas čaka ogromno zanimivih tekem z večinoma domačim igralskim in tudi trenerskim kadrom, vam zagotovo ne bo žal!

Več o dogajanju v KK Plama-pur tudi na naši spletni strani www.kkplama-pur.si.

Balinanje

BALKANSKE VETERANSKE IGRE

(Domžale, 2.9. – 4.9.2011)

V zelo močni konkurenci držav Balkana je nastopilo 621 veteranov in veterank, med njimi kar 233 iz večine slovenskih mest in zamejstva. Barve Slovenije so v teh treh tekmovalnih dneh zastopali tudi člani AK Pivka in dosegli odlične rezultate.

TEK 1000 M: kategorija M 50, Petrovič Robert, 4. mesto

TEK 1500 M: kategorija M 65, Savić Vladimir, 4. mesto

TEK 100 M: kategorija M 35, Mraz Borut, 5. mesto

ŠTAFETA 4 X 100 M: kategorija M 65, Berne Anton je s sotekači Moljk Valterjem, Rant Miroslavom in Soklič Ludvikom osvojil odlično 1. mesto

TEK 400 M: v kategoriji M 35 in M 65 sta Mraz Borut in Berne Anton osvojila 5. oziroma 3. mesto

TEK 200 M: v kategoriji M 35 in M 65 sta Mraz Borut in Berne Anton zasedla 3. mesto

BALKANSKA ŠTAFETA 800-400-200-100 M: kategorija M 65+, Jemenšek Silvester, Soklič Ludvik, Berne Anton, Rant Miroslav, 2. mesto

POLMARATON, 21 KM: kategorija M 65, Savić Vladimir, izvrstno 2. mesto

Vsem tekmovalcem iskrene čestitke.

Kolesarstvo

NOVA ZMAGA MARTINA OTONIČARJA

V Pradipozzu pri Portogruaru je bila v nedeljo (18.9.) kolesarska dirka za mladince, kjer je uspešno nastopil Selčan Martin Otoničar, član Hit Casinoja.

Na progi, dolgi 120,5 km (Skrogov po 24 km), ki jo imenujejo tudi »il picollo Rubaix« (zaradi makedamskih odsekov), se je med 107 kolesarji najbolje odrezal ravno Pivčan, ki je v zadnjem krogu uspel ujeti peterico ubežnikov.

Rokomet

NOVA SEZONA TIK PRED PRIČETKOM

V našem klubu potekajo še zadnje priprave na tekmovalno, ki za članice prične 01. oktobra, vendar so naša dekleta prvi krog prosta in prva tekma jih čaka 08. oktobra, ko doma gostijo ekipo Zvezde iz Logatca. Dekleta so se pripravljala na stadionu trnovo, potovala so tudi na Rab na priprave in odigrale nekaj pripravljanih tekem ter že komaj pričakujejo pričetek lige.

Ostale tekmovalne selekcije tudi pridno trenirajo in v letošnji sezoni bodo poskušali čim več napredovati in zabeležiti čim več zmag v svojih prvenstvih.

VPIS V ROKOMETNO ŠOLO

Vabimo vas, da postanete rokometaš/ica!

Rokomet sodi med najbolj razvite ekipne športne v Sloveniji, ime Rokometnega kluba Ilirska Bistrica pa je dobro poznano, tako v občinskem krogu, kot na državni ravni. Eden pomembnejših razlogov za to je tudi zelo kakovostno delo z mladimi v naši rokometni šoli. To zgovorno dokazuje tudi veliko število otrok, ki so že včlanjeni v naš klub, ter igralke, ki nastopajo za državno reprezentanco in ženska članska ekipa počasi postavlja temelje za nadaljnje uspehe.

V RK Ilirska Bistrica si prizadevamo, da mladi postanejo najprej pozitivni posamezniki, ki se bodo odlikovali po vrlinah, kot so timski duh, priпадnost, prijateljstvo, delavnost in garanje, trud ter čut za sočloveka; ob tem pa še odlični športniki. Trenerji v naši rokometni šoli so preizkušeni strokovnjaki, obenem pa tudi pedagogi, s posebnim občutkom za potrebe mladih.

V roketu lahko uspejo veliki in mali, drobni in bolj okrogli, blondinci ali rjavolasci, hitri in počasni. Če menite, da bi vašega malega junaka ali junakinjo preizkusili v enem najbolj dinamičnih športov, potem vas vabim, da se pridružite rokometni šoli v našem klubu – rokometnem klubu Ilirska Bistrica

Dragi starši! Prepričani smo, da boste na turnirjih, katere bodo obiskovali Vaši varovanci uživali in da boste navijali za vaše ljubljence in se skupaj z otroki veselili športnih uspehov.

Srečanje društva

SREČANJE IN BALINARSKI TURNIR

Društvo upokojencev Pivka je 10. septembra 2011 pripravilo balinarski turnir in srečanje članov. Dogodek je potekal na balinišču Orlek v Pivki in je postal že tradicionalni praznik društva. Društvo ima med svojimi člani veliko ljubiteljev balinanja, ki redno vadijo in se udeležujejo turnirjev. Zato so na svoje praznovanje povabili 10 moških in 10 ženskih ekip iz južne in severne Primorske ter Notranjske. Odzvalo se je 18 ekip. Za veselo razpoloženje je skrbel ansambel Narcis.

Jožica Knafelc, Foto: Radenka Kapelj

Nogomet

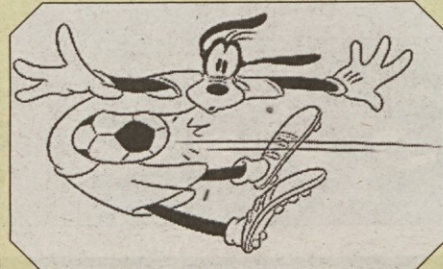
Postani nogometaš!

NK ILIRSKA BISTRICA vpisuje v vse mladinske selekcije. Treningi so redno začeli v septembru, vabimo pa vse otroke, ki vas veseli nogomet in športno druženje, da se nam pridružite. Selekcijo U7 vodi Matevž Sakelšek, U8 Rihard Udovič, U10 Matjaž Kešanski, U12 Jadran Stopar in U14 Tadej Tomažič. Glede terminov treningov in vpisa v katerokoli selekcijo se lahko obrnete na vodjo mladinskega programa Riharda Udoviča 041 765 837.

Pestra so dogajanja tudi v članski ekipi, pri kateri so odstopili glavni in pomožni trener ter vodja ekipe. Ne glede na vse – poškodbe, odstopne in slabi športni sreči pa vlada v ekipi športno vzdušje in optimizem, vodstvo kluba aktivno išče novega trenerja, ki bo svojo vlogo prevzel do prve tekme doma proti Jesenicam, ki bo 1. oktobra na ŠC Trnovo. V oktobru čaka ekipo še tekma s Svobodo Ljubljana v gosteh, 15.10. doma proti Krki, 22.10. gredo v Miren proti Adrii in kot zadnja v oktobru – 29.10. doma tekma proti Jadranu iz Dekanov.

Mladinske selekcije U14 igrajo v oktobru doma s Cerknico in Portorožem, v gosteh pa z Ankaranom Postojna in MND Tabor. U12 igra doma z MNK Izola B in železničarjem, v gosteh pa z BGD Šavrin, Jadran HK in Ankaranom Postojna. U10 gredo na gostovanja Cerknica in Jadran HK, doma pa igrajo z Komnom in Železničarjem. Najmlajši U8 se bodo na domačem terenu spopadli z Cerknico A, MND Tabor in Železničarjem, v goste pa gredo v Komen in Sežano.

Vabljeni k obisku tekem.

Nagradna križanka

SKANDINAVKA

AVTOR: TOMAŽ MAHKOVIC	BROJ	ULOV (REDKO)	VRSTA TLAKA	REKA V SV. SIBIRIJU	POL BESEDE KANU	KRAJ NA JV NORVEŠKE	SNEŽNIK	SNEŽNIK	NIKOLA VUKČEVIĆ JE ...	OGOREK; BOLEZEN SADNEGA DREVJA	GRŠKO MITOLOŠKO PODZEMLJE
VRHUNJE OBLAČILO DUHOVNI-KOV	10					24	SL. ANIMATOR (ZVONKO, FILM: SOCIALIZACIJA BIKI)				
SESTANEK VSEH ČLANOV ORGANIZACIJE				5			PODOLGOVAT SVET MED HRIBI				
ODPRT VAGON					BREŽNJEV		STAV				
APARAT					NEZNANEC		NORV. PIS. (PETER ANDREAS)				17
	19		9								NAVREBER: DIH
ČEMBALO											
UMETNO NAREJENA KOPIJA ZNEGA BITJA							LAHEK ENOVPRE-ZNI VOZ			AM. FILM. IGRALKA GARR	NIZOZEM-SKA JADRNIKA
RIBA Z DNA							V LEVO: MOSKO IME	POSAMEZ-NI DEL VOJAŠKIH SIL			
NIZOZEM. SLIKAR (PETER VAN 1582 - 42)							NOVINAR LIPICER	NEMŠKI ORGANIST (CASPAR)			
VELIKA DIVJA RACA	13							PROSTOR LATINSKO			
NAVCI								VNAŠANJA			
IT. OTOČJE Z. OD SICILIE									POŽIREK		
ŠVEDSKO ŠPORTNO SREDIŠČE									LETOVAŠČE PRI OPATJI		
TURŠKI VELIKAS											
ŽENSKO POKRIVALO											
PESNIK BABACIČ											
RIBA IZ DRUŽINE ŠNJUROV, ORHAN											
IGRALKA (TINA)	12										
MOLLEC											
NEDO-RASEL FANT											

GESLO:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Pismo ministru

Spoštovani gospod obrambni minister!

Dovolite mi, da vam razložim nekaj stvari, ki jih boste upam da kmalu rešili. Trenutno sem na čakanju za vpoklic v vojaški sestav. Star sem 24 let in sem poročen z 44-letno vdovo, ki ima 25-letno hčerko. To hčerko je oženil moj oče. Tako je oče postal moj zet, ker je oženil hčerko moje žene. Hkrati pa je hčerka moje žene postala moja mačeha, ker se je oženila z mojim očetom.

Januarja sva z ženo dobila sina. Ta otrok je brat od očetove žene, torej je svak mojega očeta. Hkrati je tudi moj stric, ker je brat moje mačeha, se pravi moj sin je hkrati moj stric.

Dva meseca kasneje je žena mojega očeta dobila sina, ki je hkrati moj brat, saj je sin mojega očeta, hkrati pa tudi moj vnuk, saj je sin od ženinine hčerke. Torej sem jaz brat od mojega vnuka in ker je mož matere neke osebe tudi oče, sledi iz tega, da sem oče hčerke moje žene in brat njenega sina. Torej sem jaz svoj lastni dedek.

Po tej obrazložitvi, spoštovani gospod minister, vas prosim da me osvobodite vojaške obveznosti, saj zakon pravi, da oče, sin in vnuk ne morejo hkrati služiti vojaški rok.

Prosim za razumevanje in na ugodno rešitev!

(v aktih tega mladeniča je pisalo: Oseba je razrešena vojaške dolžnosti zaradi psihičnih motenj in mentalnih instabilnosti, ki so posledica neurejenih družinskih razmer)

Press express

PARTIJA

Volilni boj, vsak glas je dragocen. Župan gre v cerkev vabit omahljivce.

Pred razpelom kleči župnik: "Ljubi bog, naj bo, kakor je tvoja volja, ampak 20.000 EUR tako potrebujemo, da kar gori.

Sliši prenovitelj in odpre denarnico: "Kaj boš prosil boga. Na tukaj imaš deset jurjev."

Župnik zavije oči v nebo: "Hvala, ljubi bog! Drugič pa mi raje ne pošiljaj čez partijo, polovico poberejo!"

POGOJI DELA

"Dober dan, gospod podžupan! Prišli smo kontrolirati vaše delovno mesto."

"Ja, in?"

"Vašega delovnega mesta ne najdemo!"

"No, vidite v kakšnih težkih pogojih delam! Še delovnega mesta nimam!"

GLAVNI TAJNIK

Leto 2060. Župan pride v nebesa. Sveti Peter je strog:

»Pri nas je treba delati. Javite se v oddelku cestnih pometačev!«

Župan pa hud: »Kaj si pa vi mislite? A vi veste, kdo sem bil jaz? Kaj pa dela Vojc?«

»Okna pomiva!«

»Kaj pa Lado?«

»On pa pometa.«

»Ljubi Peter,« moleduje župan, »pa za nas, velike državnike, res ni nobene pomoči?«

»Dokler bo Šenkinc glavni tajnik – nobene!«

ŽENSKES RESNICE

Nevesta v belem, vdova v črnem, vse je to isto. Spet je en moški nehal živeti!!!

Zakonska zveza je grob poseg v moško zasebnost!

Če se hočete poročiti, vzemite lepoticco. Laže se je boste znebili.

LEPO SE SLIŠI

Po volitvah pokliče Vojko v pisarno župana in vpraša: "A bi lahko govoril z županom Antonom Šenkincem?" Tajnica odgovori: "Gospod Šenkinc ni več naš župan"

Naslednji dan isti tip spet kliče in vpraša: "A bi lahko govoril z županom Antonom Šenkincem?" Tajnica mu spet odvrne: "Gospod Šenkinc ni več naš župan"

Tretji dan isti tip spet pokliče in spet vpraša isto. Tajnica je že malo jezna pa mu odgovori: "Ali vam nisem že nekajkrat povedala da gospod Šenkinc ni več naš župan"

Vojko pa pravi "Ja, ja, ste mi povedali, vendar pa mi to tako paše slišati."

Rešitev nagradne križanke nam pošljite na naslov: ČASOPIS SNEŽNIK, Bazoviška cesta 40, 6250 Ilirska Bistrica. Izmed prispelih odgovorov bomo izžrebali 3 nagrajence in jih simbolično obdarili. Pri žrebanju bomo upoštevali pravilne odgovore, ki bodo na naš naslov prispeli do petka, 14. oktobra 2011.

PODPRIMO AKTIVNO MLADINO!

ZAKLJUČNA PRIREDITEV IN PREDSTAVITEV MLADINSKEGA LITERARNEGA GLASILA VEČERNA DEBATA

KUD Literativa, Knjižnica Makse Samsa in JSKD OI Ilirska Bistrica vas vabimo na zaključno prireditev in predstavitev mladinskega literarnega glasila Večerna debata, ki bo v četrtek, 29. septembra 2011, ob 19. uri, v Knjižnici Makse Samsa v Ilirski Bistrici.

Na prireditvi vam bomo predstavili zadnjo številko Večerne debate in projekt zaključili.

Z recitali bodo nastopili: Aleksander Borenović, Patricija Dodič, Brigita Grmek, Tomaž Mahković, Maja Turković

Program bosta povezovala Jana Samsa in Rok Smrdelj, melodije bo večeru zarisal štajerski kantavtor Dani Bedrač.

Častni gost in slavnostni govornik bo slovenski pesnik in akademski književnik, g. Ciril Zlobec.

Kulturni program bo popestrila fotografska razstava Marka Vidmarja.

Vabljeni!

Rok SMRDELJ, odgovorni urednik

komus

POGREBNE STORITVE

DEŽURNA ŠTEVILKA

041 / 377 294

GOSTILNA S PRENOČIŠČI

POTOK

Ema Deželak s.p.

Dolenje 64

6254 Jelšane

tel.: +386 (0)5 / 71 42 648

GSM: +386 (0) 41 / 747 657

ZDENKE VINŠEK

RIBARNICA CERKVENIK

NA PLACU

* sveže ribe

* zamrznjene ribe

* školjke, raki

* "bacala in bianco"

* konzerve

ILIRSKA BISTRICA

Cankarjeva 26

tel.: 05/71 44 579

POTUJOČA RIBARNICA

tel.: 041/633 593

Tel.: 05/714 12 07

Mob.: 041/424 974

OKREPČEVALNICA TRNOVO

gostilna pri Matetu

HRAM DOBREČA

ILIRSKA BISTRICA

REZERVACIJE ZA ZAKLJUČNE DRUŽBE

Klub študentov Ilirska Bistrica

V NOVO ŠOLSKO LETO

Z uradnimi urami bomo na Kšibu pričeli zadnji vikend v avgustu (v petek 27. in soboto 28. avgusta). Potekale bodo po ustaljenem urniku in sicer ob petkih med 19. in 21. uro ter sobotah med 10. in 12. uro. Vse člane bi radi še enkrat opozorili na to, da se nahajamo na Jurčičevi 1 oziroma v bivši glasbeni šoli.

Z novim šolskim letom vabimo k vpisu nove člane, ki bodo deležni številnih ugodnosti in pestrega dogajanja, ki ga v občini organiziramo mladi. Novi člani in pa tisti, ki bi radi podaljšali članstvo na uradne ure prinesite dosedanje člansko izkaznico (če se vpisujete prvič in le te nimate, prinesite sliko), originalno potrdilo o šolanju za šolsko leto 2010/2011, izpolnjeno pristopno izjavo (dobite jo na www.ksib.si oz. na naših uradnih urah).

V začetku septembra je začel voziti ŠTUDENTSKI AVTOBUS V LJUBLJANO... Štubus vozi v Ljubljano ob nedeljah, ob 20.00 uri iz avtobusne postaje Ilirska Bistrica. Prijavite se lahko na uradnih urah (PET 19.00 - 21.00 | SOB 10.00 - 12.00) ali na dan odhoda avtobusa med 15. in 16. uro pokličete na klubski GSM. Cene prevozov do Ljubljane: člani, ki imajo subvencije 4 €, nečlani, ki imajo subvencije 5 €, tisti, ki nimajo subvencije 6 €. ŠTUDENTSKI AVTOBUS NA OBALO... Štubus vozi na obalo

ob nedeljah, ob 18.45 uri iz avtobusne postaje Ilirska Bistrica. Cena vozovnice iz Ilirske Bistrice, pod pogojem, da imate veljavno subvencijo in urejeno članstvo, so: Portorož/Piran: 5 €, Izola: 4,5 €, Koper: 4 €. Izpolnjen obrazec za subvencijo in potrdilo o šolanju prinesite na KŠIB do 10. v mesecu, če želite, da vam začne subvencija veljati še isti mesec. Kdor bo prinesel subvencijo po 10. v mesecu mu bo subvencija začela veljati z novim mesecem.

Vsi, ki ste se v poletnih mesecih pridno zadrževali na zunanjih športnih površinah in redno skrbeli za rekreacijo, ste vabljeni, da v tem športnem duhu nadaljujete tudi v naslednjih mesecih. Z rekreacijo v dvorani Osnovne šole Antona Žnideršiča bomo ponovno začeli v soboto, 1. oktobra, potekala pa bo vsak teden od 15. do 18. ure.

Da bi nekoliko popestrili začetek šolskega dogajanja, tudi letos pripravljamo dijaški koncert, ki bo 8. oktobra pri Gimnaziji. Nastopili bodo Rotacija, Zmelkoov in Pivo in čevapi. Člani KŠIBA lahko vstopnice kupijo v predprodaji, v času uradnih ur in sicer za 4,00 eur oziroma na dan koncerta za 6,00 eur.

Več podrobnosti bo znanih prav kmalu, vse naše dogajanje in obvestila pa lahko spremljate na naši spletni strani: www.ksib.si, facebook skupini/ profilu.

Črna kronika

Poročanje o dogodkih na območju PP Il. Bistrica za obdobje od 1. 8. 2011 do 31. 8. 2011

Policisti PP Ilirska Bistrica so v navedenem obdobju obravnavali 13 kaznivih dejanj od tega 6 kaznivih dejanj tatvine, po 2 kaznivi dejanji poškodovanje tuje stvari in ogrožanje varnosti in po 1 kaznivo dejanje, sila v družini, povzročitev splošne nevarnosti in neplačevanje preživnine.

Pri varovanju zunanje schengenske meje so policisti prijeli 11 oseb, katere so na nedovoljen način vstopile v R Slovenijo in se tako izognile mejni kontroli. Za med-

narodno zaščito so zaprosile 4 osebe in so bile nameščene v Azilni dom v Ljubljani, 3 osebe so bile po končanem postopku vrnjene hrvaškim mejnim organom, 4 osebe pa so bile po končanem postopku izpuščene, saj je šlo za državljane evropske unije.

Policisti so v navedenem obdobju obravnavali 7 kršitev javnega reda in miru in sicer 6 kršitev na javnem kraju in 1 kršitev v zasebnem prostoru. Obravnavali smo še eno delovno nesrečo v kateri je bila ena oseba telesno

poškodovana, po obvestilu občana o najdbi eksplozivnega telesa pa smo skupaj s pirotehnikom odšli na kraj najdbe, kjer je pirotehnik poskrbel za strokovno odstranitev le-tega.

Na območju naše policijske postaje se je pripetilo 22 prometnih nesreč in sicer 18 z materialno škodo od tega 3 s pobegom, 3 z lahкими telesnimi poškodbami in 1 s smrtnim izidom. Obravnavali smo še 14 primerov povozenja divjadi in 7 poškodovanj vozil na parkirnem prostoru.

Zaradi vožnje s preveliko količino prisotnosti alkohola v telesu smo pridržali 1 kršitelja, v dveh primerih pa smo zasegli vozilo zaradi kršitev Zakona o pravilih cestnega prometa.

Pripravl/a: Robert Toman, Višji policist – vodja izmene I, pomočnik komandirja PP, Karol Iskra, komandir PP, višji policijski inšpektor III

Na obisku

RADIO CAPRIS OBISKAL PRVOŠOLČKE

Prvi šolski dan je za mnoge verjetno precej nepriljubljen, za otroke, ki v klopi sedijo prvič, pa predstavlja pomembno prelomnico v življenju. S prvošolčki se je tudi letos srečala ekipa Radia Capris, ki je otro-

postaja v Obalno-kraški regiji vsakodnevno velikodušno razdaja svojim poslušalcem. S torbami na ramenih je ekipa Radia Capris nekaj trenutkov s šolarji preživela tudi v razredih in se ob tem spominjala

kom iz 22 šol v Obalno-kraški regiji razdelila skoraj 1000 zvezkov.

Prva prelomnica v našem življenju je zagotovo prvi šolski dan. Nekateri šestletniki so pragi šole letos prestopili prestrašeni, drugi navdušeni in radovedni, prav vsem prvošolčkom v Obalno-kraški regiji pa je ta dan ponovno olajšala ekipa Radia Capris. Letos so obiskali 22 šol v Obalno-kraški regiji in jih razveselili z novimi Caprisovimi zvezki in sladkim presenečenjem. Skoraj 1000 prvošolčkom so zaželeli uspešno šolanje, veliko lepih ocen in novih prijateljev ter seveda dobre družbe, ki jo najbolj poslušana radijska

svojega prvega vstopa med osnovnošolce. Vsem starejšim otrokom in mladim po duši pa so Caprisovci ponovno odprli vrata v svoje prostore. Vsi, ki so jih obiskali na prvi šolski dan, so prostore Radia Capris prav tako zapustili z zvezkom v roki in nasmehom na obrazu. Caprisovci pa se zavedajo tudi pomena varne vožnje v času šole, zato so že teden pred začetkom pouka opozarjali vse voznike na previdnost v okolici osnovnih šol, pri čemer jim je z nasveti pomagal policijski inšpektor Leon Godejša s Policijske uprave Koper. S celotno akcijo so torej poskrbeli za varno pot v šolo in prvošolcem pričarali nepozaben šolski dan.

Lepo nam je bilo

LEPE ŽELJE

V času nastajanja tega zapisa je gospa Erna že visoko nad oblaki. Želimo ji miren let, srečen pristanek in seveda skorajšnji povratek. Hvala za lepe uri-ce, ki smo jih preživeli skupaj.

Bršulin banda

K Kirn d.o.o.

NUDIMO VAM: • KVALITETNO IZDELANE PREDMETE IZ KAMNA
• BREZPLAČNO VAM PREDSTAVIMO MATERIAL IN SVETUJEMO NA VAŠEM DOMU
IZDELUJEMO: • OKENSKE POLICE
• NOTRANJE IN ZUNANJE STOPNICE
• MIZE, PULTE IN DEKORATIVNE IZDELKE
• NAGROBNE SPOMENIKE

NOVO NOVO

VSAKEGA PRVEGA V MESECU
NA VSE ARTIKLE V NAŠIH PRODAJALNAH

10% POPUST

VELIKA IZBIRA TEKSTILA V PRODAJALNI
V ILIRSKI BISTRICI IN PIVKI

www.kirn.si

www.svetkamna.info

URNIK
Pon. - Pet. od 8h do 12h
od 16h do 19h
Sob: od 8h do 12h

BOGATA IZBIRA
MAČEH, KRIZANTEM, CIKLAM
IN IZDELAVA ARANŽMAJEV PO NAROČILU
CVETLIČARNA KIRN VABI S SVOJO PESTRO PONUDBO.

PURPLATEX

d.o.o.

* REZANA POLIURETANSKA PENA

Podgrad 110, 6244 PODGRAD

Tel.: 05/783-62-10 centrala

05/783-62-11 direktor

Fax: 05/783-63-20

GSM: 041/611-395

e-mail: purplatex@siol.net

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

vabi k vpisu v izredni študij

POSLOVNI SEKRETAR (možnost študija na daljavo)
STROJNIŠTVO
GOZDARSTVO IN LOVSTVO

za študijsko leto 2011/12

Vpisovali bomo do 1. oktobra 2011 oziroma do zapolnitve prostih mest.

Za vse informacije glede študija in vpisa smo vam na voljo na telefonski številki: 05/721 23 30 in elektronski pošti:

vs.postojna@quest.arnes.si

Informacije o programih dobite tudi na naši spletni strani: www.vspo.si

Svetovni popotnik

DEJAN GLAVNIK SVETOVNI POPOTNIK

Redkokdaj imamo priložnost spoznati in srečati ekstremne osebe. Pred kratkim smo v naši gostilni imeli priložnost srečati svetovnega popotnika Glavnik Dejana. Kateri se je vračal iz svojega petletnega popotovanja po zemeljski obli. Obšel je 91 držav, prekolesaril 120.000 km in na svoji poti obrabil 9 zadnjih pnevmatik ter 7 prvih pnevmatik. V ranih jutranjih urah se je odpejnal proti svojemu končnemu cilju Povzeli proti domačemu kraju.

Danijel Primc

Na Tatrah bodo nastopile Zapeljivke

Na 42. festivalu narečnih popevk so poslušalci in gledalci največ glasov namenili skladbi Moja Izola, ki so jo izvedli stari novi zmagovalci Prifarski muzikanti. Na festivalu so s pesmijo **Labezn na strah** odlično odrezale Zapeljivke, ki jih bomo v naslednjih dneh lahko videli in slišali tudi na Tatrah.

Jubilej

LETNIK 1931 »PRI DANILOTU«

V soboto, 17. septembra so svoj častitljivi jubilej obeležili bistriški osemdesetletniki. Še vedno čili in zdravi so obujali spomine. Gospa Janja je pripravila zanimiv pregled dogodkov, ki so zaznamovali leto 1931. Vse čestitke organizacijskemu odboru.

Tretje življenjsko obdobje

Vabljeni k vpisu

Bi radi v prijetni družbi pridobivali nova znanja za življenje in osebnostno rast? Še vedno se nam lahko pridružite. Na razpolago je še nekaj prostih mest za vpis v izobraževalne programe in prosto časne dejavnosti študijskega leta 2011/2012.

Za dodatne informacije smo vam na razpolago vsako sredo od 17. do 18. ure v pisarni društva v Domu starejših občanov Ilirska Bistrica, Kidričeva 15.

Lahko pa nas tudi pokličete na mobilni telefon **051 - 349 503** ali nam sporočite po elektronski pošti na naslov: **utzo.ilb@gmail.com**

Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Ilirska Bistrica vas pričačuje. Vljudno vabljeni.

DUTŽO Ilirska Bistrica

NE ZAMUDITE:

Kulturno etnološko turistično športno društvo Alojzij Mišelčič Harije, pod pokroviteljstvom Turistične zveze Slovenije in Občine Ilirska Bistrica, v času od 6. do 9. oktobra 2011 organizira prireditev

DOBRODOŠLI PRI NAS,

ki bo potekala v znamenju buč.

Še posebej vabljeni v:

- četrtek, 6.10.2011, ko bo v knjižnici Makse Samsa predstavitev knjige **Harije skozi čas**, avtorice Dragice Gombač in
- v nedeljo, 9.10.2011, na osrednjo prireditev v Harije.

Veselimo se srečanja z vami!

SPREHOD OB VODI 2011

V petek, 30. septembra ob 18. uri v Hodnikovem mlinu:

- razstava starih čipk,
- razstava članov Avto moto kluba BISTRIC,
- predstavitev letaka BISTRIŠKE VODE,
- kulturni program,

V soboto, 1. oktobra v dopoldanskem času:

- sprehodi po obvodnih poteh: izvir Bistrice, izvir Sušca, Gradina,
- likovna delavnica za otroke v Knjižnici Makse Samsa s pohodom na Gradino,
- odprta vrata Hodnikovega mlina in ogled razstave starih čipk,
- nastopi kulturnih skupin, čipkaric, kleklaric, izdelava suhih rož z možnostjo delavnice na letnem vrtu za PUB-om, na Placi.

VABLJENI

Shod Dolnji Zemon
1.10.2011
Začnemo ob 21.00! Šotor!
MAGAZIN
IN ŠTIMUNG BAND